

سۆپن تېسوچ

ترلوکی ناتھ در کندان

सोपुन तु सोंच

sópún tû sònch

त्रिलोकी नाथ दर 'कुन्दन'

इंटरनेट देवनागरी एडिशन
म.क.रैना

अगस्त २००८

sópún tû sònc'h

T.N.Dhar 'Kundan'

ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਸਾਕ਼ੀ ਸਾਁਬੁਨਿ ਨਾਵ

સોપુન તુ સોંચ

કેંમ્ય તામ ગાટુલ્ય છુ વોનમુત “તોદ્વિ છિવુ વુછાન તુ દપાન ક્યાઝિ ? બુ છુસ સોંચાન તુ દપાન ક્યાઝિ નુ ?” શાંયિર છુ વુછાન તિ તુ સોંચાન તિ । વુછાન છુ અંદ્ય પેંખ્ય અંછવ તુ બોજાન છુ કનવ । ચેનાન તિ છુ તુ પ્રથ કુનિ છુ સામ દ્વાન । અથ મંજ યિ કેહ અંમિસ છુ સ્વંદર બોજનુ યિવાન, તથ છુ યિ પૂજ કરાન । યિ કેહ બદ તુ બદસૂરત છુસ બાસાન, તથ કુન વુછિથ છુસ દિલસ લગાન દકુ । તમિ પતુ છુ સોંચુન દ્વાન, સોપુનન હુંદ અખ નોવ સમ્સાર બનાવાન । સ્વંદર તુ રૂપઠ । સુ છુ પનુનિસ સોપુનસ તુ સોંચસ શક્લ દિવાન । પ્રાનિચ પૂર તુ નવિચ તખલીક । યિહોય છુ શાંયિરી હુંદ ફન । યિહોય છુ શાંયિર સુંદ કારબાર ।

સમ્સારસ મંજ યિ કેહ છુ તુ યિ કેહ અંસ્ય છિ યછાન જિ આસુન ગોઢ, અથ મંજ છે સ્યઠાહ ફર્ક । યિહું ફર્ક છિ સાનિ તકલીફુક તુ કશ્ટુક વજહ । શાંયિરસ છુનુ સોન યિ તકલીફ બરદાશ ગઢાન । તસ હય પિલિહે, સુ જુરવિહે નુ ઓશ ટાર્યન પ્યઠ બહારસ ન કાંસિ મોસિમસ અંછન મંજ । અમી છુ સોપનુ સજાવાન, અકિ તિથિ સમસારુક તસવુર કરાન યથ મંજ ન ગમ આસન તુ ન દ્વાખ । યથ મંજ વરતાવ આસિ લોલુક તુ માયિ હુંદ તુ વ્યવહાર આસિ ઇનસાફુક તુ બોય બંદુત્યુક ।

પ્રથ કાંહ શાંયિર છુ આસાન અકિ પરમ્પરા, અકિ સિલસિલુક અંગ । તિ કેરિથ છુ સુ આસાન બ્યોન તુ બેજોડ । તસ છે આસાન પનુન્ય અખ અલગ પહચાન, અખ બ્યોન રંગ ત, હયત । સુ છુ તી વનાન યિ તસ બોજનુ છુ

ਧਿਵਾਨ। ਯੁਥ ਤਸੁਂਦ ਸੋਂਚ, ਤਿਥੁਧ ਤਸੁਂਦ ਘਘਵੁਨ। ਤਸੁਂਦਿ ਵੁਛਨੁਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਛੁ ਆਸਾਨ ਬਧੋਨ ਤੁ ਸੋਂਚੁਨੁਕ ਤੱਰੀਕੁ ਅਲਗ, ਤਮੀ ਛੁ ਤਸੁਂਦ ਕਲਾਮ ਆਸਾਨ ਜੁਦਾ ਤੁ ਤਸੁਂਦ ਮਕਾਮ ਅਲਗ। ਸੁ ਛੁ ਪਨੁਨਿ ਵਕਤੁਕ ਰਾਗ ਘਘਵਾਨ, ਪਨੁਨਿ ਵਕਤੁਕ ਤਕਾਜੁ ਪੂਰ ਕਰਾਨ ਤੁ ਧਿਨੁ ਵਾਲਿ ਵਕਤੁਚ ਸ਼ਕਲ ਗਰਾਨ ਤੁ ਤਮ੍ਯੁਕ ਵਚੁਨ ਵਨੁਵਾਨ।

ਮੈਂ ਤਿ ਵੋਤ ਬਾਲ ਪਾਨ ਘਟਧ ਵੁਛਾਨ, ਬੋੜਾਨ ਤੁ ਸੋਂਚਾਨ। ਧਿ ਛੁ, ਤਿ ਵੁਛੁਮ। ਧਿ ਸ੍ਕੁਮ, ਤਿ ਸੌਰਮ। ਅਥ ਸੌਰਿਸੁਧ ਦਿਚੁਮ ਵਿਜਿ ਵਿਜਿ ਜਧਵ। ਗਰਾ ਨਜੁਮਨ ਮੰਜ਼ ਤੁ ਗਜੁਲਨ ਮੰਜ਼, ਗਰਾ ਬੱਤਨ ਮੰਜ਼ ਤੁ ਗਰਾ ਵਚੁਨਨ ਮੰਜ਼। ਧਿ ਕੈਹ ਯੈਮਿ ਅਨਵਾਨੁ ਸ਼ੂਬਿਹੇ, ਤਿ ਥੋਵੁਮ ਤਮੀ ਅਨਵਾਨੁ ਰੱਛਿਰਿਥ ਤੁ ਸੌਗੁਰਿਥ। ਧਿ ਸ਼ਾਂਧਿਰੀ ਹੁੰਦ ਸ਼੍ਵੋਨ ਸਫਰ ਛੁ ਸ਼ਧਠਾਹ ਜ਼੍ਯੂਠ। ਅਥ ਮੰਜ਼ ਗੱਧਿ ਮੈਂ ਵਾਰਿਆਹਨ ਸ਼ਾਂਧਿਰਨ, ਅਦੀਬਨ, ਫਨਕਾਰਨ ਤੁ ਖਵਨੁਮਾਤਨ ਹੁੰਜ ਜਾਨ। ਕੇਂਚਨ ਜਿਠਚਨ, ਕੇਂਚਨ ਹਮ-ਤੁਮਰ ਤੁ ਕੇਂਚਨ ਕੁੱਝਨ ਹੁੰਜ। ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਨਾਂਦਿਮ, ਰਹਮਾਨ ਰਾਹੀ, ਅਮੀਨ ਕਾਮਿਲ, ਗੁਲਾਮ ਰਸੂਲ ਸਾਂਤੋਸ਼, ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਮਜ਼ਬੂਰ, ਮੌਤੀ ਲਾਲ ਸਾਕੀ, ਮੌਹਨ ਨਿਰਾਸ਼, ਉਮੇਸ਼ ਕੌਲ, ਅਲੀ ਮੁਹਮਦ ਲੋਨ, ਮੌਤੀ ਲਾਲ ਕਧਮੂ, ਸੋਮ ਨਾਥ ਜੁਤਸੀ, ਸ਼ਾਂਮੂਨਾਥ ਭਟ ਹਲੀਮ, ਮਖਨ ਲਾਲ ਬੇਕਸ, ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਮਨ, ਵਾਸਦੇਵ ਰੈਹ ਨਾਵ ਛਿ ਬੇਸ਼ਮਾਰ। ਕਾਂਤਿਆਹ ਗੱਜੁਰਖ ?

ਯੁਹੁੰਦ ਫਨ ਤੁ ਯੁਹੁੰਦ ਖਧਾਲ ਤਿ ਵੁਛ ਮੈਂ ਸ਼ਧਠਾਹ ਨਜ਼ਦੀਖੁ ਘਟੁ। ਅਮਾ ਪੋੜਾ, ਬੁ ਪੋਕੁਸ ਨੁ ਕਾਂਸਿ ਹੁੰਜਿ ਵਤਿ। ਮੈਂ ਕੱਡ ਪਨੁਨ੍ਧ ਵਥ ਤੁ ਤੱਥਧ ਘਟ ਰੁਦੁਸ ਪਕਾਨ। ਬੁ ਰੁਦੁਸ ਕੱਝੀਰਿ ਨਿਵਰ ਤਿ ਤੁ ਦੀਸ਼ੁ ਨਿਵਰ ਤਿ। ਧਥ ਧਥ ਜਾਧਿ ਗੋਸ, ਤਤਿਚਿ ਜਿੰਦੁਗੀ ਹੁੰਦ ਅਸਰ ਘਵ ਮਧਾਨ੍ਧਨ ਨਜੁਮਨ ਘਠ। ਅੱਧਨਿਮਾਲਿ ਹੁੰਦ ਵਚਨ, ਪਰਮਾਨਾਂਦ ਤੁ ਕ੃ਣ ਰਾਜੁਦਾਨੁਨਿ ਲੀਲਾਧਿ ਤੁ ਮਹਜੂਨ੍ਧ ਗਜੁਲ ਔੱਸਧ ਲਕੁਚਾਰ

प्यथय मे कनन गॉमुत्य। बॅडिथ पोर मे बेयन ग्वनमातन हुंद कलामु, ताहम चँर्य मे पनुन्य मोज्हूह ति पानु तु पनुनि अंदामय कॅरुम तिमन हुंज्ज वखनय।

यि सोरुय सरमायि पनुन छुस बु लोलु तु मायि सान, शोकु तु चावु सान परन वाल्यन ब्रोंह कनि थवान। आश छम तिम ति परन यि कलामु लोलु तु मायि सान, शोकु तु चावु सान तु तव पतु आसन फुरसथ तु फरागतु विजि म्यॉन्य शार गुंगुरावान।

तिमन दोस्तन, यिमव म्यॉनिस यथ शॉरी सफरस मंज मे साथ द्युत, म्यान्यन वचुनन दाद द्युत तु म्यॉनिस कलामस कद्र कोर, म्योन शुक्रियाह। म्यॉनिस टॉठिस मोती लाल साकी सॉबस आॅसिन स्वर्ग। सु ओस दिली यछान ज़ि म्योन कलामु गोछ किताबि हंदिस सूरतस मंज पेश सपदुन। तसुंद यि कांछुन कोर पूर तसुंद्य संतान विजय जियन। तस म्योन दन्यवाद तु ऑही। दय दियिन तस स्वख तु शाँती तु तरक्की। तॅम्य तुल यथ कामि दस तु वातुनॉवुन अंद। बु छुस स्वरगिया साकी सॉबुनिस शागिर्द वली मुहम्मद ख्वशबाश सॉबुन ति शुक्र गुज़ार तिक्याजि यि कॉम अंद वातुनावुनस मंज शेहलोव तिमव विजय जियुन अथु।

बैयि अँक्य गाटुल्य छु वोनमुत “‘छारुन गव फीरिथ थूरिथ तोतथुय वातुन येति प्यठु सफर शुरू कर्योव तु स्व जाय ज्ञानुन ग्वडनिचि लटि।’” खबर मे ति मा कोर ती।

त्रिलोकी नाथ दर 'कुन्दन'

સૂચી

૧. ચે દુતથમ દિલાસા	૦૭	૨૪. અખ ખયાલ	૪૫
૨. સાકીયસ કુન	૦૮	૨૫. પોશિ ફોત	૪૭
૩. અજ્યકિ વકૃતુ	૦૯	૨૬. ગુલ બહારુક ગાશિ	૫૦
૪. નબુક તારુક	૧૦	૨૭. જિન્દુગી હુંદ સોંથ	૫૨
૫. ખવનમાથ	૧૧	૨૮. ફલસફન હુંજ છમ	૫૪
૬. યિ દ્રીંઘ્ય આવ	૧૨	૨૯. ટાર્યો વંદુયો જીવ	૫૬
૭. યારન કુન	૧૪	૩૦. મતિ રટુથા નાલુમતે	૫૮
૮. માજિ હઁજ શોચ	૧૫	૩૧. યેલિ હરુનિ છટુ છય	૬૦
૯. મુબારક	૧૭	૩૨. ફચુલન યોછિનય	૬૨
૧૦. ગજલ	૧૮	૩૩. મદુનન કર્યનમ	૬૪
૧૧. નજરાનુ	૧૯	૩૪. અખ અખ કેન્ય	૬૬
૧૨. નૂરસ મય ગ૱છ છાય	૨૧	૩૫. દ્વહ તુ દ્વહ	૬૯
૧૩. દિખ ના મેતિ ત્યુથ	૨૨	૩૬. ચાવ યેલિ ચાવય	૭૧
૧૪. લાવિ ક્યાહ સુ સોંત	૨૪	૩૭. પ્રોન પથ ત્રોવિ	૭૩
૧૫. શોકલમ કરિથુય	૨૬	૩૮. બુ ફેરાન બાજુરસ છુસ	૭૫
૧૬. યેલિ અંસ્ય સમખવ	૨૮	૩૯. સોંન્ય મયકશ આયિ	૮૨
૧૭. યિહય વથ યિહય કથ	૨૯	૪૦. નાદ લોય આબુશારવ	૮૫
૧૮. બોથ તુ દુખ	૩૧	૪૧. પોશિ માલ	૮૭
૧૯. રોવ હય કરુખય	૩૩	૪૨. લાલુ ફોલ	૯૧
૨૦. મે મા વોન અપુજ અજ્જ	૩૪	૪૩. કનિ મોજુરેન્ય	૯૪
૨૧. તલુ સો વેન્યતવ	૩૭	૪૪. અથવાસ	૯૮
૨૨. અકત્રુહિમ અકત્સૂબર	૪૦	૪૫. શોક તુ પ્વનુસુન	૧૦૧
૨૩. ખબર કવુ	૪૩	૪૬. ગોશ થવ મ્યાન્યન કથન	૧૦૪

४७. म्यञ्जु	१०६	७२. चोन तसवीर	१७३
४८. शेछ नितम	११०	७३. सिरु कथ	१७६
४९. दिवान कथ छुख	११२	७४. अख मंजर अख ख्याल	१७८
५०. जवाँनी हिंश रवाँनी	११४	७५. थनु प्यव तमि विजि	१८०
५१. समुयस ज़िर्चव छु	११५	७६. कथ हस्सा कथ	१८३
५२. बुछिथ गुलि लालु अंदकुन	११७	७७. कॅन्न्य तु थैन्य	१८६
५३. कनन कनु वॉल्य स्वंदर	११८	७८. कुल तु थेर	१८९
५४. मस चनु रोस्तुय मस्ती	१२०	७९. दिल	१९२
५५. जेनि आँखुर म्यॉन्य	१२२	८०. इन्कलाब	१९५
५६. आव अज्ज सोन	१२४	८१. लोसुवुन अखताबु	१९७
५७. बागन मंज मुच्चरि अঁछ	१२६	८२. मे छि यार वनान	२००
५८. रिक्षा वोल	१३०	८३. सिरु कथ	२०३
५९. मुलाकात	१३२	८४. ज्यव कॅज छम	२०६
६०. नोव वैरी	१३५	८५. गजल - वनय लोलुक	२०९
६१. मुसाँफिर	१३७	८६. गजल - अज्ज छि म्यॉनी	२११
६२. खबर छय मा ?	१३९		
६३. स्यज्जर कोताह चै छुय ?	१४२		
६४. बु शॉयिर	१४४		
६५. बजर इनसानु सुंद	१४८		
६६. जवाहिर लाल	१५२		
६७. ल्वकुचार	१५४		
६८. पोज़, रुत तु स्वंदर	१५७		
६९. सोदर्स्क लाल	१६१		
७०. सोपुन तु सोच	१६५		
७१. वक्तुक जंग	१७१		

१

चे द्युतथम दिलासा

चे द्युतथम दिलासा, युहय लसि गिलासा ।
छु बचपन बै-फिकरी, जवॉनी पेप्यासा ॥

अँछव वोन अँछन कुन, करव अथुवासा ।
मे आँस्य यारि जॉनी, कोडुख लचि टासा ॥

गवडन्य मामु यारज्ज, पॅतिस करतु च्छासा ।
पनुन वादु मॅशरिथ, लोबुथ कुस चै लासा ॥

पनुन गव पनुन पान, न मामन्य न मासा ।
अपुज्ज छुय पज्जान योद, चंदस आसि सासा ॥

वनेमस मे पँज कथ, मे त्रोवुन टपासा ।
छु कुन्दन येमिस मोत, सु कांह आसि खासा ॥

२

साकीयस कुन

दृहय ज्ञौनिथ चे जन अँस्य चॉर्य साकी।
मगर अँस्य तोति रुदी लॉर्य साकी॥
.चे होवुथ प्यालु असि कुन चोथ पानस।
दिच्चुथ मा जांह चनस अनुवॉर्य साकी॥
चे ब्रोंह युस ओस साकी ओस बेहतर।
मगर तँम्य पोतससुय अँस्य मॉर्य साकी॥
तॅमिस अँस्य मोकु दिमुहव सॉचनुक नोव।
मगर गाशस चे थॅव्यथस तॉर्य साकी॥
नशस मंज आँस्य अँस्य, फश हा ओनुथ चे।
कोरुथ लूठा हरुद्य तय हॉर्य साकी॥
मोहबत गव छोरुय रुद कारुबारा।
चु चाव प्याला, बु कडु चंदु द्यॉर्य साकी॥
दप्योव असि प्यालु चावख मोहबतुक मय।
मगर द्राख चूर साकी ज्ञौर्य साकी॥
तिमय रिद त्रेशि हॅत्य छी चानि बर तल।
यिमव गोल्यन यवय वछ दॉर्य साकी॥
गज्जल अलमस्तुनुय ल्यूख दर्दु बोरतुय।
मे कुन्दन आयि येंच अँश्य टॉर्य साकी॥

੩

ਅੱਜਕਿ ਵਕਤੁ

ਬੁ ਛੁਸ ਕਾਂਸ਼ੁਰ, ਮੇ ਕਾਂਸ਼ੁਰ ਆਸਨੁਚ ਤੋਹ।
ਬੁ ਛੁਸ ਸ਼ਾੱਧਿਰ, ਮੇ ਛੁਸ ਪ੍ਰਥ ਕਾੰਸਿ ਹੁੰਦ ਸੋਹ॥

ਛੁ ਕਰਮੁਨ ਫਲ, ਵਵੈ ਯੂਤ ਤਖੂਤ ਲੋਨਵ।
ਮਤਧੋ ਦੁਨਿਆਹ ਨ ਛੁਧ ਟਖ਼ਠੁਵਨ ਨ ਛੁਧ ਵੋਹ॥

ਨ ਖਰ ਰਾੱਜੀ, ਨ ਖਰ ਵੋਲੁਧ ਧਿਮਨ ਖਵਸ।
ਵਨ੍ਧੂਬਾ ਗਵ ਅਡਚਨ ਬਾਕੁਧ ਤਿਮਨ ਹੋਹ॥

ਦਯਾਨ ਆਲਮ ਮਗਰ ਧਿਮ ਛੀ ਕਰਾਨ ਔਂਸ਼।
ਧਿਮਨ ਕਧਾਹ ਛੁਧ ਧਿਮਨ ਗੋਮੁਤ ਅੱਕਿਸ ਸੋਹ॥

ਗੱਰੀਬਸ ਸਾਰਿਵੁਧ ਵੋਨ ਨਾਬੁਕਾਰੁਧ।
ਅਮੀ ਕਿਨ੍ਧ ਵੋਤਮੁਤ ਛੁਧ ਮਾ ਖਵਨਸ ਵੋਹ॥

ਸ਼ਯੜਰ ਧਿਮਨੁਧ ਤਿਮਧ ਅਦੁ ਚਾਂਧ ਜੱਨਿਖ।
ਦੂਹਧ ਹੋਚਹਖ ਅਡਚਵ ਨਧਥ ਤਧ ਅਡਚਵ ਨੋਹ॥

ਮੇ ਵਨ ਕੁਨਦਨ ਚੁ ਕਥ ਸੌਚਸ ਚੁ ਕਥ ਕੁਨ।
ਲੋਗੁਧ ਮਾ ਚਾਰੁ ਵਲੁ ਧਿਮੁਤ ਚੁ ਬੋਧ ਪੋਹ॥

नबुक तारुक

वारिनुय मंज़ टूरिनुय अज़ वुछ मै फ्वलुनुच त्राय हय।
कोंछिमख यी औस्यनख व्वन्य रुम रेशुन आय हय॥

जिंदुगी हँदे सरुक पम्पोश खसुनुच ग्राय ह्यथ।
आबिडल होख्यतन तॅमिस तमिकुय छु मा परवाय हय॥

दूरि दूरे छुख करान ॲछ नाटु नबु कुय तारुख।
लाल लूसिम ॲछ मै पुच्चनेयि छ्य न फेरान माय हय॥

नार सफरुक बोनि शेहजारन ति शेहलोव कुत्यनुय।
छुस बु बे-गम, छम मै सथ, छुम चानि जुल्फुक सायि हय॥

गाश चेश्मन हुंद वथुरमख, गोछ नु औंखुर प्योन वनुन।
चाय यिम यवु सुच्चनि बॅर्य किन्य, हँस्य बरुन्य अज़ द्राय हय॥

राथ शामन प्रुछ मै वॉलिंजि दुबु दुबु कुय मानि क्या ?
तॅम्य मै वॅन्य वॅन्य शेछ दपन छस वाय यूर्य यी नाय हय॥

व्वन्य छु कुंदन युथ समय यैलि मस चवान दयि नाव ह्यथ।
दय दपान मा आसि मयखानय बन्योव म्याँन्य जाय हय॥

गवनमाथ

बबरि लंजन द्रायि बामन, आयि शामन सॉन्य यार।
शेष वैरिव तोह्य खास आमन, आयि शामन सॉन्य यार॥

गुल गज़ल पचलि, टुख यँबुरज़ल, बैयि रुबोँयी लालु वर्ख।
गीत सब्जार बालु दामन, आयि शामन सॉन्य यार॥

कथु लेखन अँड्च मेछि मेछय, ज़ेछि नावल पेचदार।
हुर्य वचन तिम शहरु गामन, आयि शामन सॉन्य यार॥

अँड्च लेखन नाटक ल्वकुट्च बँड्च, गोव्य तु गाटुल्य लेख नॅव्य।
डेर लागि हज़लन तु पामन, आयि शामन सॉन्य यार॥

सॉन्य चलि यैलि वथ तु कथ, अदु न्वकतुचीन मा रोज़ि पथ।
म्वल तु त्वल लागि बैयि कलामन, आयि शामन सॉन्य यार॥

६

यि द्रींच्य आव

गवडु जायि चु तु बु पतु जाव बब तय।
दृह पोंशि दब गव जाव बुङ्य बब तय ॥

रुदस पतु छय मुशकस रब तय।
रबि पतु खुर तय दुस तय दब तय ॥

ओश हॉर्य हॉरी लोच्चरुन वॉलिंज।
राठा वॉजिन नौन गव नब तय ॥

डल दंद्यसुय तल ख्यल क्याह तंदले।
जूना असुवुन्य तारक नब तय ॥

र्वनि दार आरस डुलु पल मालाह।
यारन हँज़ ज़न लेजमुच्च सब तय ॥

राम राम बँदरुन्य दून्या द्राये।
सिरयस किच्च छय रंगुदार डब तय ॥

रुत रुत येछ्यनख रुच छख अमलाह।
अँक्य दँर ऑठम अँक्य दोर शब तय ॥

ਸਗੁਵਨਿ ਕਨਿ ਯੋਮ्य ਲਾਂਗ ਲਾਂਜਿ ਫੁਟਰਖਾ |
ਹੱਲਿਸ ਤਸ ਕੌਰ ਕੁਲਿਵਧ ਜ਼ਬ ਤਧਾ ||
ਦਰ ਦਿਥ ਕਰਤਖ ਵਜ਼ਨਾਹ ਦ੍ਰਵਧੁਨਧ |
ਅੱਕਧ ਖ਼ਾਂਵ ਅੱਜਧ ਮੱਜਧ ਬੋਧ ਕੌਰ ਧਬ ਤਧਾ ||

ਨਿਕੁ ਯੋਤਿ ਆਸਨ ਹੋਕਿ ਕੁਸ 'ਕੁਨਦਨ' |
ਡੁਲ ਸ਼ਧੋਨ ਕਤਿ ਛੁਧ ਡੁਲ ਸ਼ਧੋਨ ਲਾਬ ਤਧਾ ||

६

यारन कुन

करु हा बु ग्राव यारन हर रंगु तु आनु यारो।
दूर्यर मगर रटुन ह्योत मेय पॉन्य पानु यारो ॥

दिलु किन्य बु छुस त्वही निश, अँज्य मँज्य अँती बु रुजिथ।
दूर्यर अगरचि वुन्यक्यन असि दरमियानु यारो।

तनु किन्य अगर जुदा अँस्य, मनु किन्य ति जांह नु सपनव।
‘पयवंद आदनुक छा शुर्य दोस्तानु यारो?’

कॉत्यह मे निश तुहिंद्य सिर, कॉत्याह छि म्यॉन्य त्वहि निश।
अँस्य अँस्य बॉगरावान लोलुक्य फसानु यारो ॥

सॉथी मशन नु हरगिज्ज, मशि मा तिहिंज रफाकत।
पेच-ो-खमन तिमव वैर्य विजि विजि मे शानु यारो ॥

स्वख दूख छे जिंदुगी सॉन्य, सॉन्य तय व्यगुन्य छि मंजिल।
डुंग दिथ छि असि ति खारुन्य कम म्वख्जु दानु यारो ॥

ऑही वैरिव ज़ि अरमान अलमन खसन मे सॉरी।
फेरुन जर्या यि कुन्दन जांह वानु वानु यारो ॥

ਮਾਜਿ ਹੱਜ਼ ਸ਼ੋਛ

ਬੁ ਧਾਰਨ ਮੰਜ਼ ਯੋਤੁਧ ਅਖ ਧਾਰ ਆਮੁਤ ।
ਛੁ ਜਨ ਨਿਸ਼ਿ ਧਾਵਨਸ ਲਵਕੁਚਾਰ ਆਮੁਤ ॥

ਸਥਾਹ ਗੋਸ ਸ਼ਾਦ ਡੀਸ਼ਿਥ ਕਾਂਸ਼ਿਰਨ ਅਜ਼ ।
ਮੈ ਬ੍ਰੋਂਟੁਧ ਧੋਤ ਛੁ ਸੁਧ ਸ਼ੋਹਜਾਰ ਆਮੁਤ ॥

ਫੇਕਧਵ ਪੈਠਧ ਮਾਜ਼ ਖੋਤ ਮੈ ਸਾਜ਼ ਡੀਸ਼ਿਥ ।
ਬੁ ਛੁਸ ਸਾਂਤੂਰਚੀ ਹਘਥ ਤਾਰ ਆਮੁਤ ॥

ਬੁ ਛੁਸ ਗੁਲਿ ਲਾਲੁ, ਛੁਮ ਮੈ ਦਾਗ ਜਿਗਰਸ ।
ਮਗਰ ਹਘਥ ਅਜਸ਼ੁਕਧ ਵਝਯਾਰ ਆਮੁਤ ॥

ਬੁ ਸ੍ਰੌਜੁਸ ਮਾਜਿ ਪੋਤਰਨ ਹੱਜ਼ ਅਨੁਮ ਸ਼ੋਛ ।
ਛਿ ਜਾਨਾਨ ਲਾਕੁਧ ਧੋਤ ਦਾਰ ਆਮੁਤ ॥

ਤੱਮਿਸ ਬਾਲਨ ਛਿ ਲੱਗਧਮੁਤਧ ਲਾਲ ਵੇਰੇ ।
ਚੱਲਿਥ ਧੋਲਿ ਤਸ ਧੋਤੁਧ ਸਾਂਸਾਰ ਆਮੁਤ ॥

छि असि तति वारि सोंतुच आव आवय।
छु फ्वलनस सुय पनुन यकरार आमुत॥

छु कुन्दन रिन्दुन्य निशन ढ़लान शर।
तमी आशायि छुस बाजार आमुत॥

੯

ਮੁਬਾਰਕ

ਕੁਲਧਨ ਸੌਂਤੁ ਫੁਲਯਾਹ ਤੁ ਬਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ।
ਤੁ ਛਾਵੁਨ ਯੋਛਿਨ ਖਾਸੁ ਆਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਸਂਗਰ ਮਾਲੁ ਫਲੁਵੁਨ੍ਯ ਖੋਲਿਸ ਸੁਤਧ ਸੂਤੀ ।
ਪੱਹੱਲਧ ਧਾਰਨੁਧ ਬਾਲੁ ਦਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਕਰਾਨ ਤੀ ਹਝਡਾਨ ਧਥ ਬੈਧਿਸ ਦੱਧ ਛਿ ਦੂਧਧ ।
ਤਿਮਨ ਦੌਂਕੁ ਦੌਂਕਨ ਤੁ ਪਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਵੁਛਿਥ ਪੌਸਿ ਥੱਰ ਹਵੁੰਦ ਕਾਲਧ ਛੋਰੁਧ ਕੌਡ ।
ਦਿਵਾਨ ਬੁਲਬੁਲਾਹ ਚਾਕ ਜਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਵੁਛਿਥ ਅਜ਼ਮ ਗਾਸ਼ੁਕ ਤੁ ਪਰਤਵ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ੁਕ ।
ਕਰਾਨ ਛਧ ਸੁਭਹਸ ਰਾਥ ਜਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਕਦ੍ਰ ਸੋਨ ਕਤਿ ਜ਼ੋਨ ਅੱਸਧ ਖਾਮਕਾਰਨ ।
ਕੰਦਸ ਮੁਜਿ ਕੁਨੁਧ ਸਾਦ ਖਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥
ਛੁ ਕੁਨੰਦਨ ਗਧਵਾਨ ਜਿੰਦਗੀ ਹੁੱਦਧ ਤਰਾਨਧ ।
ਤਸੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਹਰ ਗਾਮਨ ਮੁਬਾਰਕ ॥

१०

ग़ज़ल

यिमन राँच्न ति कांह प्रागाश छारव ।
दिमव ना ज़ॉल्य गाशस आश छारव ॥

अगर बुतराँच्च प्यठ स्वर्गस दिमव कुन ।
छु मा हाजत ज़ि अँस्य आकाश छारव ॥

खबर मोठमुत छु कवु पनुनुय तमहुन ।
वॅलिव बैयि रोवमुत यादाश छारव ॥

ग्रुहन चलि ना तु ग्रहद्यन छाय डलि ना ।
नोवुय जातुख लेखव नॅव राश छारव ॥

तिमन हॉसिल नु केंह गाशी स्वतान छुख ।
यिमव दोप सूर मंजु ख्खशख्वाश छारव ।

वं गछि आसुन्य नॅवुय कहवेट तु कुन्दन ।
सॅमिथ अज्ज पासु स्वनुची चाश छारव ।

੧੧

ਨਜ਼ਰਾਨੁ

ਧੈਸ਼ ਮੋਹਬਤ ਕੁਨ ਤੁ ਦੁਕਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ |
ਨੱਗਰਾਯੁਨ ਖਾਨੁ ਵੱਚਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

ਸਾਨਿ ਦਰਮੁਕ ਰੁਛਤੁ ਕੋਤਾਹ ਛੁਧ ਬਜਰ |
ਧੈਸ਼ ਧਿ ਕੋਰ ਤਸ ਤੀ ਵੋਨੁਖ ਜਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

ਲੋਲੁ ਯੁਸ ਆਵ, ਲੋਲੁ ਤਸ ਕੌਰ ਨਾਲੁਮੋਤ |
ਪ੍ਰਥ ਅਖਾਹ ਧੇਤਿ ਲੋਲੁ ਮਸ਼ਟਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

ਸ਼ੀਂਸ਼ੁ ਹ੍ਯੂ ਆਵਾਲ ਦਿਤੁਨ ਦਿਲ ਸ਼ਾਂਧਿਰਸ |
ਅੱਖ ਫੇਰਨ ਤਾਮ ਕਦਰਿ ਦੁਰਦਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

ਸ਼ਾਨਿ ਮਚੜੁਕ ਕੇਂਹ ਤਿ ਮਾ ਤਕਸੀਰ ਮੇ |
ਚੇਸ਼ਮ ਅਖ ਅਖ ਟੋਠ ਪੈਮਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

ਰਹਮਤਸ ਛਾ ਤੱਸ਼ ਸੱਦਿਸ ਅਖ ਰਛ ਕੱਮੀ |
ਧੂਤ ਬੋਡ ਦ੍ਰਖ, ਤਧੂਤ ਬੋਡ ਬਾਨਾਹ ਕੌਰੁਨ ||

लोल थोवुन शायि शाये मायि मोत ।
पूजि लायक हुस्न बुतखानाह कोरुन ॥

लोल गव बदनाम लेकिन ज़िंदु रुद ।
हुस्नसुय पथ पान क्वरबानाह कोरुन ॥

क्वदरतुक हुस्ना बोरुन कश्मीरसुय ।
कॉशिर्यन क्युत पॉदु अरमानाह कोरुन ॥

उल्फतुक मय बॉगरोव **कुन्दन** जीयन ।
ज़िंदु कोलस बॉथ नज़रानाह कोरुन ॥

੧੨

ਨੂਰਸ ਮਯ ਗੱਛ ਛਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਨੂਰਸ ਮਯ ਗੱਛ ਛਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ
ਧਾਵੁਨਸ ਜ਼ਜੁਰਨ ਤ੍ਰਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਚੋਸ਼ਮਨ ਵੁਛ ਵੁਛ ਚੋਸ਼ਮਧ ਲੋਸਨ
ਸ਼੍ਰੂਬਾ ਧਿ ਚੈ ਮਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਜੁਵ ਧੋਮਧ ਲਾਲਨ ਲੋਲਸ ਆਲੁਵ
ਸਵਰੁਗਸ ਗੱਛ ਤਸ ਜਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਬਾਗਸ ਰਵਡ ਬੁਹਵ ਪਰਥ ਕੁਲਿਸੁਧ
ਰਵਡੁ ਗੱਛਧ ਅੱਸਧ ਧਕ-ਰਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਅਮਨੁਕਧ ਤੁ ਸਲਹੁਕਧ ਦਮ ਦਿਥ ਵਾਤਧ
ਇਨਸਾਨਸ ਲਾਧਿ-ਲਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਕਾਂਸ਼ਾਰਿ ਜੋਵਿ ਧੁਥ ਮੇਛਰ ਤਿਛੁ ਗੱਛ
ਸਵਂਦਰ ਲੇਖਨ ਤ੍ਰਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

ਕੁਨਦਨ ਛੁਮ ਧੱਚਕਾਲਧ ਅਜ਼ ਆਮੁਤ
ਤਸ ਕਿਚੁ ਗੱਛ ਸੌਤ ਚਾਧ ਆਸੁਨ्यਾਏ

१३

दिख ना मेति त्युथ कांह व्यस्ताराह

दिख ना मेति त्युथ कांह व्यस्ताराह
गंडु हा बु ति युथ बोड दसताराह

केंचन दसतार मलमलि खाराह
केंचन नॅन्य वड बोड दसताराह

वॉलिंजि वुहवान छुम ज्यतु नाराह
चेशमन लॅजिमुच अशिची दाराह

समखी योदवय सुय म्योन याराह
कर्यज्यस स्योनुय ज्ञाराहपाराह

युस वोथ आबस लोब तँम्य ताराह
बॅठ्यसुय ब्यूठ युस सुय बे-चाराह

यवु कोर यिमवुय बोड आंकाराह
अज कोर तिमवुय चकि इनकाराह

ज्यव मुचरनुसुय मा छुम वाराह
दय रॅछिनम गोमय कैह फ्याराह

ਦੁਨ ਲਪੜਜਨ ਹੁੰਦ ਤ੍ਯੁਥ ਗੋਢ ਸ਼ਾਰਾਹ
ਮਾਨੇ ਧਥ ਜਨ ਵਾਰਾਹ ਵਾਰਾਹ

ਪ੍ਰਥ ਅੱਕਿਸੁਧ ਯੈਤਿ ਜਨ ਚੜਲੁ ਲਾਰਾਹ
ਸਫਰਸ ਮੰਜ਼ ਛੁਨੁ ਸੌਥੀ ਧਾਰਾਹ

ਖਵਸ਼ ਕੋਤਾਹ ਛੁਮ ਲੂਕੁ ਅਟੁਹਾਰਾਹ
ਖਵਸ਼ ਕੋਤਾਹ ਛੁਮ ਖਲਵਕ ਧਾਰਾਹ

ਕੁਨਵਨ ਬਲੁ ਛਾਵਵ ਸ਼ੋਹਜਾਰਾਹ
ਗੋਨ ਸਬੜਾਰਾਹ, ਕਥੁ ਦਰਬਾਰਾਹ

੧੪

ਲਵਿ ਕਧਾਹ ਸੁ ਸੋਂਤ ਲਾਲੋ

ਲਵਿ ਕਧਾਹ ਸੁ ਸੋਂਤ ਲਾਲੋ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ
ਪਰਿ ਕਧਾਹ ਸੁ ਬੱਥ ਕਾਂਛਾਹ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਕਥ ਕਿਛੁ ਛਿ ਬੱਤੁ ਬੱਜੀ, ਧਥ ਪਥ ਨੁ ਲੂਖ ਰੱਜੀ
ਖ ਤਿ ਬੋਜ਼ ਤੁ ਜਾਲਸਾਂਜੀ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਵਨੁ ਕਧਾਹ ਬੁ ਮੀਲਿ ਕਲਮਸ, ਬਰਿ ਰਵਧਿ ਮਵਹੁਰ ਹਲਮਸ
ਮੰਦੁਛਾਵਿ ਤਿਲੁ ਤੁ ਸਵਲੁਮਸ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਵਨੁ ਕਿਥੁ ਤੱਮਿਸ ਬੁ ਜਾਨਧ, ਕਰਿ ਹੀਲੁ ਤੁ ਬਹਾਨਧ
ਬਰਿ ਯੁਸ ਪਨੁਨਧ ਖਜ਼ਾਨਧ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਯੁਸ ਤੂਰ ਚਾਨਿ ਲਾਲਨ, ਟਖ ਦਾਵਿ ਮਵਖਤੁ ਮਾਲਨ
ਤਸ ਮਾ ਛਿ ਜਲ ਤਿ ਚਾਲਨ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਬੁਲਬੁਲ ਤਿ ਮੌਤ ਛੁ ਪੋਸਨ, ਖਵਸ ਛੁਮ ਮੈ ਰੋਜ਼ਿ ਰੋਸਨ
ਕਰਿ ਕਧਾਹ ਸੁ ਸਵਚ ਮਨੋਸਨ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

ਯੋਦ ਜਲ ਤਿ ਪੱਜ ਲਾਗੇ, ਪਨੁਨਧ ਪਖਨ ਸੁ ਜਾਗੇ
ਕਰਿ ਕਧਾਹ ਸੁ ਕੁਕਲਿ ਰਾਗੇ, ਖਰਿ ਯੁਸ ਗੁਲਨ ਤੁ ਸੋਮ੍ਬੁਲਨ

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

वुछ्तोन यि सोन कुन्दन, ख्वश छुय यिवान यि रिंदन
खरि सुय यिमन परिदन, खरि युस गुलन तु सोम्बुलन

१५

शोक्लम कॅरिथुय हैयिव वनुवोनुय

शोक्लम कॅरिथुय हैयिव वनुवोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये
नोव नोट गछि अदु प्रथ कांह प्रोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

सुबहुक वक्ताह क्याह छु नुंदबोनुय, फवति फवति गाशस गॅयि अम्बार
सिर्यि बगवान यी सालस सोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

बागाह वुछतन छुय फचलुवोनुय, पोश फल्यमुत्य तलु न्यूल सब्जार
पनु पोंपुर छुय सुति नचुवोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

मतु सॉ वॅर्यतव चोनुय तु म्योनुय, ह्यमुतो समुतो वॅर्यतव कार
अदु वुछतव क्याह फचलि ड्यकु सोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

पथ कुन त्रॉव्यतव प्रथ कैह प्रोनुय, नवि सरु दीतव नोव व्यस्तार
वॅर्यनवु याँरी रेश्य पीर म्योनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

क्याह मै ओसुम करमय लोनुय, अकि लटि होवुनम मा दीदार
हाव्यम ना सुय र्ये रम्बुवोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

व्यसुनुय पूशिन सुय व्यसु तोनुय, यारस मूजूद रुजिन यार
बद गॅयि अँक्य वोन बोय ज़न्न्य मोनुय, अदु चळिगा शस्स ग्रोनुये

sópún tū sònch

T.N.Dhar 'Kundan'

ਮੂਜੂਦ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਕੁ ਨਦੋਨੁਧ, ਯੋਛਿਨਾ ਅੱਸਥਾਂਦ ਵੁਛੁਨ ਬਹਾਰ
ਤੂਸਨਾ ਮਾਲਿਨ੍ਯ ਤੁ ਵੱਰਿਵ ਕ੍ਰੋਨੁਧ, ਅਦੁ ਚੱਲਿ ਗਾਸਾਸ ਗ੍ਰੋਨੁਧ

* * *

੧੬

ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਤਾਰਖ ਨਬ ਅਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ
ਅਛੁ ਰਛੁ ਧਿਨ ਬਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਹੱਜ ਕੱਜ ਸੁਮ ਗਛਿ, ਗੁਮ ਸੱਧ ਰੁਮ ਗਛਿ
ਭੁਥ ਛਲਿ ਥਪਿ ਥਵਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਬਰਤਲ ਬੁਥਿ ਨੇਰਿ, ਦਵਿ ਵਾਸਿ ਨਵਿ ਫੇਰਿ
ਕਮਿ ਚਿਕੁ ਚਾਵੁ ਖਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਕ੃ਣਸ ਨਾ ਮਾਸਿ, ਗ੍ਰਾਪਿਧਨ ਪਾ ਮਾਸਿ
ਧ੍ਰਾਗਿਧਨ ਮਦ ਵਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਸੌਂਤਸ ਡਚਕੁ ਫਚਲਿ, ਸੁਮੁਲਸ ਤੁ ਮਸਵਲਿ
ਪੇਚਾਨੁ ਰਜ਼ਿ ਖਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਆਰ ਵਾਸਿ ਕਮਿ ਅਮਿ, ਸ਼ਵੁ ਕੁਲ ਬਨ ਨਾਮਿ
ਮੌਤ ਧਾਰੁਨ ਲਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

ਪਮੋਸ਼ ਮੱਤਿ ਕਾਰਿ, ਖਾਲ ਆਲਾਵਸ ਨਾਰਿ
ਕੁਨਦਨ ਲਾਸਿ ਬਾਸਿ, ਯੋਲਿ ਅੱਸਥਾ ਸਮਖਵ

၁၇

यिहय वथ यिहय कथ

पोम्पुर करान शमुहस गथ
यिहय वथ यिहय कथ
पकान आयि पतय वथ
यिहय वथ यिहय कथ

ज्यवान सास मरान हथ
दिवान अख अँकिस लथ
कडान खूंत्य कडान रथ
ख्यवान छल ह्यवान न्यथ
खनान मेच चटान जथ
यिहय वथ यिह्य कथ

अँड्य छि त्रेशि हॉत्य प्यथ
अङ्घन प्राचु बॅरिथ च्यथ
अङ्घन लोगमुत ख्यत तु ख्यत
अङ्घन वोत फाकु र्यथ
खबर पेयख कम हापत
यिहय वथ यिह्य कथ

ਮਨੁਸ਼ ਮਾ ਛੁ ਵਿਵਾਨ ਪਥ
ਅੰਮਿਸ ਕੱਰਮੁਚ ਮਾਇ ਦਥ
ਮਰਾਨ ਅਖ ਅੱਕਿਸ ਪਥ
ਲੋਗਤਨ ਜੁਵ ਵਥਿਸਾ ਛਥ
ਕੰਡਘਨ ਦਿਵਾਨ ਪੋਣੀ ਪ੍ਰਥ
ਧਿਹਿਯ ਵਥ ਧਿਹਿਯ ਕਥ

ਕੁਨਦਨ ਛੁਮ ਮੈ ਯੀ ਤਾਕਤ
ਮੈ ਛੁਮ ਗਢਾਨ ਮਨਸ ਸਥ
ਗੱਛੁਮ ਪੋਸ਼ੁਨ੍ਯ ਤਸੁੰਜ ਵਥ
ਪੋਸ਼ੁਵਨੀ ਸਤੁਚ ਵਥ
ਪੋਸ਼ੁਵਨੀ ਕਰਾਨ ਸ਼ਸੁਹਸ ਗਥ
ਧਿਹਿਯ ਵਥ ਧਿਹਿਯ ਕਥ

੧੮

ਬਾਥ ਤੁ ਟੁਖ

ਸ਼ਾਮ ਹਿ ਸਪਨੁਮ ਰੱਸਾ
ਵਦੋਂਸਾ ਗੱਧਸ ਬੋ
ਵਿਸੁਰੇਯਮ ਮੈ ਮਸ ਖੱਸਾ
ਵਦੋਂਸਾ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਮੌਤ ਮੈ ਲਾਟਿ ਯੀ ਨਾ
ਮਟਿ ਛਸ ਦਰਜੁਨ ਦੀ ਨਾ
ਅੱਡਾ ਅੱਡਾ ਫੇਰ ਬੁ ਤਾਂਸਾ
ਵਦੋਂਸਾ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਤਾਰੁਕਵ ਖੋਤੁ ਜਿਆਦਾ
ਤੱਸਾ ਕੱਰਾ ਨਾ ਮੈ ਵਾਦਾ
ਓੱਡਾ ਤਾਮ ਤਸ ਯਾਦ ਔੱਸਾ
ਵਦੋਂਸਾ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਪਾਦਨ ਤ੍ਰਾਵਸ ਸਰ
ਮਦਨ ਵਾਰ ਧਿਧਮ ਕਰ
ਹਟਿ ਚੀ ਚੱਠਿ ਹੋਮ ਫਾਂਸਾ
ਵਦੋਂਸਾ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਮੇ ਗੱਛ ਸਾਡੇ ਨਜ਼ਰਾਹ
ਚਲਿਹੇਮ ਵੱਹਿ ਤੁ ਵਾਹ
ਪਾਨਸ ਛੋਵਤਨ ਸਾਂਸਾਧ
ਕਦੋਂਦਿ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਛੁੱਰ ਨਜ਼ਰਾਹ ਮਾਨਿਮ
ਸਕਧ ਗੱਨੀਮਥ ਜਾਨਿਮ
ਨਤੁ ਮੇ ਤਿ ਹਾਵਸ ਆਂਸਾਧ
ਕਦੋਂਦਿ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਵਾਵਨ ਕੱਹ ਠਸਰਾਧ
ਮੇ ਦੋਪ ਫੀਰੁਸ ਮਾਧ
ਨੈਦੁਰੱਧ ਗੱਧਿ ਮੇ ਪਾਟਾਂਸਾਧ
ਕਦੋਂਦਿ ਗੱਧਸ ਬੋ

ਕੁਨਦਨ ਫੇਰਾਨਾਧ
ਵੁਛ ਤੋਨ ਵਾਨੁ ਵਾਨਾਧ
ਛਤ ਗੱਧਿ ਛਲ ਪੋਧਿ ਵੱਦਾਧ
ਕਦੋਂਦਿ ਗੱਧਸ ਬੋ

੧੧

ਰੋਵ ਹਿ ਕਰੁਵਾਂ

ਰੋਵ ਹਿ ਕਰੁਵਾਂ ਸ਼ੋਹਜਾਰਸ ਤਾਂ, ਸ਼ੋਹਜਾਰਸ ਤਾਂ
ਵਨੁਵਨੁ ਸੁਧ ਤੁਲਿਵੁਧ ਦਸ ਤਾਂ, ਤੁਲਿਵੁਧ ਦਸ ਤਾਂ

ਬੱਥਾਹ ਤੁਲ ਤਾਂ ਮੌਦੁਰਾਹ ਸ਼੍ਵਠਾਹ, ਮੌਦੁਰਾਹ ਸ਼੍ਵਠਾਹ
ਦੱਧ ਗੰਡੁਨਸ ਯੁਥ ਅਸਿ ਧੀ ਰਸ ਤਾਂ, ਅਸਿ ਧੀ ਰਸ ਤਾਂ

ਲਾਲਾਧ ਗੋਮੁਧ ਅਨੁਨੇ ਬਾਜ਼ਰ, ਅਨੁਨੇ ਬਾਜ਼ਰ
ਛਟਿ ਕੁਧ ਛੋਂਜੁਰ ਕਨੁਕੁਧ ਵਸ ਤਾਂ, ਕਨੁਕੁਧ ਵਸ ਤਾਂ

ਹਤੁ ਬੱਦ ਦੀਨਸ ਸਥ ਛਮ ਤੱਘਸੁੰਜ, ਸਥ ਛਮ ਤੱਘਸੁੰਜ
ਲਗੁਸਧ ਪੱਧੀ ਦਸਤਾਰਸ ਤਾਂ, ਦਸਤਾਰਸ ਤਾਂ

ਅਰਥੁਕ ਕੱਧਨਸ ਵਿਜਿ ਵਿਜਿ ਰੱਛਾਹ, ਵਿਜਿ ਵਿਜਿ ਰੱਛਾਹ
ਲੋਲੁਕ ਮਸ ਦਿਥ ਕੱਧਨਸ ਮਸ ਤਾਂ, ਕੱਧਨਸ ਮਸ ਤਾਂ

ਜੀ ਕੁਲਧਸੁਧ ਤਸ ਪੱਦ ਮਾ ਲੂਸਿਮ, ਪੱਦ ਮਾ ਲੂਸਿਮ
ਧੀ ਕਰ ਹੀ ਕਦਮਨ ਵਥੁਰਸ ਤਾਂ, ਮਨ ਵਥੁਰਸ ਤਾਂ

ਕੁਨਵੁ ਸੁਂਦ ਰੁਤ ਨਜ਼ਮਾਹ ਬੱਥਾਹ, ਨਜ਼ਮਾਹ ਬੱਥਾਹ
ਗਢ ਬਾ ਮੱਲਿਸ ਮਾਜੇ ਲਸ ਤਾਂ, ਮਾਜੇ ਲਸ ਤਾਂ

२०

मै मा वोन अपुज अज़

मै मा वोन अपुज अज़
छु अज़ सोंत आमुत
मै अज़ वोंत वुच्छने
छु अज़ सोंत आमुत

अगर जन वोनुम रोशि चिकु चाव सोंतुक
अपुज योद वोनुम रोशि नोव वाव सोंतुक
मै मा वोन अपुज अज़

चळन जल तु बुलबुल, चमन वारि हँद्य गुल
फुलय डोठ बुज्य गाछि नबस फेरि सोसुन
मै मा वोन अपुज अज़

अपुज योद वोनुम सोंत मा रोज़ि सोंतुय
च्ववापोर सोंतुक फकत आसि ब्रोंतुय
मै मा वोन अपुज अज़

छु सोंतस स्यज्जर बालु पानुक स्यज्जर ह्यू
छु सोंतस नव्यर ल्वकुचारुक नव्यर ह्यू
मै मा वोन अपुज अज़

ਲਗਾਨ ਸੋਂਤੁ ਕਾਲਯ ਛੁ ਘਵਡ ਜਿੰਦੁਗੱਨੀ
ਅੱਛਨ ਗਾਸ਼ ਜੋਤਾਨ ਜ਼ਧਵਾਨ ਮੀਠ ਵੱਨੀ
ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁਜ਼ ਅਜ਼

ਛੁ ਸੋਂਤਯ ਫਵਲਾਨ ਵਾਰਿ ਬਾਦਮ ਫੁਲਯ ਨੱਵ
ਕਰਾਨ ਕੌਰਿ ਹਿਕਟਾ ਗੰਡਾਨ ਦੱਧ ਕਰਾਨ ਰੋਵ
ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁਜ਼ ਅਜ਼

ਜ਼ਧਵਾਨ ਵਸਤੁ ਹਾਕ ਵਾਰਿ ਮੰਜ਼ ਹਾਕੁ ਕਾਨੁਲ
ਕਰਾਨ ਬੋਲ ਬੋਸ਼ ਦਾਰਿ ਤਲ ਟੋਠ ਬੁਲਬੁਲ
ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁਜ਼ ਅਜ਼

ਛੁ ਸੋਂਤਸ ਤਿ ਅਨਹਾਰ ਸੁਭੁਕ ਪ੍ਰਬਾਤੁਕ
ਛੁ ਸੋਂਤਯ ਲਧਖਾਨ ਜਿੰਦੁਗੱਨੀ ਤਿ ਜਾਤੁਕ
ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁਜ਼ ਅਜ਼

ਛੁ ਫੇਰਾਨ ਸਵਂਦਰ ਮਾਲੁਨੁਧ ਗਾਸ਼ ਸਵਂਦਰ
ਛੁ ਸਭਯਾਰ ਪਿਸਲਾਨ ਫਵਲਾਨ ਪੋਸ਼ਿ ਘਵਂਦਰ
ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁਜ਼ ਅਜ਼

ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਬੁ ਵਨੁ ਪੋਜ਼
ਪੜੀ ਵਾਤੁ ਖਨੁਬਲ
ਅਮਾ ਪੋਜ਼ ਚੁ ਅਨ ਕਨ
ਵਨਧ ਪੋਜ਼ ਕਨਸ ਤਲ

sópún tū sònch

T.N.Dhar 'Kundan'

ਮੇ ਮਾ ਵੋਨ ਅਪੁੜ ਅੜ
ਛੁ ਅੜ ਸੋਂਤ ਆਸੁਤ
ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਬੁ ਵਨੁ ਪੋੜ
ਮਗਰ ਵਨੁ ਕਨਸ ਤਲ

* * *

੨੧

ਤਲੁ ਸੌ ਵੱਖਤਾਵ

ਕੁਨਦਨ ਛਾ ਯਥ ਨਾਵ ਸ਼ੱਰੀਰਸ
ਕਿਨੁ ਕਲੁ ਖ਼ਪਰਿ ਅੰਦਰ ਕੁਨਿ ਕੇਂਛਾ
ਫੁਟਜਿ ਵੱਲਿਥ ਜਨ ਚੂਰਿ ਖੋਟਿਥ ਕੇਹ
ਓਕੁਲ ਯਥ ਜਨ ਅਕਲ ਵਨਾਨ ਛੀ
ਤੱਥਿ ਮਾ ਨਾਵ ਵਨਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ

ਕਿਨੁ ਸੀਨਸ ਖੋਵੁਧ ਕਿਨ੍ਯ ਸ्पਾਨਿਸ
ਕੁਛਿ ਮੰਜ਼ ਕਧਾਹਤਾਸ, ਯਥ ਜਨ ਆਂਠਨ
ਪੱਹਰਨ ਦੁਬੁ ਦੁਬੁਰਾਧ ਆਸਾਨ
ਤੱਥਿ ਮਾ ਨਾਵ ਵਨਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ

ਧਾ ਮਾ ਸ਼ਾਨਧਨ ਤਿਮਨ ਖਧਾਲਨ
ਧਾਰਨ ਬਾਧਨ ਧਿਮ ਛੁਸ ਬਾਵਾਨ
ਧਾ ਮਾ ਸੌਚਸ ਤਿਮਨ ਦ੍ਰਲਾਬਨ
ਵੱਲਿੰਜਿ ਧਿਮ ਵਥੁਵਾਰ ਕਰਾਨ ਛਿਮ
ਤੱਥਿ ਮਾ ਨਾਵ ਵਨਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ

या अनुहारस कारस म्यॉनिस

या व्यवहारस नतु वरतावस

या असुनस या वदुनस म्यॉनिस

या पकुनस या रुकुनस म्यॉनिस

तँथ्य मा नाव वनान यिम कुन्दन

अँच यिमु डेशान तिमु छ्य म्यान्यय

कन यिम बोज्जान तिम छी म्यॉनी

बुठ कुमलान तय दंद ज्झोतान छिम

ज्ञेवि हुंज टुकु टुख स्व ति छ्य म्यॉनी

तँथ्य मा नाव वनान यिम कुन्दन

रगुनुय मंज युस खून ग्रकान छुम

मनुचे मनकलि नार बुहान युस

बुमनुय म्यान्यन चँख य्वसु चॉरिथ

चैशमन द्वन युस खशमु खसान छुम

तँथ्य मा नाव वनान यिम कुन्दन

म्यॉनिस होशस या एहसासस

किनु मशरब तय गफलेंच म्याने

म्याने मायि तु लोलस म्यॉनिस

किनु दुय तय बोयि नफरॅच म्याने

तँथ्य मा नाव वनान यिम कुन्दन

ਕ੍ਰੂਦਸ ਚੁਨ ਕਰਾਨ ਯੁਸ ਸ਼ੀਸ਼ਸ
ਕ੍ਰਕਿ ਧਵਸੁ ਓਬੁਰਸ ਵੁਜਮਲੁ ਜਾਲਾਨ
ਸ਼ੋਰਸ ਕਨੁਨੁਧ ਜ਼ਰ ਪਾਵਾਨ ਯੁਸ
ਸਾਁਤੀ ਧਵਸੁ ਜਨ ਸ਼ੁਨਿਹਿਚ ਛਵਪੁ ਹਿਥ
ਤੱਥਿ ਮਾ ਨਾਵ ਵਨਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ

ਵੱਨ੍ਯਤਵ ਬਾਧਵ ਤਲੁ ਸੌ ਵੱਨ੍ਯਤਵ
ਕੁਨਦਨ ਛਾ ਧਥ ਨਾਵ ਸ਼ੱਗੀਰਸ
ਦਿਲਸ ਵਿਮਾਗਸ ਕਿਨੁ ਅਨੁਹਾਰਸ
ਵਧਵਹਾਰਸ ਛਾ ਕਿਨੁ ਏਹਸਾਸਸ
ਕਥ ਸੌ ਨਾਵ ਵਨਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ
ਕਥ ਬਾ ਨਾਵ ਫਿਵਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ
ਕਥ ਛੀ ਨਾਵ ਦਿਵਾਨ ਧਿਮ ਕੁਨਦਨ
ਵੱਨ੍ਯਤਵ ਬਾਧਵ ਤਲੁ ਸੌ ਵੱਨ੍ਯਤਵ

२२

अकत्रुहिम अकत्तूबर

येलि व्यपदा वतुनस प्यठ छि यिवान
तेलि छेपि छु प्यवान द्युन पान पनुन
क्वरबान करुन जुव जान पनुन

रतु छफ ह्यू वंदनु यिवान वतुनस
कांह ज्ञीवाह, दीवाह या दीवी
कांह मनुशाह रुत या ज़्युठ कांछा
कांह लोलु बोछा कांह मायि मोताह
कांह ड्यकु बोड या कांह बख्तु बोडाह

यस म्वल नु किहिन्य यथ समसारस
यस छळ नु कपट, यस मल नु मनस
सुय वंदनु यिवान पनुनिस वतुनस
क्वरबान करान जुव जान पनुन

युथ सूरत बचिनुच बनि कांछा
सरपोश सिरन प्यठ रोज़ि तुरुन
युथ रोज़ि अथन अथुवास कॅरिथ

युथ नेकन लगि अमृतकुय सग
युथ रोजि प्रज्जलवुन अमनुक रव
युथ साज्जन प्यठ कम सोज़ वज्जन
युथ मायन हुंद्य ग्यव चाँग्य दज्जन

यियि कोर्यन हिकटन वार दूहय
यियि न्यंद बॉतन व्यस्तार दूहय
युथ ज़ेनि दूहय येति हक तय पोज़
युथ ग्वरबत दूख तय दॉद्य चलन
युथ सीनन हुंद्य यिम छ्वख ति बलन

रतु छफ ह्यू वंदनु यिवान वतुनस
कांह मनुशाह या कांह मायि मोताह

युथ दूर्यर च़लि बैयि च़लि क्रीर्यर
द्रुह गैन्य च़लि ड्यकुची बैयि पॅहर्यर
युथ सॉरी येति बैयि मॅत्य करुनय
वसमै़च हुंद्य युथ बैयि पॅत्य बरुनय

युथ सॉरी शेरन रँछुरन ब्बन्य
युथ लूहरुन फुटरुन सोंचि नु कांह
अँस्य माय बरव प्रथ इनसानस
अँस्य रँछ करव अमुनस वतुनस

बस यी ऑस सोंचान इन्द्राजी
बस यी ऑस कांछान इन्द्राजी

तमि पान वोंदुय अँथ्य आदर्शस
छेपि पान दितुय पनुनिस वतुनस

यिनु राव्यव तॅम्य सुंज क्वरबॉनी
यिनु पान वंडुन गछि बे-मानी
अथुवास वॅरिव बैयि लोल बॅरिव
यथ अमुनस वतुनस रॉछ वॅरिव

प्रथ कांह बॅनिन येति लोलु बोछा
प्रथ कांह बॅनिन येति मायि मोता

२३

खबर कवु

खबर कवु छख खयालन मंज़ चु रावान ?

अँती आसख बिहिथ वातख खबर कोत
 कमन ताम हॉरिसातन मंज़ सनेमुच़
 ग्वतन गॉमुच़, कमन सोंचन चु पेमुच़
 चिहिस अंदर छँडान छख मील कॉत्याह
 खबर कम गम पखन प्यठ निथ गछान छी
 खबर कम फिकरु छय व्यसुतोन हावान

मै वोनुमय बार हा गम गछि नु ह्योन जांह
 छु सोंचुन पोज़ अमा पोज़ सोंच क्युथ ह्यू ?
 छि आसान प्रथ अँकिस कथि र्ख दु-तरफय

अगर गाशुक चै सूचुथ सोंच बर-हक
 अगर ज्ञन सोंच गटि हुंद तेलि नज्जर छोट
 छु सोंचुन पोज़ अमा पोज़ सोंच त्युथ ह्यू

सनेयस यस पॅदिस म्वंजि कॉठ रथ आस
 दौपुन 'द्रामुत बु ज़ंगि ओसुस रुची अज़
 खबर ड्यकि मा मै ओसुम वॉरदाताह
 अंगुय मा राविहेम फुटिहेम मै नेर ज़ंग

ਖਬਰ ਬਤੁ ਥਾਲ ਕੱਮਧਸੁਂਦ ਭ੍ਰੂਤਚ ਮੇ ਆਮ
ਧਿਥਿਧ ਰਤੁ ਰਛ ਮੇ ਆਧਮ, ਵੱਧ ਰੋਛੁਸ ਅਜ'

ਨਤਯ ਤੱਸ਼ ਦਿਚ ਊਚਕਸ ਚੱਡ ਪਾਨ ਮੋਰੁਨ
'ਮੇ ਕਸ ਬਦ ਬਖ਼ਤੁਸੁਧ ਬੁਥ ਓਸ ਵੁਛਮੁਤ'
ਰਤਸ ਚੱਰ ਚੱਰ ਵੁਜ਼ਿਨਿਧ ਲਗੀ ਨਾਗੁ ਰਾਦਚ
ਹੁਰਿਸ ਦਗ ਤਲੁ ਪੱਦਿਸ ਥਵਿ ਚੀਰ ਥਫ ਦਿਥ
ਕੱਮੀ ਕਿਆ ਤਸ ਗਛੀ ਦੱਦਿਸ ਤੁ ਦਗਿ ਵਨ
ਕੋਰਸ ਜਨ ਪਕਵੁਨਧਵ ਵਤਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹੇ

२४

अख ख्याल

अख ख्यालाह ब्यॉल्य फोल अख
वोव तु खोत मनि ज्यूठ कुल
सौंचि समजुक बोयि व्यद्यारुक
द्रायि बामन लेंज फुलय, बागस
च्वापोर मुश्कि अदफर
बुलबुलव तुज शोख वैत्यजव बोयि जलव
नी जन पखन प्यठ
वातुनॉविख तरफु तरफय कूनु कूनस
रेह हेचुन लोलस जनूनस
नाव प्यव तस खून मजनून

लॉलि पथ देवानु सपन्यव
वॅन्य दिच्चन तस नजदु वनसुय
मोत मत्यव ज्ञन यथ जहानस
वॅन्य दिवान गव बे-निशानस
छाँड दिच्च तॅम्य ज्ञान प्रॉवुन
वोत सुय अदु ला-मकानस

sópún tū sònch

T.N.Dhar 'Kundan'

कर ख्यालाह
अख ख्यालाह
द्राव कति तय
वोत कोत !

* * *

२५
पोशि फोत

ब्लु यारु रछव अमारु पनुन
दिलुक्यन अरमानन रॉछ करव
आशन अछिदार्यन रख लागव
ह्यस होशस पॉराव करव

दिलि जिगरस मंज़ थॉविथ ख्वशबू
गिलु टूर्यन हुंद अनहार रटव

ब्लु यारु दिमव अज़ चुख चांगयन
कथु पनुने नवि सरु परखावव
शोलुनावव सोंचिच नॅव महफिल
व्हजुलावव लॉव्य खयाल पनुन्य

ह्यथ दज्जुनि व्हज्जजि मशालि पकव
गुलि लालन हुंद व्यवहार रटव

ब्लु अँस्य ति रटव अज़ थज्जुच वथ
ब्लु अज्जुमस्स सुत्य यारानु करव
दी दय असि कदुमन नॅव बरकत
युद पैद्य त्रावव कोहु बालन कुन

ਕਲੁ ਅੱਸਧ ਤਿ ਲਮਵ ਥੋਦ ਹ੍ਰੋਰ ਹ੍ਰੋਰ ਕੁਨ
ਯੈਮਿ ਪੇਚਾਨੁਕ ਅਨਹਾਰ ਰਟਵ

ਕਲੁ ਯਜ਼ਤੁਕ ਬੋਡ ਦਸਤਾਰ ਗੱਡਵ
ਬੋਧਿ ਸ਼ਾਨ ਪਨੁਨਿ ਥਾਵਵ ਕਾਂਧਿਮ
ਲਛਿ ਲੂਕੁ ਮੰਜਧ ਅੱਸਧ ਨੱਨਿ ਨੇਰਵ
ਤਿਥਿ ਗਵਨ ਤਯ ਤਿਥਿ ਅਵਸਾਫ ਥਵਵ

ਕਲੁ ਅੱਸਧ ਤਿ ਦ੍ਰਮਾਗਾਹ ਤ੍ਯੁਥ ਥਾਵਵ
ਜਾਫੁਰਧ ਸੁੰਦ ਅੱਸਧ ਵਿਵਹਾਰ ਰਟਵ

ਕਲੁ ਨੇਰਵ ਡਲ ਸੌਲਸ ਮੱਲਸ
ਜਿੰਦੁਗੀ ਹੁੰਜ ਥਾਵਵ ਅਲਮ ਰੱਟਿਥ
ਖਾਲ ਵੱਥੁਰਨ ਤ੍ਰਾਵਵ ਥਜ਼ਰੁ ਨਜ਼ਰ
ਸੁਭਹ ਸ਼ਾਮਨ ਹਾਵਵ ਜਲਵੁ ਪਨੁਨ

ਅੱਸਧ ਅਖ ਅੱਕਿਸੁਧ ਮੱਤਧ ਮੀਠਧ ਕਰਵ
ਪਮ੍ਪੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦ ਅਨਹਾਰ ਰਟਵ

ਕਲੁ ਅੱਸਧ ਤਿ ਥਵਵ ਖਵਧ ਸਿਰਿਧਿਸ ਕੁਨ
ਬੋਧਿ ਨੂਰਸ ਗਾਸ਼ਸ ਕਵ ਥਾਵਵ
ਜੁਚਿ ਵਾਨੇ ਹੋਰਿ ਬਨੁ ਸ਼ਾਨ ਕਰਵ
ਪ੍ਰਵੁ ਗਾਸ਼ਿਕਧ ਵਸ਼ ਲਾਗਵ ਨੱਵ

ॐ्स्य रोङ्गव मुदय गाँडिथ सिरियस
गुलि अखताबुक व्यवहार रटव

प्रथ गाचि व्लो ॐ्स्य पोश बनव
विरिक्योम सोम्बुल मदहोश बनव
शोलुनावव ज़गतुच बागु बबुर
मस चावव बैयि म्वय नोश बनव

यि छु कुन्दन अज़लय पौशि मोताह
व्लु ॐ्यसुंद्य ॐ्स्य अनहार रटव

अनहार रटव व्यवहार रटव
व्यवहार रटव अनहार रटव

૨૬

ગુલ બહારક ગાણી તારુખ

ગુલ બહારક ગાણી તારુખ આશિનુય છુમ રોંછદર
લ્વકુચાર યસ સુત્ય ગુજર્યેવ સુત્ય યસ ગુજર્યેમ બુજર

હરનુ ચેશ્મવ છુમ વુછાન યામ તિમ છિ શૂબાન ક્યા વન્ય
જન તુ છી તિમ જ્ઞાન ગાશસ પ્યઠ લેખિથ બસ જુય અછર

ચાલ ક્યા છસ રાજુ હોંજુન્ય, ફાલ વુછિથુય આવ યામ
તુંમ્ય રંછિમ ચ્યથ સથ મે દિચુનમ ગટુ તિ ચલિ બન્ય ફવલિ સહર

વેરિ તુંમ્ય સુંજિ સેરિ ફમ્બુચે કાર મે લૂસુમ કતાન
ઓમ અબસુમ ખામ વ્યેછુનુમ જાંહ મે નેર મા થેવ પથર

હુર્ય બુ વનુહસ શુર્ય તિ પ્રારાન છિસ બુ પ્રારાન પાનુ છસ
ઓશ ગવ યિમ વાદુ કેર્ય કેર્ય તિમ મે ગછુનમ પૂર કર ?

યોદ બુ ડીશિથ કાંસિ હુંદ કેહ ક્રેશુહા, વ્શ ત્રાવુહા
ઓસ મે સુય દોસ લોગિથ યી વનાન જન છુય મચ્ર

ਵੁਨ्यਕਧਨਸ ਤਸ ਲੋਲ ਫੋਤਿਸੁਧ ਮਾਰੁ ਮੱਤਿਸੁਧ ਲੱਜ ਖਬਰ
ਹੀ ਥਰਧਨ ਹੁੰਦ ਅੱਰਨਿ ਰੰਗ ਕਧਾ ਗਵ ਬਜਰ ਕਧਾ ਗਵ ਲਵਚਰ

ਅੜ ਤੱਮਿਸ ਕਧਾਹਤਾਮ ਬਾਸਧਵ ਕਲੁ ਛੁ ਕੋਡਮੁਤ ਕੱਮਧ ਗੁਲਨ
ਕੁਸ ਸਨਾ ਕੋਸ਼ਟੂਰ ਬੋਲਧੋਵ, ਨੂਰ ਫੋਲ ਕੁਸ ਕਧਾ ਖਬਰ ?

ਕਮ ਸਾਂਗਰ ਮਾਲਧ ਵੁਛਮ ਤੱਮਧ ਅੜ ਅਸਾਨ ਕੁਮਲਾਨ ਵੁਠ
ਵਾਵੁਨਧ ਯੀ ਬੋਵੁਨਸ ਤਥ ਮਾ ਵੁਨ੍ਧਕ ਤਾਮ ਦ੍ਰਾਵ ਤਰ

ਵਾਦੁ ਛੁਮ ਕੋਰਮੁਤ ਮੇ ਕੁਨਦਨ ਧਾਮ ਸ਼ੇਛ ਵਾਥ ਧੋਰ ਯੀ
ਜੀ ਕੁਲਿਸ ਤਸ ਹੀ ਬੁ ਵਥੁਰਸ ਪਾਦੁਨਧ ਤ੍ਰਾਵਸ ਬੁ ਸਰ

੨੭
ਜਿੰਦਗੀ ਹੁੰਦ ਸੋਥ

ਜਿੰਦਗੀ ਹੁੰਦ ਸੋਥ ਮੋ ਕਵਨ੍ਯ ਰਾਵਰਾਵ
ਚਾਵ ਮਤਿ ਅੜ ਚਾਵ ਪਾਲਾਹ ਚਾਵੁਨਾਵ

ਆਸਿ ਹੈ ਯੁਦ ਲੋਲ ਬਰੁਨਸ ਮਵਲ ਤੁ ਬਾਵ
ਬਿਲੁਹਨਸ ਤੋਲਿ ਕਧਾਜ਼ਿ ਪੋਧਿਹੇ ਚੂਰ ਨਾਵ

ਕਾਲਿਦਾਸਨ ਸੂਜ਼ ਕਵੁ ਸ਼ੋਛ ਫਾਥ ਓਹੁਰ
ਧਸ ਮਤਿਸ ਧਿਥੁ ਕੱਨਧ ਦਿਲੁਕ ਅਰਮਾਨ ਦ੍ਰਾਵ

ਪੋਸ਼ਿ ਟੂਰ੍ਹੀ! ਫਵਲਨੁ ਰੋਸ ਛੁਧ ਕਧਾ ਹਸਰ
ਰੰਗ ਰੂਪਾਹ ਹਾਵ ਨੌਨ ਕਡ ਨੈਛੁਨਾਵ

ਹਵਨੁਕੁਧ ਹੋਤੁਸ਼ੀਸ਼ ਜਨ ਲਾਗਨ ਅੱਛਨ
ਕਥ ਤਿਥਧ ਪਨੁਨਧ ਅਥਵ ਕੇਹ ਖਧਾਵੁਨਾਵ

ਲੋਲੁ ਵੁਛੁਨਸ ਤੱਧੁਸੁਂਦਿਸ ਵੰਦੁ ਜੁਵ ਪਨੁਨ
ਦੋਲੁ ਵੁਛੁਨਸ ਜਿਗਰਕੁਧ ਤੌਤ ਆਮੁਤਾਵ

ਲਾਲੁ ਸੁਂਦਾ ਪੱਠਧਨ ਕੋਡੁਮ ਮਾ ਦਾਗ ਨੌਨ
ਦੋਪ ਮੈ ਕਵਸਤਾਦਨ ਗਮਸ ਖੰਗਾਲੁ ਤ੍ਰਾਵ

वैरियि कॉत्याह खेत्य मे अज़ ताम क्याह अंद्योव
चेंद्रमय बेहतर दूहन मंज़ माह बन्याव

द्राव कुन्दन लोलु बाजुर्य चावु सान
काहवेंनी आनन पेयस ग्वरदॉल्य पाव

੨੮

ਫਲਸਫਨ ਹੁੰਜ ਛਮ ਨੁ ਲਾਲੋ ਕੇਂਹ ਖਬਰ

ਫਲਸਫਨ ਹੁੰਜ ਛਮ ਨੁ ਲਾਲੋ ਕੇਂਹ ਖਬਰ
ਰਤ ਧਿ ਬਾਸਾਨ ਛੁਮ ਵਨਾਨ ਛੁਸ ਤੱਥਿ ਜ਼ਬਰ

ਨੇਰਵੁਨ ਪੋਤ ਨਜ਼ਾਰੀ ਵੁਛ ਮੈ ਚੈਸਮੁ ਜੂਰ੍ਹ
ਟੱਥ ਬੱਧ ਬੱਥ ਹੱਥ ਤਿਮ ਜਨ ਪੋਣਿ ਸਰ

ਸ਼ਦ ਵੱਥੁਰ ਪਸ਼ੋਸ਼ਿਕੀ ਯੋਤਿ ਮਵਖਤੁ ਦ੍ਰਾਵ
ਦੁਬ ਥਵਿਥ ਵੱਥਰਵ ਪਿਠਨ ਕੌਰ ਤੱਥਿ ਸਫਰ

ਸੁਬੁ ਦਮਸ ਚਲਿ ਧਾਰ ਸਪੁਨਾਨ ਸੀਨੁ ਚਾਕ
ਆਸੁ ਆਸਾਨ ਚੋਲ ਸੁ ਧੋਦ ਬਾਸਾਨ ਕਹਰ

ਜ੍ਰੂਨ ਪਛ ਗਟੁ ਪਛ ਮੈ ਮੌਜੁਮ ਬਾਣੇਂ ਹਨਾ
ਰਾਥ ਗੱਧਿ ਰਾਥੁਧ ਸਹਰ ਆਂਖੁਰ ਸਹਰ

ਆਮੁਤਾਵਨ ਹੁੰਦ ਵੁਹਨ ਛੁਮ ਕਮ ਹਨਾ
ਬੋਹ ਹਨਾ, ਬੁੰਜਾ, ਚੁਹਾ, ਸਾਥਾ, ਪੱਹੱਰ

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

रातु म्वगुलस यस दूहय गोट द्रींठ्य आव
जिंदुगी हुंद कंद लगान तस छुय ज़हर

मोत गुलालाह शॉयिराह **कुन्दन** दपान
दीनु सीनुक्य छी कुनी यिम नामवर

૨૧

ટાઈચો વંદ્યો જુવ જાન

ટાઈચો વંદ્યો જુવ જાન, પદમાન છસય પેશકશ
શ્વન્ય શ્વન્ય ર્વનિદાર દામાન, જાનાન છસય પેશકશ

યિનુ ચાનિ ગટુ જોલ ચોલ તય, આકાશન ગાશ વોલ તય
રવ ખોત નોન પ્રવુ ત્રાવાન, પ્રજ્ઞલાન છસય પેશકશ

સોંતન બાગસ કોર જોટ, બોંબુર્ય પોશાહ મતિ રોટ
બુલબુલ ગુલ ક્યાહ છાવાન, પેચાન છસય પેશકશ

પાં-ચાદર ગેંયિ ગેંલ્ય ગેંલ્ય, વછિ વૉલિંજિ વંછ વેલ્ય વેલ્ય
ગિલ ક્યા દિલ ફલુરાવાન, શિલુપાન છસય પેશકશ

નીજર ફ્યૂર સબ્જારસ, તન વેથુરન દિલદારસ
નૈત્રન નૂર હુરરાવાન, જાનાન છસય પેશકશ

કરતો મતિ મ્યોન ચારય, બલુ યુથ બુ તિ બેમારય
દાદ્યન કરતમ દરમાન, અરમાન છસય પેશકશ

ચમકા પેરયાહ લાલો, ગોમુચ છસ બે-હાલો
દ્વાસુ છુહુંમો વ્યસુરાવાન, જુવ જાન છસય પેશકશ

हाँगनि रोट चावु पां फ्योर, लोलन म्वखताह सुय कोर
यँच काल मे ति वोत प्रारान, दुरदान छसय पेशकश

मोम बॅत्य ओश क्याजि हारान, पोम्पुर छुस गथ मारान
वति चानि नूर छेंकुरावान, ज़ोतान छसय पेशकश

कथि चानि मेछर तु बैयि रस, चोन क्युत छुम अंगूर्य मस
मेछर छुम मँचुरावान, तम्बुलान छसय पेशकश

कुन्दन छुख चिकुचावय, स्वनु तन क्या बु थ्यकुनावय
मॅत्य मुर जन छुस मंदुछान, वशलान छसय पेशकश

३०

मति रटुथा नालुमते

मति रटुथा नालुमते, कति कते छोरमख
मत्या म्यानि तापु तते, कति कते छोरमख

गोमुत युस जन लछि तु लते, बॉत्स किथुकेन्य थाव्यम कन
वाह वाह करि क्याह वाह यस स्वते, कति कते छोरमख

अनिरस मंज़ वन क्या करु येते, मटि येम्य हेचमुच म्याँनी नाव
सुय येलि गिदि येति जारस पते, कति कते छोरमख

वथ क्या हाव्यम सुय मंज़ वते, असि कुन येम्य जन थर फिरनाँव
तापुनि तावय मस यस छते, कति कते छोरमख

मत्या वनतम ओसुख कते, त्रॉविथ कवु सनु गोमुत मे
रस कुस ओसुय लोगमुत तते, कति कते छोरमख

मति म्याने नैदरि हते, नज्जराह करतो पूरिस कुन
गाशाह यिवुवुन वुछ फवति फवते, कति कते छोरमख

सूरत मा छ्य चै ति हति शते, नतय ओसुख चु ति ख्वाजाह
चंदु छरिनुय किच जाय छा येते, कति कते छोरमख

ਕਲੁ ਸੱਥੀ ਬਾਧੇ ਚੁ ਤਿ ਲਵਤਿ ਲਵਤੇ, ਵੱਲਿੰਜਿ ਹੁੰਜੁਧ ਬੋਜ਼ ਦੁਬਰਾਧ
ਯੁਥ ਨੋ ਅਰਮਾਨ ਗਛਨ ਖਵਤੇ, ਕਤਿ ਕਤੇ ਛੋਰਮਖ

ਸੱਥੀ ਪੱਕਧਤਵ ਤੌਹਾਂ ਸ਼ਾਨਿ ਵਤੇ, ਵੁਛ ਤਵ ਬੋਠ ਕਿਥੁ ਵਾਤਿਵ ਨਾਵ
ਬਰਕਤ ਆਸ਼ਵ ਤਵਹਿ ਹਰਕਤੇ, ਕਤਿ ਕਤੇ ਛੋਰਮਖ

ਰਹਬਰ ਯਸ ਗਵ ਕਾਤਿਧ ਕਵਤੇ, **ਕੁਨਵਨ** ਕਧਥੁ ਕਰਿ ਸੁਧ ਅਥੁਰੋਟ
ਧੈਤਿ ਗਛਿ ਆਸੁਨ ਮੋਤ ਯੁਸ ਮਤੇ, ਕਤਿ ਕਤੇ ਛੋਰਮਖ

੩੧

ਯੋਲਿ ਹਰਦੁਨਿ ਛਟੁ ਛਧ ਗ੍ਰਾਧਿ ਛਠਨ

ਯੋਲਿ ਹਰਦੁਨਿ ਛਟੁ ਛਧ ਗ੍ਰਾਧਿ ਛਠਨ
ਗਗਰਾਧਿ ਫਟਨ ਯੋਲਿ ਰੁਦੁ ਤ੍ਰਟਨ
ਤੋਲਿ ਨੀਲ ਗਛਨ ਛਧ ਨੀਲੁ ਵਟਨ
ਖ਼ਥਲੁ ਵੱਖ਼ਥੁਰਨ ਹੁੰਦ ਮਤਿ ਹਾਲ ਸੁ ਪ੍ਰਛ

ਯੋਲਿ ਕਾਲੁ ਔਬੁਰ ਖਸਿ ਅਸਮਾਨਨ
ਵੁਜ਼ਿ ਵੁਜ਼ਮਲੁ ਬੁਜ਼ਿ ਘਵਸੁ ਬੁਸ਼ਟਾਨਨ
ਤੋਲਿ ਅਲੁ ਅਲੁ ਅਚਿ ਨਾ ਕੌਹ ਬਾਲਨ
ਹੀ ਥਰਿਨੁਧ ਹੁੰਦ ਮਤਿ ਹਾਲ ਸੁ ਪ੍ਰਛ

ਯੋਲਿ ਮਾਧਿ ਮਸ਼ਨ ਜਨ ਛਾਧਿ ਬੱਨਿਥ
ਪੇਧਿ ਲੋਲੁਧ ਜਨ ਸੁਲੁ ਮਾਧਿ ਛੋਨਿਥ
ਘਵਨ ਆਸ਼ਿ ਹੱਰਿਥ ਬੋਧਿ ਰਾਧਿ ਛੇਨਿਥ
ਮਚਿ ਵੱਲਿਜਿ ਹੁੰਦ ਮਤਿ ਹਾਲ ਸੁ ਪ੍ਰਛ

ਯੋਲਿ ਸਥਯੁਰਸ ਚਾਰਧਰ ਨਾਵ ਕਰਨ
ਯੋਲਿ ਪੜ਼ਰੁਕ ਮੌਤ ਚਿਕੁਚਾਵ ਖਰਨ
ਯੋਲਿ ਬੁਲਬੁਲਨੁਧ ਕਿਤ ਪੰਜਰੁ ਗਰਨ
ਅਦੁ ਗੁਲਨੱਧ ਹੁੰਦ ਮਤਿ ਹਾਲ ਸੁ ਪ੍ਰਛ

येलि लोलस मँल्य कांह हैयि द्यारन
येलि हुस्नस तामथ कँड्य चारन
तेलि बोन्यन हुंद्य ताम ग्वड थारन
क्वंगु पोशन हुंद मति हाल मु पृछ़

तिम आरन द्वलि दिन आरु पलन
ज्ञन नारस पुरु दसतार वलन
अदु ग्रज्ज व्यथि आबस आरुवलन
तमि सँहलाबुक मति हाल मु पृछ़

य्वसु हालत **कुन्दन** लालस छम
स्वय ग्रख यथ मसुकिस प्यालस छम
या खबराह ज़ूनि गुलालस छम
छ्यतु चैशमन हुंद मति हाल मु पृछ़

੩੨
ਫਲੁਨ ਯੋਛਿਨਿ

ਫਲੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਚੋ ਗੁਲਿ ਟੂਰਾਹ
ਨਚੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਚੋ ਬਮ੍ਬੂਰਾਹ
ਤੁ ਪੋਸਾਹ ਵ੍ਹੂ ਅਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ

ਚੋ ਵਾਵੁਕਧ ਪੱਠਧ ਵੁਫ ਨਿਨਿ ਛਥ
ਤੁ ਬਾਵੁਕਧ ਪੱਠਧ ਵੱਨਿ ਦਿਨਿ ਛਥ
ਚੁ ਪੇਚਾਨਾਹ ਖਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ

ਦੌਪੁਖ ਅੱਸ਼ਕਸ ਦੁਲਾਬਾਹ ਛੁਧ
ਧਿ ਹੁਸ਼ਨਸ ਯੁਸ ਹਿਜਾਬਾਹ ਛੁਧ
ਦੁਲਾਬਨ ਮੰਜ਼ ਫਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ

ਦੌਪੁਖ ਹੁਸ਼ਨਸ ਨਿਬਰ ਮੌ ਪਖ
ਬੈ-ਪਰਦਧ ਨੇਰਨੁਕ ਛਾ ਵਖ
ਦਿਲਨ ਅੰਦਰ ਬਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਯੋਛਿਨਿ

ਨੈਂਦਰ ਤਾਰਕ ਨਬਸ ਧੀ ਕਰ
ਕਮੇਝਨ ਨੇਰਿ ਕਿਥੁ ਕੱਚਨ ਤਰ
ਧਿਮਨ ਸਨਿਰਨ ਵਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ

ਪ੍ਰਬਾਤੁਕਧ ਪੱਠਧ ਨੌਵੁਰਾਵੀ
ਤੁ ਸੌਂਤੁਕਧ ਪੱਠਧ ਫੋਲੁਰਾਵੀ
ਡਲੁਕਧ ਪੱਠਧਨ ਚਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ

ਚੁ ਕੁਨਵਨ ਤਾਜੁ ਬੱਥਾਹ ਪਰ
ਤੁ ਆਰੁਕਧ ਪੱਠਧ ਗਧੁਨਾਹ ਕਰ
ਚੈ ਰਾਸਸ ਮੰਜ ਰਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ
ਲਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ ਬਸੁਨ ਧੋਛਿਨਿ

੩੩

ਮਦੁਨਨ ਕੱਰਧਨਮ ਜਿਗਰਸ ਪਾਰੇ

ਮਦੁਨਨ ਕੱਰਧਨਮ ਜਿਗਰਸ ਪਾਰੇ

ਧਾਰੇ ਤਾਂਧ ਤੁ ਹੋਂਧ

ਛਾਇ ਤੁ ਜਾਇ ਸੋਤ ਲਵਕੁਚਾਰੇ

ਧਾਰੇ ਤਾਂਧ ਤੁ ਹੋਂਧ

ਚਮੁਨਨ ਚਾਧੋਵ ਲੋਲੁ ਬੇਮਾਰੇ

ਲਾਲਸ ਤਿ ਡੀਸ਼ਿਨ ਛਵਕੁਲਦ ਤਨ

ਫੁਝੁਵਹ ਤਿਮ ਛੀ ਅਕਿ ਅਨਹਾਰੇ

ਧਾਰੇ ਤਾਂਧ ਤੁ ਹੋਂਧ

ਸੋਦੁਰਸ ਤਰੁਨਸ ਗਛੁ ਤਧਾਰੇ

ਹਮ ਤੁਲ ਪਾਨਧ ਵਾਧੁਨ ਨਾਵ

ਪਰ ਰਠਿ ਨਮ ਕਰ ਲੋਗਮੁਤ ਛੁ ਤਾਰੇ

ਧਾਰੇ ਤਾਂਧ ਤੁ ਹੋਂਧ

ਜਾਫੁਰ੍ਯ ਗੌਡਮੁਤ ਬੋਡ ਦਸਤਾਰੇ

ਪੋਥਿ ਥੱਡ ਮਾਹਰੇਨ੍ਧ ਮੰਦਛਾਨ ਜਨ

ਰੰਗ ਰੰਗ ਪੋਸ਼ ਛਿਸ ਧਨਿ ਵੱਲਧ ਧਾਰੇ

ਧਾਰੇ ਤਾਂਧ ਤੁ ਹੋਂਧ

छोकुनुय लागान छुम शुमारो
तारक ग्रैंदि कस आयि अज़ ताम
दरशुन दी सुय बनि बुलगारो
यारो ताँय तु हॉय

बे-आर प्योमुत छुम मदनवारो
बदुनस कोरुनम क्वंग ह्यू रंग
छॅत्य गोम पॅत्य सुय व्वशलुन्य नारो
यारो ताँय तु हॉय

मोत मनसूर खोत ना प्यठ दारो
पज़रुचि लंजि मा थफ त्रॉवुन
मे ति कोरमुत छुय सुय यकरारो
यारो ताँय तु हॉय

कुन्दन गोमुत छुय गिरिप्तारो
हुस्नन केंरमुच छस हाँकल
तॅस्य पतु छुन त्रोवमुत कारुबारो
यारो ताँय तु हॉय

੩੪

ਅਖ ਅਖ ਕੱਨਿ ਲੱਗਤੋਸ ਗੱਧ ਗੱਧਿਧੇ

ਅਖ ਅਖ ਕੱਨਿ ਲੱਗਤੋਸ ਗੱਧ ਗੱਧਿਧੇ

ਪੱਧਿਧੇ ਮੱਹਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਰੰਗੁ ਰੰਗੁ ਬੋਲਨ ਜਾਨਾਵੱਧਿਧੇ

ਪੱਧਿਧੇ ਮੱਹਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਸਵਨੁ ਲੱਕਿ ਤਾਮਥ ਅੱਸਧ ਹਸਾਂ ਤੱਧਿਧੇ

ਸ਼ਾਲੁਮੱਡ ਤਾਮਥ ਰੁਦ ਕੋਤਾਹ

ਯੁਸ ਧੂਤ ਪੋਕ ਤਸ ਤੀਤਧ ਕੋਠਧ ਦੱਧਿਧੇ

ਪੱਧਿਧੇ ਮੱਹਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਕੌਡ ਯੁਸ ਦਾਰਧ ਸੁਧ ਚਾਵ ਬੁਧੇ

ਬੁਕ ਕੌਡ ਤੁ ਦਾਰਧ ਬੋਧ ਪੋਤ ਚਾਵ

ਅਥ ਤੂਫਾਨਸ ਥੱਵਤਵ ਠੱਧਿਧੇ

ਪੱਧਿਧੇ ਮੱਹਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਮਨ ਗੱਛਧ ਆਸੁਨਧ ਕਨਿ ਖੋਤੁ ਵੱਧਿਧੇ

ਕਨ ਗੱਛਧ ਕਾਵਧ ਸ਼ੁਪਧ ਸਪਨੁਨਧ

ਹੈਹ ਯੁਥਨੁ ਗਛਿਧੇ ਕਮ ਕਮ ਪੱਧਿਧੇ

ਪੱਧਿਧੇ ਮੱਹਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਮਤੁ ਰਾਵਰਿਤੋਨ ਕਥੁ ਕੱਰਿਤਕੱਰਿਧੇ
ਵਾਂਸ ਛਵੁ ਨ्यਾਮਥ ਰਥਿ ਖੱਧੂਨ
ਰੋਵ ਕੱਰਿਤਵ ਗੱਡਚਤਵ ਤੋਹਾਂ ਦੱਖਿਧੇ
ਪੱਖਿਧੇ ਮੱਫਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਕਾਂਸਿ ਗੱਛਧ ਨੁ ਆਸੁਨ੍ਧ ਯੇਤਿ ਛੋਟਿਧ ਨੱਖਿਧੇ
ਜੇਠਿਵ ਨਾਰਿਵਿਧ ਛੁ ਖ਼ਬੂਤ ਸਾਲ
ਪ੍ਰਥ ਕੁਨਿ ਨਾਲਸ ਜੱਧ ਤਵ ਜੱਖਿਧੇ
ਪੱਖਿਧੇ ਮੱਫਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਵਾਵਨ ਲੁਹਰਾਂਵਿ ਸਾਂਨ੍ਧ ਸਵਨੁ ਮੱਖਿਧੇ
ਤੁਜਿ ਤੁਜਿ ਹੇਤਿ ਅਸਿ ਬੈਧਿ ਸੋਮਬੁਨ੍ਧ
ਪੂਰ ਗੱਛਿ ਤੁ ਬੱਗੁਰਵ ਅੱਸਥਤਿ ਚਵਚਿ ਵੱਖਿਧੇ
ਪੱਖਿਧੇ ਮੱਫਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

ਪ੍ਰਥ ਨਵਰੋਹ ਛੁਧ ਖਸਾਨ ਨੋਵ ਵੱਖਿਧੇ
ਜਿੰਦੁ ਰੁਦ ਸੁਧ ਯਸ ਕੌਹ ਹਾਂਸਿਲ
ਬਾਕੁਧ ਆਧਿ ਧਿਥਿ ਗੱਧਿ ਤਿਥੀ ਛੱਖਿਧੇ
ਪੱਖਿਧੇ ਮੱਫਲਸ ਦੀਤਵ ਕੁਨ

हर्दुनि वावय कॉत्याह हँरिये
हँर्यमत्य छि आसान खँर मॅत्य ज़न
तिमनुय छु बोश येति यिम छि दर्य अरिये
पॅरिये मँहलस दीतव कुन

कुन्दन छुय वनान म्यांन्य रंगु चॅरिये
चोनुय मोहबत छु वुफुनावान
विजि वावस नतु वनतु कम दैरिये
पॅरिये मँहलस दीतव कुन

੩੫

ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ

ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ, ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ
ਲੂਕ ਤਿ ਦੁਹ ਤੁ ਬੋਡ ਤਿ ਦੁਹ
ਰੁਦੁ ਦੁਹ ਤੁ ਤਾਪੁ ਦੁਹ
ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ, ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ

ਅੱਤੀ ਧਵਾਨ ਪੈਠਚ ਤੁ ਕੋਹ
ਅੱਤੀ ਗਛਾਨ ਗੁਡਿਥ ਤੌਹ
ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ, ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ
ਗੁਸ਼ੁਨ ਗੁਸ਼ੁਨ ਹਾਰੁ ਦੁਹ

ਲੱਜਿਸ ਤੁਰ ਤੁ ਬਨਯੋਵ ਪੋਹ
ਸੌਂਤੁ ਮਾਰਾਨ ਫੁਲਿਧ ਛੋਹ
ਹੁਰ੍ਦੁ ਕਰਾਨ ਹੋ ਤੁ ਹੋ
ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ, ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ

ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ, ਦੁਹ ਤੁ ਦੁਹ
ਹਿਕਟ ਕਰਵ ਚੁ ਤੁ ਬੌ
ਚੁਕੁਟਚ ਹਰਵ ਚੁ ਤੁ ਬੌ
ਹਿਮਤ ਕਰਵ ਚੁ ਤੁ ਬੌ

ਮਾਧ ਬਰਵ ਚੁ ਤੁ ਬੋ
ਦ੍ਰਹ ਤੁ ਦ੍ਰਹ, ਦ੍ਰਹ ਤੁ ਦ੍ਰਹ

ਅੱਡਘ ਛਿ ਟੁਕਾਨ ਵਸਤਸ ਦ੍ਰਹ
ਅਡਘਨ ਵਤੀ ਲੋਸਾਨ ਦ੍ਰਹ
ਲੋਲੁ ਮਤਧੋ ਫੁਟਰ ਕੋਹ
ਕੁਨਦਨ ਰੱਟਿਥ ਕਲਮ ਲੋਹ

ਦ੍ਰਹ ਤੁ ਦ੍ਰਹ, ਦ੍ਰਹ ਤੁ ਦ੍ਰਹ
ਦ੍ਰਹਧ ਦ੍ਰਹ ਦ੍ਰਹਧ ਦ੍ਰਹ
ਤਾਪੁ ਦ੍ਰਹ ਤੁ ਰੂਦੁ ਦ੍ਰਹ

३६

चाव येलि चावय सॉनिस दारस

चाव येलि चावय सॉनिस दारस

यारस पनुनिस पुशरुम पान

थलि थलि वुछुमय तस दस्तारस

यारस पनुनिस पुशरुम पान

यिनु तँम्य सुंदि फोल्य गुल गुलज्जारस

पोशव शबनमु सृत्य कोर श्रान

बोम्बुर लोग बैयि पनुनिस कारस

यारस पनुनिस पुशरुम पान

जङ्गुतन क्रख तुज नरि दिचु नारस

जानन मतुसॉ वॅर्यतव फान

कन मा थोव काँसि ज्ञारस पारस

यारस पनुनिस पुशरुम पान

नीजर वॅम्य द्युत यथ सञ्जरास

रज्जि वॅम्य खोरुय मोत पेचान

ग्रख वॅम्य दिचुनय वंपु आबुशारस

यारस पनुनिस पुशरुम पान

चँर काँटुर लॅग्य कथु दरबारस
अख अँक्यसुय छी लोल बावान
मैत्य करुहख अथ मैत्य अनुहारस
यारस पनुनिस पुशरुम पान

मनसूर येलि जन खोरुख दारस
तैम्य तति सोरनय सुय बगवान
मोतन कोर क्याह तस म्वखतारस
यारस पनुनिस पुशरुम पान

पज्जुरुच त्यम्बुराह पैयि अम्बारस
सूर गव अपज्जिस नोन द्राव पान
पूजा वॉर मै पनुनिस यारस
यारस पनुनिस पुशरुम पान

खोच मो व्लुरस या विजि वावस
तारन वोल छुय सुय नारान
रुच अमलाह छ्य उजरत तारस
यारस पनुनिस पुशरुम पान

रॉछ कर पछि तय बैयि एतिबारस
बॉगर लोल तय बन इनसान
कुन्दन मानि छुय चॉनिस शारस
यारस पनुनिस पुशरुम पान

੩੭
ਪ੍ਰੋਨ ਪਥ ਤ੍ਰਾਂਵਿਵ

ਪ੍ਰੋਨ ਪਥ ਤ੍ਰਾਂਵਿਵ ਨੋਵ ਨੇਛਿਨੱਵਿਵ
ਲੋਲ ਬੁੱਗੁਰਾਂਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼
ਪੋਸ਼ ਬਾਗੁਕਧ ਗੁਲ ਛਿਵ ਸਾਰੀ
ਮਿਲੁਚਾਰ ਥ੍ਰਾਂਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼

ਲਲਿ ਹੁੰਦ ਵਾਖ ਤਧ ਸ਼ੁਖ ਨੁੰਦ ਰੇਖਣੀ
ਤੌਹਿ ਵਿਛੁਨੱਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼
ਵਵਲੁਰੁਕ ਬਾਡਵ ਡਲੁਚੀ ਰੋਨਕ
ਧਿਨੁ ਮੱਝਿਰਾਂਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼

ਅਭਿਨਵ ਮਮਟ ਕਲਹਨ ਤੁ ਕੈਯਟ
ਤੌਹਿ ਧਾਦ ਪੱਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼
ਅੱਕਧ ਸੁੰਦ ਆੱਗੁਰੁਨ ਬੋਧਿ ਸੁੰਦ ਬੁੱਗੁਰੁਨ
ਧਿਨੁ ਗੱਜੁਰਾਂਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼

ਫੁਟਰਾਨ ਬੇਕੁਲ ਲੁਹਰਾਨ ਨਾਦਾਨ
ਤੌਹਿ ਗਰੁਨੱਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼
ਸਾਁਨੀ ਵਸਮਥ ਸਾਁਨੀ ਦੌਲਥ
ਅਥ ਪੁਸ਼ੁਰਾਂਵਿਵ ਛੱਵਿਵ ਪੋਸ਼

अथु रटि सुत्यन चळि गोट सोरुय
प्रागाश प्रॉविव छॉविव पोश
तोह्य छिवु आँकुल तोह्य छिवु आँलिम
जोदथ हॉविव छॉविव पोश

कॅर्यनवु योरी त्वहि म्यॉन्य हॉरी
अथु मिलुनॉविव छॉविव पोश

कुन्दन चॉनी रुच रुच वॉनी
बेयि बोजुनॉविव छॉविव पोश

੩੮

ਬੁ ਫੇਰਾਨ ਬਾਜੁਰਸ ਛੁਸ ਵਾਨੁ ਵਾਨਧ

(੧)

ਬੁ ਫੇਰਾਨ ਬਾਜੁਰਸ ਛੁਸ ਵਾਨੁ ਵਾਨਧ
ਮੇ ਗੱਮੁੜ ਬਤੁ ਫਲਧਨ ਛਮ ਆਨੁ ਮਾਨਧ
ਰਟਾਨ ਛੁਸ ਛਾਧ ਪਨੁਨੀ ਬੁਛ ਮਚਰ ਬੁਛ
ਦਵਸ ਪਤੁ ਧੂਤ ਤ੍ਯੂਤਾਹ ਛਮ ਚਲਾਨਧ

(੨)

ਗਰਜ ਛੁਧ ਪ੍ਰਥ ਅੱਕਿਸ ਧੋਤਿ ਵੁਨੁ ਵਾਲਾਨ
ਕਰਾਨ ਖਮ ਕਾਰਿ ਖਵਦ-ਦੱਰੀ ਛੁ ਗਾਲਾਨ
ਗਰਜ-ਮੰਦ ਖਵਰ ਛਲਾਨ ਛੁਂਗੁਨ੍ਯਨ ਕਰਾਨ ਥਫ
ਤਿ ਆੱਸਿਥ ਛੁਧ ਪਤਵ ਲਾਕਨ ਸੁ ਨਾਲਾਨ

(੩)

ਅਬਖ ਛੱਨੁਧ ਪ੍ਰੋਮੁਤ ਧੋਲਿ ਰਾਜੁਦਾਨੇ
ਤੁ ਲਲ ਛੱਨ੍ਯ ਨੱਨ੍ਯ ਸਵ ਦਿਧਿ ਕਧਾਹ ਨਾਵਿ ਤਾਰਸ
ਚੁ ਵਨੁਹਸ ਮਵਖਤੁ ਜੌਰਮੁਤ ਪਵਖਤੁ ਕਾਰਨ
ਮੈ ਬਾਸਾਨ ਓਸ਼ ਛੁ ਟਾਰਧਨ ਘਠ ਬਹਾਰਸ

(४)

शुरिस सॉविथ कलस तल लंग्य थाँवुन
मछव म्वखु वडि हुंजुय तस पूच त्राँवुन
गॅछिथ कैह काल वँरुनस प्यांपुरारय
वँडिथ बब नालु किन्य तस आपुराँवुन

(५)

यि मा गव जान वोनुनस ओमुनि माजे
वँछुस स्व ति योद करान छख कालु काजे
शुर्यव वेंर हर तु माजव टॅप्य कडय वेंर
गिंदान तिम द्राबि हुंदे गोरु माजे

(६)

मोङ्गूरव पॅत्यलु लोग इस्टेशनस प्यठ
तिमन ऑस येति ति आमुच चायि हुंज ट्याठ
चॅलिथ यिम लारु की दारस दिवान फ्युर
अमा कुनि वानु चलि ना म्यादुची स्यठ

(७)

'सरायाह छुय यि दुनिया' यी वनान काख
बबन वोन 'कारखानाह येति छु अख ब्याख'
मै वोनुमख हर्दुची छम वाँर येमि किन्य
कंड्यन प्यठ जामुनुय बुलबुल दिवान चाख

(८)

वुछुन सुबहस कोहव पॅत्य किन्य खसान रव
येम्बुरज़लि चैशमनुय शबनम होखिथ गव
शबस ऑसिन नबुक्य तारख गँजुरमुत्य
छु आँखुर मोहबतस हुस्नस कुनुय पव

(९)

चुकुट्य चामुत्य परिन्य गॉमुत्य मे अंदुवंद
छि मा तानस अँकिस क्यथ बो ह्यमख ग्रंद
चु सुवहख चाख जिगरक्य व्याख कथ ऑस
दिवान तुर तुर व्यपर सुवनुक्य करान फंद

(१०)

म्वलुल म्वख्तय मे चैशमन हुंद हैरिथ प्यव
दिचम क्रकु ह्युर होखुम तालस लैजिम ज्यव
लोदुर मा आम अथि पेयि दुंगि मे खानु
अमा अज्ज ताम सेजि ऑगुजे खोताह ग्यव

(११)

छुसन बो कर फल्यव सुत्य रंजुनावान
क्वठ्यन हुंद ह्यस अँछन हुंद गाश संतान
फचलान छम ब्कु तु वॉलिंजि वैथ्य गछान बर
युथुय चाँपिथ मै वापस आपुरावान

(੧੨)

ਵੁਠਸ ਦ੍ਰਵ ਫ਼ਿਰਨੁ ਨਾਲਸ ਬਤੁ ਪੱਲੀ ਲੱਧ
ਹਤੋ ਕਾਵੋ ਕਵਂ ਛੀ ਜੁਧ ਮੈਡਧ ਲਗਾਇ ਪੱਧ
ਵਨਯੋਸ ਮਾਜੇ ਧਿ ਕਧਾ ਬੋਝਿਸ ਤਿ ਗਵ
ਅੱਮਿਸ ਛਹ ਮਾਸ ਆਮੁਚ ਗੋਬਿ ਗੱਸੁਤਿ ਟੱਧ

(੧੩)

ਮੈ ਛੋਵ ਅੱਛ ਗਾਸ਼ ਪਸ਼ਮੀਨਸ ਤੁ ਰਫੁਲਸ
ਲੋਗੁਮ ਖਮ ਕਾਰਿ ਵੱਵਾ ਖੋਬ ਚਾਮ ਪੁਸ਼ਤਸ
ਥੌਵੁਮ ਯੋਛਿ ਸਾਨ ਭੋਂਹ ਕਨਿ ਗਾਸ਼ੁਦਾਰਸ
ਰਵਪੁਲ ਦਾਹ ਬ੍ਰੂਝਥੁਧ ਤਸ ਤਾਲਿ ਖੱਚ ਨਸ

(੧੪)

ਦਿਵਾਨ ਓਸ ਅਖ ਸ਼ੁਰਾਹ ਅਖ ਬਤਖਨੁਧ ਛਗ
ਹਤਾ ਦਿਗ ਹਾ ਦਿਧੀ ਥੱਚ ਮਾਜਿ ਹੱਟਧ ਰਗ
ਬਨਾਂਵਿਥ ਲੋਰਿ ਕੁਟੁਨਸ ਗੁਰ ਦਵਾਨ ਸ਼ੁਰ
ਤੱਮਿਸ ਗਿੰਦੁ ਬਾਸ਼ਿ ਜਨ ਹੋਤਿ ਮਾਜਿ ਢੱਬਿ ਦਗ

(੧੫)

ਛੇ ਹੋਕੁਨ ਚਾਁਦੀ ਯੋਕੁਨ ਛਿਮ ਮੈ ਅਰਮਾਨ
ਹੁ ਛੁਮ ਵਾਂਲਿਜ ਰੱਟਿਥ ਧਿ ਛੁਮ ਅੱਛ ਨਾਟੁ ਹਾਵਾਨ
ਦਪਾਨ ਛੁਸ ਫੋਰ ਗਛੁਹਾ ਧੋਰ ਮਾ ਵੋਤੁਸ
ਕਵਂ ਗਛੁਹਾ ਤੂਰ੍ਧ ਨਫੁਸਸ ਛੁਸ ਨੁ ਪੋਸਾਨ

(੧੬)

ਦਾਖਲਨਮ ਯਿ ਮੋ ਫੁਟਰੁਨ ਯਿ ਛੁਧ ਵੋਂਠ
ਮੈ ਮਾ ਮੋਨੁਸ ਕੋਰਮ ਬਧੋਨ ਖੋਂਟ ਤਧ ਖੋਂਟ
ਛੋਚੁਧ ਡਚੁਂਠਮ ਮੈ ਅੱਸ੍ਥਸੁਂਦ ਪਾਨ ਸੋਰੁਧ
ਉਠਨ ਫਸ਼ ਫਸ਼ ਦਿਵਾਨ ਰੁਜ਼ ਜਧਵ ਤੁ ਹੋਖ ਚੋਂਠ

(੧੭)

ਮੈ ਮਾ ਛੁਮ ਰਾਹ ਰਾਹਸ ਛਮ ਰੱਸ਼ ਕੁਨ ਥਰ
ਸਨਸ਼ਰ ਛੁਮ ਬਿਹਿਥ ਜਨ ਤਾਂਧ ਦਿਥ ਬਰ
ਮੈ ਤੇ ਆੱਖੁਰ ਛਿ ਪੱਰਮੁਚ ਸ਼ਾਰਦਾ ਜਧਵ
ਬੁ ਹਿਮੁ ਵਵਨ੍ਯ ਕਾਂਮ ਕਲੁਮਸ ਹੋਖਾ ਕਰਖ ਤਰ

(੧੮)

ਵਛਸ ਤਲ ਦਿਲ ਦਿਲਸ ਮੰਜ ਜਾਧ ਚੌਨੀ
ਅੱਛਨ ਮੰਜ ਲਾਲ ਲਾਲਨ ਛਾਧ ਚੌਨੀ
ਦਿਲੁਚ ਦੁਬੁਰਾਧ ਚੋਨੁਧ ਬਾਸ ਦਾਵਾਨ
ਅੱਛਨ ਮੰਜ ਰੰਗ ਰੂਪੁਚ ਜਾਧ ਚੌਨੀ

(੧੯)

ਪ੍ਰਬਾਤੁਕ ਗਾਧ ਚੋਨੁਧ ਮਖ ਪ੍ਰਯਲਵੁਨ
ਛੁ ਚੋਨ ਆਸੁਨ ਡਲੁਕ ਪਮ੍ਪੋਸ਼ ਫਲੁਵੁਨ
ਚੁਵਾਪੋਰ ਸੋਂਤ ਚੋਨੁਧ ਰੂਪ ਤਧ ਰੰਗ
ਮੈ ਛਮ ਮਸਤੀ ਅਮਿਚ ਅਥ ਕਧਾਹ ਛੁ ਮਵਲਵੁਨ

(२०)

ख्यलव पेठ्य मै दिचुमय छाँड डलुनुय
वोथुस सनिरन खोतुस बालन तु पलुनुय
मै काँत्याह डींठ्य स्वंदर त्रॉब्य पथ कुन
दिवान गोसय बु वँन्य चै सॅंद्रबलुनुय

(२१)

मै छिम ख्वश यिवान शोख फॅल्यमुत्य गुलालय
कडाम्न मा ज़ुहन्य क्रुथ रटान मा मलालय
यिह्य नार छट ज़न यिमय खून मजनून
करान सासु बजु लॉलु छख दिल हवालय

(२२)

दिल छु यैम्य सुंद सोन समंदर छुस गवाह
ब्द छि यस आकाश बोड तय बे-पनाह
छय नज़र सथ परदु चँट्य चँट्य यस पिलान
पाद छलुहोस आसि ना त्युथ आदमाह

(२३)

यि कोर सान्यव जिठ्यव त्यूतुय अगर असि कोर तु क्याह कोर
कोरय तमि निशि बतर त्यलि चौर्य अँस्य पानस दगाह कोर
तेली गैयि कथ अगर असि तैंज कडुन्य वथ यथ जहानस
अगर बुतरॉच कोर जनत अगर प्रथ कांह गदा शाह कोर

(२४)

अँचन सोदा छु दीदाराह नजाराह
अथन सोदा छु दसबूस्याह कराराह
दिलन सोदा पकुन चोनुय तिरथ कुन
दिलन सोदा छ्वखाह यादाह तु याराह

(२५)

हेटिस हाँकल छुनुन्य छ्य सॉहल आसान
हच्यन हथकैर्य छुनुन्य मुमकिन छि बासान
बु लगुहाँ पाँर्य चाँनिस ज़ोर जबुरस
करख क्याह छुम खयालन हुंद मै तूफान

(२६)

शमाह दोद राँत्य रातस ख्योन अनि गोट
सुबुह यामथ सपुद तस क्याह म्वच्योव लोट
छि यिम गाशस पथुय मारान पनुन पान
तिमन क्याह वाँस आसुन्य ज़ीठ या छोट

३९

सॉन्य मयकश आयि अज़ सालस

सॉन्य मयकश आयि अज़ सालस

कलुवालस पृछतु म्योन हाल

कलुवालस टॉठिस लालस

कलुवालस पृछतु म्योन हाल

कारि पॅत्य वोन दारितिल लालस

तला दिलुकुय वनतु अहवाल

कांह ति वोतुय नु छ्वकुलद हालस

कलुवालस पृछतु म्योन हाल

चेरु नॅम्य गॉम चेश्मु गुलालस

मस मलुर्यन प्यव कुस शाल

श्रोप्या शीशस किनु श्रोपि प्यालस

कलुवालस पृछतु म्योन हाल

मीठ्य दिनि लोग ओबुराह बालस

चै ति किथु कनि मॉरुथ छाल

बु सॉ अजुमन खोरुस पांचालस

कलुवालस पृछतु म्योन हाल

ਸੀਨੁ ਮੁਚ਼ਰਿਥ ਵੁਛਤੁ ਪਰਗਾਲਸ
ਜਖਮਨ ਛੁਮ ਵੁਨਿ ਸੁਧ ਹਾਲ
ਸੁਧ ਫ਼ਰਨ ਨੌਲਧ ਟੂਫੋਲ ਨਾਲਸ
ਕਲੁਵਾਲਸ ਪ੍ਰਛਤੁ ਸ਼੍ਯੋਨ ਹਾਲ

ਧਨੁ ਲੋਗੁਨਸ ਲੋਲੁ ਜੰਜਾਲਸ
ਕਨਿ ਫਲਿਨੁਧ ਵੁਛੁਮਸ ਫਾਲ
ਵ੍ਹੁਰ ਹੋਖੁਮ ਤਧ ਜਧਵ ਲੱਜਿਮ ਤਾਲਸ
ਕਲੁਵਾਲਸ ਪ੍ਰਛਤੁ ਸ਼੍ਯੋਨ ਹਾਲ

ਪ੍ਰੋਧ ਪ੍ਰੋਡੀ ਧੀਤਿਸ ਕਾਲਸ
ਮੋਠਮੁਤ ਛੁਮ ਪ੍ਰੋਨ ਖਤੁ ਖਾਲ
ਗਾਸ਼ ਸੋਰੋਮ ਅਥੁ ਬੋ ਡਾਲਸ
ਕਲੁਵਾਲਸ ਪ੍ਰਛਤੁ ਸ਼੍ਯੋਨ ਹਾਲ

ਲੋਲਨ ਵੋਨ ਜੁਲਫਕਿਸ ਵਾਲਸ
ਛੋਰ ਆਸੁਨ ਛਨੁ ਕਾਂਹ ਗਾਲ
ਨੌਗਧ ਰਾਧ ਕਧਾਜਿ ਵੋਥ ਪਾਤਾਲਸ
ਕਲੁਵਾਲਸ ਪ੍ਰਛਤੁ ਸ਼੍ਯੋਨ ਹਾਲ

जुव बु वंदुहा कुन्दन लालस
कोस्तूरन्य छस बोल चाल
खिर तु खंड बो शेरस थालस
कलुवालस पृछतु म्योन हाल

कलुवालस पथ बु जुव गालस
कलुवालस पृछतु म्योन हाल

नाद लोय आबुशारव

नाद लोय आबुशारव व्लु वेस्य
साल कोर शालुमारव व्लु वेस्य
छिरुकोव फम्वारव व्लु वेस्य
वथुरोव सञ्जारव ! व्लु वेस्य

यनु कोर असि म्युल तु अथुवास
वुछनि लॅग्य असि लछ तय सास
व्पुरव योदवय द्युत नु असि बास
कथु करि जँन्य कारव ! व्लु वेस्य

असि योछ यी ती मा सपुन्योव
गमु पतु गम असि चालुन प्योव
व्न्य द्युत वाँलिंजि नोव आलव
कोताह काल प्रारव ! व्लु वेस्य

हुस्नस डीशिथ यॅच तडपान
लोलन आसिहे मोरमुत पान
आशन प्यठ कोर तॅम्य गुजरान
दिल रोछ दिलुदारव ! व्लु वेस्य

कुकिलव कोर कुल्य लंजि कू कू
पोशनूलव कोर गूब्यंद गू
पोंपुर्य कोर पानस पॅन्य फू
दित्य मा तॅम्य बारव ! व्लु वेस्य

संगरमालन प्योव नोव गाश
येलि ज्ञन समुयस वोथ परखाश
ग्रहनु लद सिर्धि छुनु असि बरदाश
गटि मंज़ गाश सारव ! व्लु वेस्य

ड्यकु सुय दिमुये माह तय मीठ्य
अडुवति प्यठनुय मा अँस्य बीठ्य
पॅद्य त्रावव व्वन्य वॅल्य वॅल्य ज़ीठ्य
ब्रॉह कुन अँस्य लारव ! व्लु वेस्य

असि योमिकुय शर ती प्रावव
लोलस लोलाह अँस्य बावव
वति वति नागु वानि तन नावव
हुस्नस बोश खारव ! व्लु वेस्य

कुन्दन मा यियि लोलु निशि बाज़
तुलमुत तॅम्य छुय सनुवुन साज़
वोनमुत तस छुय अँदरिम राज
अहरुबलु आबुशारव ! व्लु वेस्य

४९

पोशि माल

(महजूरस खराजे अक्रीदत)

राथ शामन स्वर्गसुय मॉरुम मे छाल
श्रवन्य करान ऑस वर्न्य, वज्ञान ऑस मीठ ताल

शॉयिरन हुंज ऑस लॅजमुच महफिलाह
ऑस ज्ञन ब्योन ब्योन रंगन हुंज पोशि माल

मीर ऑसुख लल तु सॉरी तंदलि ऑस्य
सूफियानु ऑस ग्येवन अर्यनिमाल

तमि पि वोन छम यारु सुंजुय येति ति शय
कर सना यी बालनुय लॅग्यमुत्य मे लाल

नूर दीनाह सूर मॅल्यथुय ऊँठुठ मे
तस अँछन मंज सुय जमालाह सुय जलाल

ज्ञूनि डेश्यम चूनि दामानस जॅरिथ
क्वंगु टूर्यन हुंद मे पृछुनम वारु हाल

ऑस आज्ञादस ड्यक्स प्यठ फिक्र हिश
क्या सना कॉशुर ति आस्या बा-जमाल

मीर मकबूलस तुछिम कोबुल्य दछ
तुछनि लोगमुत यारु सुंदय खदु खाल

मस्त ओस महमूद गॉमी रस लोगुम
तॅम्य कलामाह बोजुनोवुस बे-ज़वाल

अँश्कुनुय साज्ञाह ह्यथन ओस रसुल मीर
शाह बादुक सुय गज्जल गो बे-मिसाल

सूफियन लय दय स्वरान ऑस्य मायि सान
शॉयिरन शय लोत रुवान ऑस्य म्वख्तु माल

कॉतिहन डीठुम मै व्पुरन कुन नजर
कॉशिर्यन कोस्तूरनुय ईराँन्य चाल

माजि हुंद ओसुख युह्य द्वद प्राचि लोर
याम तुछुहस्स लोलु वोलहम ताम नाल

ਇੰਕਲਾਬ ਬਾਨੁ ਧਿਹੁੰਦੀ ਪਾਨੁ ਰੱਛ
ਜਾਂਹ ਤਿ ਮਸ਼ਨਾ ਕੌਰਧਗਰ ਧਿਥਿ ਪ੍ਰੋਨ੍ਧ ਕ੍ਰਾਲ

ਆਲਥਾਹ ਕੱਡੁਮਖ ਤੁ ਦਿਤਿਮਖ ਮੀਠਚ ਮੈ
ਡੱਲਧ ਥੱਵੁਮਖ ਭ੍ਰੋਟੁ ਕਨਿ ਮੈ ਮੇਵੁ ਥਾਲ

ਗ੍ਰਾਵ ਕੱਰਮਖ ਹਾਥ ਚੱਲਿਵ ਮਹਜੂਰ ਸੋਨ
ਜਾਨਿ ਦਧ ਵੋਨੁਵੋਸ ਕਧਾਹ ਤਵਹਿ ਜਾਲ ਤਾਲ

ਤਾਮ ਵੋਥ ਮਹਜੂਰ ਅੱਖ ਸੌਰੀ ਛਿ ਤੱਤਿ
ਯੋਤ ਧਿਨਸ ਮੰਜ ਮੀਰ ਕੇਹ ਯੁਦ ਕੇਹ ਫਚਾਲ

ਪੋਸ਼ਨੁਧ ਮੰਜ ਗੋਸ਼ਨੁਧ ਮੰਜ ਰੋਸ਼ਿ ਆੱਖ
ਸੋਨ ਧਾਵੁਨ ਲਾਲੁ ਸੋਨ ਅੜਸੁਧ ਛਿ ਬਾਲ

ਝੱਧਿਰਨ ਕੋਰ ਪੱਦੁ ਨਸੁਲਾਹ ਸ਼੍ਰੂਵੁਨ
ਮੋਥ ਵੱਧਿਨ ਨਧ ਤੁ ਤਥ ਜਾਂਹ ਧੀ ਨੁ ਕਾਲ

ਸਰ ਮੈ ਨੋਮੁਰਿਥ ਵੋਨ ਛੁ ਧੀ ਸਥ, ਹਕ ਤੁ ਪੋਜ
ਵਾਰਿ ਮੰਜ ਮਹਜੂਰਨੁਧ ਤੁਲ ਅਲੁ ਫਾਲ

शॉयिरी हुंज वॉर तँम्य हमवार वॉर
लॉव दिचुनस लय तु द्युतुनस रुत खयाल

तँथ्य छि वुन्यक्यन अँस्य छकान रुत्य म्वख्तु फॅल्य
युथ छु मूसिम तिछु दिवान छिस ब्याँल्य चाल

अँथ्य खसन असि अँश्कु पेचान आशि हुंद्य
गाश फवलि वन्य वोत प्रारान कूत काल

कॉशिर्यन सॉराब करि सुय मस मोदुर
ब्याख अदु कुन्दन बुछख चु ति नेक फाल

४२

लालु फोल

मे वुछ ऊतरु तमि ऊतरु बैयि राथ शामन
शुराह अख मंगान पोंसु खासन तु आमन
गंडान गुल्य रटान ख्वर रटान ओस दामन

करान विलुज्जॉरी करान आह व ज्जॉरी
दियिव पोंसु कदुमन लगोवु पॉर्य पॉरी
तु दस्तगीर म्योनुय कर्यव त्वहि ति यॉरी

तॅमिस नॉल्य कुरतन्य प्यरन जोरु मा ओस
ख्वरन तस ति पॉज्जार पुलुहोर मा ओस
बिहुन क्युत तॅमिस ख्वपरि अख पोर मा ओस

तॅमिस जँट ति कामुन्य तॅमिस मेट ति कामुन्य
वुछान नारु तॅत्य वारु कुरतनि दामुन्य
थकान पोंसु मँग्य मँग्य करान ओस ज्ञामन्य

सुबुह फोल तु क्वकुरन दिच्य बांग यामथ
तॅमिस नाल अथि मा ज्ञचन आव तामथ
गछान छा अॅमिस तॉर छु वातान योतुय न्यथ

छ्यनान छिम अॅमिस दूरिथुय पैक्य पैकी पैद्य
मे वॉलिंजि हालन अॅम्य सुंद्य कॅरिम गॅद्य
तिथी यिथ्य अॅमिस तल-पद्यन छी गॅमुत्य जँद्य

छलस ना बु बुथ अथु छलस ना बु अँच कन
चल्यस कालु तमुनुय नन्यस टॉठ वैपु तन
बु डेशन स्वंदर-माल ह्यू कामु दिव जन

तिथुय युथ छु आसान ख्बनि ख्बनि ललुवमुत
गरुक खानु मोल लालु-फोल माजि रोछमुत
च्वंजव मंजुलि तुलमुत तु दायव फिरुवमुत

यि छुम गुल वनन मंज छु युस पानु फोलमुत
जँड्यव तय कंड्यव युस छु अँद्य पैख्य ति वोलमुत
अमी किन्य बुथ्युक रंग अॅमिस जन छु डोलमुत

यिवान आश अॅम्यसुंद वुछान याम बु क्रेशुन
गिंदान बालि शुर्य योलि मशान छुस यि बेछुन
व्वकान नरि तु जँगु याम ह्यवान बालि डेशुन

ॐਿਸ ਲਾਲ ਦੋਰਾਨ ਛਿ ਘੋਵਿ ਸੁਤਿ ਸੂਤੀ
 ਗਛਾਨ ਗੋਲ ਚੜਿ ਪੋਪ ਕਰਾਨ ਧਿ ਤਿ ਛੁ ਕੂਤੀ
 ਫਲਾਨ ਬਕੁ ਵੁਛਾਨ ਯੋਲਿ ਗਿੰਦਾਨ ਸ਼ੁਰ੍ਧ ਛਿ ਕੂਤੀ

ਤਿਥੁਧ ਹੱਸ ਪਵਾਨ ਛੁਸ ਤੁ ਬੇਛੁਨ ਹੱਵਾਨ ਬੋਧਿ
 ਵੁਛਾਨ ਚੂਰਿ ਛੋਪਿ ਮੌਲਧ ਸੁੱਜ ਮਾ ਨਜ਼ਰ ਪੈਧਿ
 ਅੱਮਿਸ ਬਧ ਛੁ ਖੂਤਧਨ ਤਲੁਧ ਜੁਵ ਸੁ ਮਾ ਹੋਧਿ

ਅਮੀ ਕਿਨ੍ਧ ਧਿ ਬੇਚਾਰੁ ਬੇਛਾਨ ਛੁ ਹਰਦਮ
 ਨਤਧ ਪੋੜ ਚੁ ਬੋਜਖ ਅਸੁਕ ਛੁਸ ਸ਼ਟਾਹ ਗਮ
 ਧਿ ਜਨ ਪਾਨੁ ਮੌਠਮੁਤ ਮੈ ਪਾਨਸ ਖਬਰ ਛਮ

ਧਿ ਨਮ ਮਾਜ਼ ਸ਼੍ਯੋਨੁਧ ਅੱਮਿਸ ਨਿਸ਼ ਲਗਧ ਛੁਧਨ
 ਮੈ ਅੱਸਧ ਸੁੱਦਧ ਸ਼ਟਾਹ ਧਨ ਤੁ ਅੱਸਧ ਸੁੱਦਧ ਛਿ ਬੰਦਨ
 ਗਲਾਨ ਕਲਿ ਛੁ ਅੱਸਧ ਸੁੱਜਿ ਜ਼ਤੁ ਨਾਰ ਕੁਨਦਨ

ਧੁਹਧ ਲਾਲੁ ਫੋਲ ਖਾਨੁ ਮੋਲ ਸ਼੍ਯੋਨ ਧਿ ਵੁਛਤੋਨ
 ਤਲਾ ਬਦ ਤੁ ਰਦ ਹਾਲੁ ਯੋਮਿ ਨਿਸ਼ ਧਿ ਰੱਛਤੋਨ

ਜਿਗਰ ਗੋਸ਼ ਪਸ਼ੋਸ਼ ਲੋਖਿ ਜਨ ਛੁ ਫੋਟਮੁਤ
 ਅੱਮਿਸ ਹਾਧਿ ਤਧ ਛਾਧਿ ਦ੍ਰਵ ਪਾਨ ਖੋਟਮੁਤ

ਮੈ ਵੱਲਿੰਜਿ ਛਵਖ ਛਿਮ ਤੁ ਸੀਨਸ ਸ਼ਟਾਹ ਦਗ
 ਅੱਮਿਸ ਨਵ ਬਹਾਰਸ ਬੁ ਦਿਮੁ ਖੂਨਕੁਧ ਸਾਗ

੪੩

ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ्य

ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ्य ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛਵੋਨ
ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛਵੋਨ, ਜਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛਵੋਨ

ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ्य ਘਸੁ ਤਨਿ ਵਛੁ ਤ੍ਰਾਂਵਿਥ
ਫਰਿ ਤਲੁ ਆਮੁਚ਼ ਹਿਡੁਰਸ ਸਾਂਵਿਥ
ਹਿਡੁਰਸ ਸਾਂਵਿਥ ਆਂਫੀਸ ਖਾਂਵਿਥ
ਬਾਮਬਰਿ ਆਮੁਚ਼ ਰਤੁ ਫੇਰ੍ਧ ਚੱਵਿਥ
ਸੀਨੁਕ ਆੱਰਖ ਵਤਿ ਛੱਕੁਰਾਵਾਨ
ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ्य ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛਵੋਨ

ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨਿ ਹੁੰਦ ਯੁਸ ਛੁਧ ਲੋਨੁਧ
ਸੁ ਤਿ ਓਸ ਵਕਤਾਹ ਅਕਿ ਨੁੰਦਗੋਨੁਧ
ਅਰਕਸ ਤੁ ਖੂਨਸ ਸ਼੍ਯੁਲ ਕਰਵੋਨੁਧ
ਸ਼੍ਯੁਲ ਕਰਵੋਨੁਧ ਜੀ ਕੁਲ ਪ੍ਰੋਨੁਧ
ਸੁਧ ਦਰ-ਬਿਸ਼ਟਰ ਦਮ ਗੱਜੁਰਾਵਾਨ
ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ्य ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛਵੋਨ

सु ति च़ोपुमुत ओस येलि नादॉरी
अमि नादॉरी तु बैयि लाचॉरी
करि क्याह पानस करि क्वसु यॉरी
बजि गरदॉरी तु बैयि खानुदॉरी
फलि फलि तेंस्य कित्य पॅल्य सोम्बुरावान
कनि मोजुरेन्य हिश्य कांह मा वुछवोन

कनि मोजुरेनि छुय बनि डेर खारुन
बनि डेर खारुन तु टोठ जुव गालुन
सितुमन लेंजमुच जुलमाह चालुन
सम्सार ज्होर येलि करि क्या नालुन
झवकुर्यव सुत्यन कनि फुटुरावान
कनि मोजुरेन्य हिश्य कांह मा वुछवोन

अखताबस ब्रौह हॉजिर सपदिथ
ओगुजन दालुव्य वैठ्य अदु खॉरिथ
दिल छुस गरि तय वाँचुय लॉरिथ
वाँचुय लॉरिथ तु वति पैद्य सॉरिथ
च़लु लारि थॅक्यमुत्य पैद्य वति त्रावान
कनि मोजुरेन्य हिश्य कांह मा वुछवोन

ਕਨਿ ਪੱਲਿ ਫੁਟਰਿਨ ਕੱਰਿਨਖ ਰੇਜ਼ਯ
ਕੱਰਿਨਖ ਰੇਜ਼ਯ ਤੁ ਚੋਲੁਨ ਤੇਜ਼ਯ
ਚਵਚਿ ਫਲਿਨੁਧ ਛਧ ਤੋਤਿ ਆਵੇਜ਼ਯ
ਸਹਿ ਕੁਸ ਨਨਿ ਤਨਿ ਪਿਠ ਧਿਮ ਨੇਜ਼ਯ
ਬੌਰ੍ਧ ਵਧੁਰਾਵਾਨ ਤੁ ਕੌਰ ਫੁਟੁਰਾਵਾਨ
ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ੍ਯ ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛੁਵੋਨ

ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨਿ ਗੱਡਘ ਗੁਲਿ ਠੇਕੁਦਰਸੁਧ
ਤਸ ਠੇਕੁਦਰਸੁਧ ਤੁ ਨਾਮਾਵਰਸੁਧ
ਫੁਟੁਵੱਟਿਸ ਵਨਤਮ ਕਧਾ ਕਰੁਸੁਧ
ਅਮਿ ਸੁਤਿ ਲਗਿ ਮਾ ਵਾਠ ਧਥ ਗਰੁਸੁਧ
ਜੁਵ ਜਾਨ ਚੱਟਿ ਚੱਟਿ ਫੁਟੁਵੋਟ ਪ੍ਰਾਵਾਨ
ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ੍ਯ ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛੁਵੋਨ

ਧਿ ਤਿ ਛਧ ਬੈਨਿ ਤਧ ਧਿ ਤਿ ਛਧ ਮੋਜੀ
ਧਿ ਤਿ ਖਾਨੁਦਾਰੇਨ੍ਯ ਧਿ ਤਿ ਖਾਨੁਮੋਜੀ
ਫਾਕਨ ਸ਼ੂਬਾ ਕਾਲ ਤੁ ਕੱਜੀ
ਕਾਲ ਤੁ ਕੱਜੀ ਸਿਤੁਮਵ ਜੱਜੀ
ਵਕਤੁਕਧ ਹੱਕਿਮ ਧਸ ਮੱਸ਼ੁਰਾਵਾਨ
ਕਨਿ ਮੋਜੁਰੇਨ੍ਯ ਹਿਸ਼ਯ ਕਾਂਹ ਮਾ ਵੁਛੁਵੋਨ

વક્તુક માને ચારી બેનિયે
મેહનતકશુ સુંજ હ્યમુતી રંનિયે
કોતાહ રોજખ છુનિયે નંનિયે
નંનિયે નનિનુય કરતલ પ્યનિયે
કવુ છખ ચાલાન જુવ સોચુરાવાન
કનિ મોજુરેન્ય હિશ્ય કાંહ મા વુછુવોન

દબ દિથ અঁડ્યજન ઓંગુજન સૂરાહ
સેકિ મંજ તકદીરસ દ્વુન ચૂરાહ
જિગરસ ચંડ છમ ફવલિ કર નૂરાહ
ફવલિ કર નૂરાહ નોવ દસ્તૂરાહ
બોશ અસિ ખારાન ડ્યકુ ફવલુરાવાન
કનિ મોજુરેન્ય હિશ્ય કાંહ મા વુછુવોન

੪੪

ਅਥਰਵਾਸ

ਤਿਮਯ ਚੋਸ਼ਮੁ ਯੋਤਿ ਬਾਲੁ ਧਾਰਨ ਛਿ ਛਾਰਾਨ
ਤਿਮਯ ਪੱਦ ਵਤਨ ਤਸ ਛਿ ਛਾਰਾਨ ਤੁ ਗਾਰਾਨ
ਤਿਥਿਆ ਜਾਗੀ ਰੁਜ਼ਿਥ ਛਿ ਲੁਖ ਨਵ ਬਹਾਰਨ
ਤਿਮਯ ਨਗਸੁ ਗਾਮਨ ਤਿਮਯ ਹੁਰ੍ਯ ਸ਼ਹਾਰਨ
ਮੈਂ ਕੁਸ ਛੁਮ ਪਰੁਦ, ਚਮ ਤੁ ਨਮ ਛਿ ਮੈਂ ਸਾਂਰੀ

ਤਿਥਿਆ ਕੱਨਿਆ ਸ਼ੁਰੂਨ ਮਾਜਿ ਖਾਵਨ ਤੁ ਚਾਵਨ
ਸਿਧਾਹ ਸਰ ਛਿ, ਸਰ-ਪੋਸ਼ਨੁਧ ਸੀਰ ਬਾਵਨ
ਬੇਨ੍ਯਨ ਬੱਧ ਸਮਖਨ ਲਗਨ ਤਿਮ ਛਿ ਗ੍ਰਾਵਨ
ਗੱਛਿਥ ਧਾਰ ਧਾਰਸ ਤਸੁੰਜ ਚਿਠਚ ਛੁ ਹਾਵਨ
ਮੈਂ ਕੁਸ ਛੁਮ ਪਰੁਦ, ਚਮ ਤੁ ਨਮ ਛਿ ਮੈਂ ਸਾਂਰੀ

ਮੌਜੂਰਸ ਮਛਨ ਮੰਜ ਤਿਛੁਧ ਤ੍ਰਾਧ ਡੀਠੁਮ
ਤੁ ਲੂਕਨ ਤਿਛੁਧ ਅਮਨੁਚੀ ਮਾਧ ਡੀਠੁਮ
ਚਲਾਨ ਪ੍ਰਾਨਿ ਓਹੁਰਚ ਸਚ ਪਰ-ਛਾਧ ਡੀਠੁਮ
ਕੁਨੀ ਗ੍ਰਝ ਕੁਨੀ ਕ੍ਰਖ ਤੁ ਗਗਰਾਧ ਡੀਠੁਮ
ਮੈਂ ਕੁਸ ਛੁਮ ਪਰੁਦ, ਚਮ ਤੁ ਨਮ ਛਿ ਮੈਂ ਸਾਂਰੀ

गुलालन तिमय दाग, चँद्रम ति छ्वकुलद
तिथय कॅन्य छि येति रुत्य तिथी ही छि येति बद
तिमय सॉन्य बुज्य बब तिमय सॉन्य बॅज्य जद
तिथय कॅन्य छु पेचानु छारान थोदुय कद
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

तिमय युप्य खसान यिम यिवान सानि वारे
तिथय कॅन्य गॅमुच अख बैयिस पथ छि तारे
स्वंदर माल मसवल स्वंदर वाँकु पारे
तु अक्लन तिथय कॅन्य छि बेकुल सवारे
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

जनूनन अंदर नव-जवानन वनुन क्या
तु अजुमस अंदर बालु पानन वनुन क्या
तु कोर्यन कचन क्युत ति तानन वनुन क्या
तु पॅछ्य लॉज्य मंज म्यजुबानन वनुन क्या
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

येतिक्य लुख ति कॉशिर्य हिवी सेद्य तु सादय
तिथय कॅन्य अँकिस कम बैयिस हुर ति ज्यादय
सवाराह अँकिथ कुन अँकिथ कुन छु प्यादय
तिथय कॅन्य छि बाकुय यिमन कृत्य वादय
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

यिमन काम-गारन स्यठाह कामि वॅर्य वॅर्य
तु चेश्मन अंदर छख स्यठाह आशि बॅर्य बॅर्य
ह्यमत जांह ति हॉरुख नु लॅस्य लॅस्य तु मॅर्य मॅर्य
ज़मानस छि पॉरान स्वंदर वस गॅर्य गॅर्य
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

अमी किन्य यिमन सुत्य छु अथुवास सोनुय
कुनुय सोन रोव तय कुनुय रास सोनुय
छु द्वह राथ सोनुय पहर मास सोनुय
कुनी ज़ॅन्य छि मा, लूकु अटुहास सोनुय
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

यिमन कुन वुछिथ छुम हुरान नूर चेश्मन
यिमन शूबि शाबश छि फ्वलुरान तन मन
यिहुंज माय मोहबत छि नफरत ति गालन
यिहुंद्य आसुनन पॉदु वॅर्य कुत्य कुन्दन
मे कुस छुम परुद, चम तु नम छि मे सॉरी

४५

शोक तु प्वनुसुन

थ्यकुवँन्य ब्रूंठ्य आयि, शोक तु प्वनुसुन
पॅत्य आयि ब्रूंठ्य आयि, शोक तु प्वनुसुन

वदवन थक छा, बाकुय अख मा
भानु बायि दर बायि, शोक तु प्वनुसुन

छायक बॅव्यनय, अँच्छ पूर थवनय
रनु प्यव बे-वायि, शोक तु प्वनुसुन

दँप्यतव राज्जस, सय दियि वाज्जस
करि काहनॉव्य चायि, शोक तु प्वनुसुन

नाथु सॉब क्रेशन, ख्रेपि किन्य डेशन
बॉच्चन छायि छायि, शोक तु प्वनुसुन

न्वशि हन म्याँनी, स्वनु म्वगुलॉनी
छम पोशि तुल डायि, शोक तु प्वनुसुन

नोक्कर्य ति नाथस, कॅट्ट्य हन ति जायस
न्वशि हन फ्रीच द्रायि, शोक तु प्वनुसुन

बुरजय मैचि ह्यथ, कडुने आलथ
मासु आयि प्वफु आयि, शोक तु प्वनुसुन

पॅडितन गोंड ना, बोड दसताराह
वुछतन कमि आयि, शोक तु प्वनुसुन

बजि माजि गोंडुनय, पूच तु तरंगय
घदु नुय मंज़ चायि, शोक तु प्वनुसुन

खवनि खवनि ललुवन, कोछि कोछि फिरवन
कुजि सानि म्यवु द्रायि, शोक तु प्वनुसुन

स्वंदर करुसय, वचुना परुसय
राछिनस चंजु दायि, शोक तु प्वनुसुन

रुत रुत हाव्यम, रुम शेहलाव्यम
आस्यम बडि पायि, शोक तु प्वनुसुन

नेत्रन नूराह, नोव दस्तूराह
नोवरावि जायि जायि, शोक तु प्वनुसुन

ह्यथ दयि नावाह, गंडतस टेकिन्याह
मदुसुदन बायि, शोक तु प्वनुसुन

कमि लोलु वुछुनस, तु रतु छेपि लगुनस
माजि हुंजि अथ मायि, शोक तु प्वनुसुन

म्बमु गोल चावुनस, जुव वथुरावुनस
पूच्च थावुनस छायि, शोक तु प्वनुसुन

पॉरी लगुनस तु यॉरी मंगुनस
पोत छायि ब्रोंह ग्रायि, शोक तु प्वनुसुन

निकु सुंजि आयि ग्रायि, वदुनस त प्यांपुरायि
माजि हुंजि ममतायि, शोक तु प्वनुसुन

कुन्दन चॉनी, रुच क्या वॉनी
ग्योवुथम प्वत्रु जायि, शोक तु प्वनुसुन

गोश थव म्यान्यन कथन

लोलु मस की प्यालु बैर्य बैर्य लालु चावुन बॉलिये
रोश मय अज गोश थव म्यान्यन कथन कुकॉलिये

डॉल्य ह्यथ येंचकॉल्य आमुत छुय बरस तल नॉगराय
हाय च्रलि अज वाय गलि अज बर मुच्चर ही मॉलिये

काँसि हुंद जांह केंह वुछिथ योद ती चु मे ऑसुख मंगान
यी वैनिथ टालान ज़ि च़ठ कथ, यिम छि आसन वॉलिये

ग्राव सारेय त्रावुनॉविथ, यी मंगख व्वन्य वाति ती
खॉल्य माला, बुंगरि श्वनिदार बैयि कनन कनु वॉलिये

वाँसि हुंद्य हर काँसि अरमान नेरनुक्य सामां सपुन्य
वादु सॉरी आदनुक्य व्वन्य पूर ग़छनख कॉलिये

अँस्य तुलव व्वन्य ग्यूर जुल्मस अजमुक्य रस फ्यूर व्वन्य
अज च्चटव हाँकल गैरीबी हुंज गैमुच्च योसु नॉलिये

हालुवन अथि वॉर ख्यावुन्य वन ति अँस्य जांह मा ज़ुरुव
हालिवुय हालव द्वहय पथ कुन ति मूलय गॉलिये

वारि साने गुल फ्वलन बुलबुल ग्यवन व्वन्य कृत्य कॉल्य
जल तु कस्तूर रंग रंगय लोलु मॅत्य यिन सॉलिये

सोसुन्यार च्छलि योस्मनसुय गुल तु बुलबुल फाँफ्लन
शबनमुक मस पोशि टूर्यन ह्यन फिरुन कलुवॉलिये

अश्कपेचान म्यानि अरमानुक ति खसि अलमन स्थठाह
ज्ञोति कुन्दन यैम्य वुन्युक ताम नार तय गार चॉलिये

੪੭

ਮਖ਼ਜ਼ੁ

ਮਖ਼ਜ਼ੁ ਛੁ ਸ਼ਬਨਮ ਵੁਰ ਮਾ ਮਾਲਨ
ਸਵਾਂਦਰ ਮਾਲਵ ਤੌਰ ਪਨਸ ਮਾ ?
ਅਟੁਹੋਰਾ ਮਾ ਗੈਰਨਸ ਕਾਂਸੇ ?
ਕਨੁ ਵਾਜਨ, ਕਨੁ ਦੂਰਨ ਖੋਤ ਮਾ ?
ਯੋਲਿ ਵਪਦ੍ਯੋਵ ਧਿਮਨੁਧ ਵੱਥਰਨ ਘਠ
ਪੋਸ਼ਨ, ਟ੍ਰੂਧਨ ਬੋਧਿ ਪੱਤਰਨ ਘਠ
ਸੁਫ਼ੁਕਧ ਵਾਵਨ ਛੁਨ ਛੱਕੁਰਾਂਵਿਥ
ਮੈਚਿ ਮਿਲੁਨਾਂਵਿਥ, ਲਾਡਿ ਮੰਜ਼ ਤ੍ਰਾਂਵਿਥ
ਧੱਮੁਰਜ਼ਲਿ ਬੌਰ ਪਨਪ੍ਰਨਿਸ ਫੋਤਿਸੁਧ
ਵੱਡ੍ਹ ਸਿਰਿਧਨ ਮਾ ਦਿੜਨਸ ਫੁਰਸਥ !
ਪੋਸ਼ਵ ਜਿਗਰੁਕ ਵਥਰੁਨ ਕੌਰਹਸ
ਵਾਵਨ ਦਿੜੁਨਸ ਬੁੰਜਾ ਮਹਲਥ
ਪੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦ ਧਾਵੁਨ ਨੱਨਿਰਾਵੁਨ
ਗਿਲੁਟ੍ਰੂਧਨ ਹੁੰਜ ਤ੍ਰੇਸ ਮਿਟਾਂਵੁਨ
ਬੁੰਜਾ, ਚੁੰਹਾ ਛੇ ਅੱਸਧਸੁੰਜ ਜਿੰਦਗੀ
ਮਖ਼ਜ਼ੁ ਛੁ ਸ਼ਬਨਮ, ਮਖ਼ਜ਼ੁ ਛੁ ਸ਼ਬਨਮ
ਮਖ਼ਜ਼ੁ ਛੁ ਪਾਂ ਫ਼ਧੋਰ, ਸਾਫ ਤੁ ਪ੍ਰੋਨ ਪ੍ਰੋਨ
ਖ਼ਲੁ ਵੱਥਰਨ ਘਠ ਯੁਸ ਜਨ ਧੀਰਾਨ

नीजर तमिकुय यैम्य प्रजुलोवुय
युस पम्पोशन आँनु छु हावान
गाह छु कुनुय ज्ञोन, गाहे पंगत
यारन हुंज सब ख्यलप्रकिस सीनस
नालु रटान मँज्य बैयि बैयि फेरिनुय
दून फेरिनुय यैलि अख फ्योर सपनान
ज्ञन तु छि दिल मेलान दिलदारन
ज्ञन तु चलान छे दुय दून यारन
मंजु छु प्यवान वैस्य डल वॉनिस मंज़
अख छु बनान कुल, रावान बिलकुल
फिर्य फिर्य छुय ब्योन गँछ्य गँछ्य शॉमिल
अटु हारस मंज़ यि ति अख याराह
बुंजा च्युहा छे अँम्यसुंज़ जिंदगी
म्वख्तु छु पां फ्योर, म्वख्तु छु पां फ्योर

म्वख्तु छु अँश्य फ्योर, नून बोरुत सुय
चैश्मव किन्य युस बुकु बुकु नेरान
दारि वसान ओश, दारि अँछव किन्य
ज्ञन तु छु हारस टख दिनु आमुत
बुथ्य लबुवुय पैठ्य प्राच्चन तामथ
दार लगान अँश्य दार वसान छ्य

हलमा जांह मा दोरुस काँसे ?
हलमस मंज मा सोम्बुर व्यसुवुय
जोर मा नालस दामानस जांह
ओस गमुक या शॉदी हुंद ओश
अथ म्वख्तस गँछ प्वख्तु नज़र कांह
वुछिहय जिगरुक्य चाख यिमव जन
वुछिहय दिलुकी आख यिमव जन
अथ म्वख्तस अँश्य दारि जनम द्युत
ब्रुंजा च्युहा छि अँम्य सुंज ज़िंदगी
म्वख्तु छु अँश्य फ्योर, म्वख्तु छु अँश्य फ्योर
म्वख्तु छु पारुद, छटु छूठ करवुन
युस मिलुनोवुख शेंकराचारप्रचि श्रूचि मेच्चे मंज
पूज करुन्य तस
युस जन लोलुक तडपुन काँपुन
युस जन वाँजि हुंज दुबुरारय
तुर येमिस जन लेजमुच्च पानस
अलु अलु मदुनस बदुनस चामुत
युस जन वाँसन हुंज बेकरॉरी
तुर्योमुत हुंदर्योमुत यावुन
थालन बैर्यतोन या तोह्य रॅस्ट्यतोन
मंज अथुसुय प्यठ

तॐ्य सुंज छ्रट छ्रट कम मा सपनान
तॐ्य सुंद काँपुन रोंटु सपुद मा ?
च्युहा बुंजा छे अॅम्यसुंज जिंदगी
म्वख्तु छु पारुद, म्वख्तु छु पारुद

म्वख्तु छु म्वख्तय , क्याह छुस म्वलवुन
अॅश्य फ्योर, पां फ्योर, पारुद शबनम
यथ रोयस मंजः, तथ मंजः स्वंदर
मॅहलस मंजः, छेयि पार्यन अंदर
म्वख्तु छु मेलान, म्वख्तु मध्यसर
तन तु मन तस साफ तु श्रूच्य
बदनस योद तस नज़राह त्रावख
डेशख ब्योन अख ब्याख जहानाह
वारु गुछक योद गाटुल्य चैशमव
फेरिसुय मंजः डेशख तूफानाह
च्यिह्यसुय मंजः छु बंद जमानाह
मलरि अॅकिस मंजः बोरमुत व्लराह
अॅक्यसुय सोंचस सॉरी फलसफु
जित्यनि अॅकिस मंजः नारु अलावाह
च्युहा बुंजा छे अॅम्यसुंज जिंदगी
म्वख्तु छु म्वख्तय, क्याह छुस म्वलवुन ?

४८

शेष नितम्

बायि म्याने छायि छाये सायिदारस शेष नितम् ।
त्रायि कमि ताम ग्रायि मारान, आबशारस शेष नितम् ॥

पाद छलने परबतव प्यठु छूल पानिक्य छिस वसान ।
तँथ्य शहारस लालु ज्ञारस, स्वरगु दारस शेष नितम् ॥

तिहरि प्यठुकी फेर्ये प्यवान योलि पोशि वैथरन प्यठ छि बन ।
छूयन लगान ज्ञन म्वख्तु हारस, प्वरख्तु कारस शेष नितम् ॥

डल छु पम्पोशव बैरिथ तय ख्यल छि पारुद्य म्वख्तु ह्यथ ।
डॉल्य क्या क्या छन मै थैवमुच्च, सोंतु जारस शेष नितम् ॥

वीरि वारन लोव ल्वकुचार आबुशारन ज़िंदगी ।
वाँसि हुंद तजरुबु छु बोन्यन, बेद जारस शेष नितम् ॥

वाव सुबहुक चाव बागस छारुने दिलदारसुय ।
व्वलुसनस यिथ ख्वख्शि द्रामुत, ल्वकुचारस शेष नितम् ॥

खूर तुल म्यान्यव रँफीकव, आबु मलखन काँफ च्चाव।
मीठ्य दिनि यियि बोठ ति पानय, नावि तारस शेछ नितम॥

मागप्रकिस तथ दबदबस असि डून्य फुटराँव्य तालि प्यठ।
त्रापुजार व्यन्य रोज़ि मा, तापस तु हारस शेछ नितम॥

यारु सुंजन चैशमनुय हुंद मे ति छु चैशमन मंज़ खुमार।
प्यालु बर्य बर्य चोवनस तॅम्य लोलु नारस शेछ नितम॥

च्चेनवन कुन्दन मे लॅज, पज़ि मा स्वखन लागुन कुनुन।
ह्यस मे येम्य द्युत तॅम्यसुंदिस तथ गाटुजारस शेछ नितम॥

★ ★ ★

४९

दिवान कथ छुख बेयन निश म्याँन्य बारव

दिवान कथ छुख बेयन निश म्याँन्य बारव ।

बु बदलोवुस मैहरबानव तु यारव ॥

छोतुय प्योम बॉथ येलि येलि वॉर्य वॉच्चुम ।
दितुम मा ज़ांह ति बॉथाह म्वंजटु हारव ॥

बे-जान्यन क्या, तिमव विजि विजि बोरुम लोल ।
अमा पोज्ज काँपुनोवुस ज़ॉन्य कारव ॥

गरा शेहजार ज़न छुम नारु मनकल ।
गरा ज़ोलुस बहारव आबुशारव ॥

र्वन्यन हुंद श्रवन्य गछान, तंबुलान छुम मन ।
यि मा मॅच्चुरोवुहस हारव तु द्यारव ॥

ब्लो बागस अच्चव, पोशन करव गँद्य ।
ब्लो पेचानुनुय अँस्य वाँकु पारव ॥

ओतामथ अँस्य गटि मंज़ गाश छारान।
वॅलिव गाशस अंदर वन्य आश छारव॥

यिमव सोवुस बु तिमवुय वुजुनोवुस।
खबर कोरुहम यि क्या बॉतव तु शारव॥

छु कुन कुन्दन तु अँद्य पॅख्य फितनु वाराह।
कमन गोश दिथ कमन अँस्य सीनु दारव॥

जवाँनी हिश रवाँनी आबुशारन

जवाँनी हिश रवाँनी आबुशारन
अँछन मँस्ती यिवाँनी दोसदारन

यँबुरजल म्ख्यतु फोत ह्यथ ब्रोंठु द्रायस
दितुस म्यूठा ड्यकस अँम्य नव बहारन

थजर दीनख कुल्यन खेत्य अँश्कु पेचान
थजर तिमनुय नजर थँज छख छि लारान

थँकिथ प्योमुत बुजर प्रथ कथ खरन छस
कोडुस मा लोलु आलव ल्वकुचारन

कथन तहँजन ति नेरी वाश योदवय
कथन म्यान्यन सनन बोयि मानि चारन

छ्वकव सृत्यन दरेमुच्च तन छि सॉनी
तमी बे-वायि ज़खन सीनु दारन

सन्यर कोताह छु कुन्दन चानि वाँनी
ब्रिजिस मंज छुख समंदर फिकरि तारन

੫੧

ਸਮੁਧਸ ਜਿਲਦਵ ਛੁ ਵੋਨਮੁਤ

ਸਮੁਧਸ ਜਿਲਦਵ ਛੁ ਵੋਨਮੁਤ ਚਲੁਵੁਨ ਛੁ ਵਾਵ ਵੋਸਿਧੇ
ਵਕਤੁਕ ਰਾਵੁਨ ਰਾਵੁਨ ਛੁਧ, ਨਤੁ ਟਾਵ ਟਾਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਸਾਧਦ ਛੇ ਛਾਧ ਗਠਿ ਹੁੰਜ ਵਨ੍ਯ ਕਾੱਪੁਵਾਨ ਖਧਾਲਨ
ਨਤੁ ਟ੍ਰਿਨੁਧ ਪ੍ਰਬਾਤਸ ਓਸ਼ ਕਧਾਜਿ ਆਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਵਸ਼ਲੁਨ ਬੁਥਿਸ ਰਵਲਾਬਸ, ਸੋਸਨ ਛਿ ਯੋਸਮਨ ਥੱਰ
ਕੁਸ ਬੇ-ਅਦਵ ਫੇਸ਼ੁਲ ਕਠ ਮੰਜ ਬਾਗ ਜ਼ਾਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਰਸਮਵ ਤੁ ਬੋਧਿ ਰੰਵਾਜਵ ਖੋਟਮੁਤ ਪੜਰ ਤੁ ਈਝਰ
ਯੇਮਿ ਕਿਨ੍ਯ ਕਰਾਨ ਛੁ ਗੱਫਿਲ ਤਸ ਗ੍ਰਾਵ ਗ੍ਰਾਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਕਾਂਤਿਆਹ ਮਰਾਨ ਜਿ ਧੱਤੀ ਛੁਖ, ਕਾਂਤਿਆਹ ਮਰਾਨ ਛਿ ਛੇਨ੍ਯ ਨੱਨ੍ਯ
ਛੱਸਿਲ ਅੱਕਿਸ ਛਿ ਨਾਮਥ, ਬੋਧ ਜ਼ੋਲ ਤਾਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਧਥ ਰੱਤ੍ਰ ਮੰਜ ਤਿ ਤੱਜੁਬ ਮਾ ਚੋਨ ਜ੍ਰੂਨ ਹਿਸ਼ ਧੁਨ
ਕਾਂਦਸ ਅੰਦਰ ਨਿਸੁਬ ਸ਼ਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੃ਣ ਜ਼ਾਵ ਵੋਸਿਧੇ

ਪਮ्पोਸ਼ ਚੋਸਮੁ ਕੂਜਲ, ਭਚਕੁ ਸ਼ੀਸੁ ਜਨ ਪ੍ਰਯਲਵੁਨ
ਅਸੁਵੁਨ ਧਿ ਰੋਧ ਡੀਸ਼ਿਥ ਚੱਲਿ ਆਮੁਤਾਵ ਵੇਸਿਧੇ

ਵਲੁ ਪਖ ਚੁ ਬੋਨਿ ਸ਼ਿਹਲਿਸ, ਲੋਲੁਚ ਕਥਾਹ ਕਰਵ ਕਾਂਹ
ਖਸੁਵੁਨ ਛੁ ਸੌਨ ਧਾਵੁਨ ਲਸੁਵੁਨ ਛੁ ਚਾਵ ਵੇਸਿਧੇ

ਮੱਸਤੀ ਮੈ ਛਮ ਤੁਫਾਨਨ, ਛੁਸ ਦੋਲੁ ਨਾਵ ਤ੍ਰਾਵਾਨ
ਨਤੁ ਛਾ ਸੱਹਲ ਕਥਾਹ ਕੇਂਹ ਹ੍ਯੋਨ ਚੋਨ ਨਾਵ ਵੇਸਿਧੇ

ਕੁਨਦਨ ਛੁ ਲੋਲੁ ਮਸ ਚਥ, ਸ਼ਾਬਸ਼ ਤੱਸਿਸ ਛੁ ਹਥ ਹਥ
ਲੋਲੁਕ ਸ਼ਰਾਬ ਧੋਮ੍ਯ ਚਵ, ਸੁਧ ਮਾਜਿ ਜਾਵ ਵੇਸਿਧੇ

५२

ਵੁਛਿਥ ਗੁਲਿ ਲਾਲੁ ਅੰਦਕੁਨ

ਵੁਛਿਥ ਗੁਲਿ ਲਾਲੁ ਅੰਦਕੁਨ ਹੁੰਦਯੋਮੁਤ।
 ਚੈ ਆਸੀ ਨਾਵ ਸ्यੋਨੁਧ ਧਾਦ ਪਾਸੁਤ ॥
 ਕੌਰੂਧ ਧੇਮਧ ਬੇਕੁਲਨ ਧਾਇ ਨਾਵ ਹੀ ਥੱਰ।
 ਜ਼ਜੁਰ ਚੋਨੁਧ ਵੁਛਿਥ ਮਾ ਮੰਦਖੋਮੁਤ ॥
 ਚੁ ਫਿਰਧ ਫਿਰਧ ਅੱਛ ਵੁਛਨ ਛੁਖ ਲਾਲੁ ਸੇਧ ਕੁਨ।
 ਵਨਧ ਕਧਾਹ ਹਾਲ ਅੰਦਰੂਧ ਧੀ ਮੈ ਗੋਮੁਤ ॥
 ਮੈ ਆਂਸੁਮ ਖਵਧ ਕਿਤਾਬਨ ਮੀਲਿ ਕਲਮਸ।
 ਮੈ ਥੋਵਨਮ ਨਫਸਨੁਧ ਵੱਹਾ ਓਮ ਜ਼ੋਮੁਤ ॥
 ਪਲਵ ਚੱਟਧ ਚੱਟਧ ਜਵੱਨੀ ਦ੍ਰਾਧ ਤਸ ਨੱਨਧ।
 ਗੱਗੀਬਸ ਛਾ ਬਿਚੋਵਿਸ ਕਾਂਹ ਪਚਘੋਮੁਤ ॥
 ਛੁ ਯੁਥ ਅੰਦਕਾਰ ਪਾੱਜਨ ਨਾਵ ਪਵ ਜਲ।
 ਬਹਾਰਸ ਰੱਛ ਸੁਧ ਧੇਮਧ ਮਾਛ ਖਘੋਮੁਤ ॥
 ਮੈ ਕਥ ਛੁਖ ਹੋਂਜ ਬਾਵੁਨਧ ਸੋਂਥ ਹਾਵਨ।
 ਮੈ ਛੁਮ ਸਤੁਵਨਧ ਕਵਲਨ ਹੁੰਦ ਆਬ ਚੋਮੁਤ ॥
 ਛੁ ਕੁਨਵਨ ਯੁਸ ਵਨਾਨ ਪਜ਼ਰੁਚ ਸ਼ੋਛਾ ਕਾਂਹ।
 ਵਨਾਨ ਛਿਸ ਮੌਤ ਛੁ ਚੋਰ ਪਹਾਨਥ ਮਤਘੋਮੁਤ

५३

कनन कनु वॉल्य स्वंदर

कनन कनु वॉल्य स्वंदर, पलव छिस नॉल्य स्वंदर
हैंटिस ख्सु माल लॉगिथ, तमिक्य छिस खॉल्य स्वंदर
मे वोनुमस मायि सानुय, छिहम ना बॉल्य स्वंदर
रटन बो नॉल्य नालय, अनन अज्ज सॉल्य स्वंदर
बु छारन जायि जाये, वसस पातॉल्य स्वंदर
करस म्यूठा बु लालस, दप्यम छख लॉल्य स्वंदर
असुन मॉसुम वुठन प्यठ, तॅमिस क्या चॉल्य स्वंदर
अगर ओकच्चौर्य मानन, तेली हाकॉल्य स्वंदर
यिमव लून खॉरु बोद फल, तिमय गैयि हॉल्य स्वंदर
अङ्घव शुर्य रँछ ह्यडर ही, अङ्घव कॅट्च पॉल्य स्वंदर
अगर शुर्य द्रायि गाटुल्य, तेली छिय मॉल्य स्वंदर
वतन अछुवॉल्य अनंतनॉग्य, मटुन तय त्रॉल्य स्वंदर
असान आसान छु च्चँद्र, खसान येलि बॉल्य स्वंदर
यिवान येलि सोंत वार्यन, लगान तेलि ऑल्य स्वंदर
गैरिथ नकशाह वुरुसी, छे पंजरन जॉल्य स्वंदर
येतिक्य चनु वॉल्य स्वंदर, ततिक्य कलु वॉल्य स्वंदर
ने-दोराह नाबुकाराह, वुछन ना कॉल्य स्वंदर

गुल्यन दिमुहख बु म्यूठा, यिमव अथु डॉल्य स्वंदर
न रोज़स जांह सवॉली, न नेरस खॉल्य स्वंदर
तिमय दुश्मन छि बागुक्य, यिमव गुल गॉल्य स्वंदर
परान कुन्दन छु बॉथाह, दिवान क्याह डॉल्य स्वंदर

५४

ਮਸ ਚਨੁ ਰੋਸ਼ਤੁਧ ਮਸਤੀ ਛਮ ਮੇ

ਮਸ ਚਨੁ ਰੋਸ਼ਤੁਧ ਮਸਤੀ ਛਮ ਮੇ, ਮੌਤਿ ਗੱਜਰਿਵ ਮਸਤਾਨਨ ਮੰਜ਼।
ਦਿਲ ਛੁਮ ਮੌਤ ਗੋਮੁਤ ਦੇਵਾਨਯ, ਜਾਧ ਦਿਧਿਵ ਦੇਵਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

ਵਤਨਪ੍ਰਚਿ ਖਵਸਹੋਲੀ ਹੁੰਦ੍ਯ ਕਾਂਤਿਆਹ, ਸੋਪਨੁ ਸਜਾਂਵਿਮ ਰੱਚਨ ਮੰਜ਼।
ਸੁਬਹਪ੍ਰਕਿ ਧਿਨੁਕੁਧ ਅਖ ਅਰਮਾਨਾਹ, ਵੁਨਿ ਛੁਨੁ ਬਾਨਨ ਸਾਨ੍ਧਨ ਮੰਜ਼॥

ਬੁਤਰੱਚ ਹੁੰਦ੍ਯ ਖੱਤਿ ਜਾਂਡੁ ਅਸਮਾਨਨ, ਵੁਨਿ ਛੁਨੁ ਬਾਨਨ ਸਾਨ੍ਧਨ ਵਧ।
ਚੋਸ਼ਮਵ ਕਿਨ੍ਧ ਅਸਿ ਡੋਠ ਵਸਾਨ ਗਵ, ਅਖ ਫ਼ਧੋਰ ਛੁਨੁ ਪੈਮਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

ਬੋਧਿ ਵੱਥ ਦੀਨੁਕਧ ਤੁ ਦਰਮੁਕਧ ਫਿਤਨਯ, ਬੋਧਿ ਗਵ ਬਧੋਨ ਅੱਲਿਫਸ ਨਿਸ਼ ਬੇ।
ਗੋਢ ਨੁ ਧਿ ਰਾਵੁਨ ਹੋਂਸਿਲ ਕੌਰ ਯੁਸ, ਦਸ਼ਿ ਥੱਵਿ ਥੱਵਿ ਅਸਤਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

ਦਜ਼ਵਪ੍ਰਨਿ ਮੋਮ ਬਤਿ ਰਾਹਬਰ ਗੱਛ੍ਹਧ ਨਾ, ਗਥ ਕਰੁਹੱਨ ਲੁਖ ਤਿਮਨੁਧ ਪਥ।
ਧਿਮ ਲੋਖੁਹੋਖ ਜਾਨਾਨਨ ਮੰਜ਼ ਤਧ, ਹੁਮ ਥਵੁਹੋਖ ਪਰਵਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

ਸਾਕਿ ਵੋਨਧ ਹਾ ਮਧ ਮੈਚਿ ਮਜੁ ਛੂ, ਪਧਮਾਨਨ ਰੁਮ, ਚਾਂਗਧਨ ਨੁ ਗਾਸ਼।
ਮਵਲੁਵਨਧ ਤੁ ਫਚਲੁਵਨਧ ਜਿੰਦਗੀ ਮਾ ਰੁਜ਼, ਬਾਕੁਧ ਧੋਤਿ ਮੈਖਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

ਮੈਨੁਕਧ ਤੁ ਤੋਲੁਕਧ ਮੀਜਾਨ ਬਦਲੇਧਿ, ਬਦਲੇਧਿ ਪਯੁਕਧ ਤੁ ਅਪਜਿਕਧ ਰੰਗ।
ਰੱਧਿਜ ਮਾ ਰੁਜ ਨੱਵ ਅਜ ਫਰਕਾਹ, ਨਾਕਾਰਨ ਬੋਧਿ ਜਾਨਨ ਮੰਜ਼॥

आँकुलन खँत्य बेकुल अटुबारे, त्रॅक्य गैयि गाटुल्य प्रोवुख बोश।
हैवानन खोत कूत अलकाबय, लैग्य इनसान हयवानन मंज़ ॥

येम्य रोछ सुबहुक गाश तु मोसुम, पोशिक्य टूर्य तु ग्यवनुक सोज़।
सुय इनसानाह सुय जानानाह, दुरदानाह दुरदानन मंज़ ॥

व्वन्य ल्वकुचारन नोव ह्योत सोंचुन, यावुन गव बुथ्य फ्युर ह्यू अज़।
वक्तुच मंग बॉविव सुलतानन, शोछ कॅर्यतव ऐवानन मंज़ ॥

कुन्दन चान्यन शानन प्यठ छुय, मुल्कुक तु ज़गतुक बाराह गोब।
क्रख दि तु ग्रज़ तुल त्युथ लाय नादाह, बोज़न युथ असमानन मंज़ ॥

ੴ

ਜੇਨਿ ਆੱਖੁਰ ਸ਼ਾਹਿਨ ਸਾਰੱਗ

ਜੇਨਿ ਆੱਖੁਰ ਸ਼ਾਹਿਨ ਸਾਰੱਗ ਸਾਜ਼ ਤਥ ਸੇਤਾਰ ਸ਼੍ਵੋਨ।
ਜਾਨ ਗਛਿਹੈ ਅੱਜਧਕਿ ਪਿਠੁਨੁਧ ਬੋਜੁਹਖ ਧੋਦ ਤਾਰ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

ਕੱਡਘ ਖਸਨ ਯਥ ਵਾਰਿ ਤਥ ਵਨ ਦਾਂਦ ਵੱਧਿਥ ਨੋਰਿ ਕਧਾ।
ਲੋਲੁ ਬਾਗਸ ਬਧੋਲ ਵਵ ਅਦੁ ਫਚਲਿ ਦਿਲੁਕ ਵੁਜਾਰ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

ਬੂਜਮੁਤ ਛੁਮ ਬ੍ਰੋਂਠ ਓਸ ਗੁਲਿ ਲਾਲੁ ਕਵੜਲੁਧ ਹੇਰਿ ਬਨ।
ਵਾਧ ਧਨੁ ਪਿਠੁ ਲੋਲ ਬੋਰ ਅੱਮਧ ਤਨੁ ਰੋਟੁਨ ਅਨਹਾਰ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

ਛੋਵ ਅੱਮਧ ਕਲੁ ਛੁਲੁ ਪਲਨ ਸੁਤਧ ਤ੍ਰੋਵ ਮਾ ਅੱਮਧ ਕਾਂਸਿ ਪਿਠ।
ਸ਼ੋਕੁ ਕਮਿ ਤਾਮ ਬ੍ਰੋਂਹ ਪਕਨ ਗਵ ਜਿੰਦਗੀ ਹੁੰਦ ਆਰ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

ਖਵਸ ਕੌਰੁਧ ਪਕੁਨੋਵੁਥਸ ਅੜ ਖਵਸ ਕੌਰੁਧ ਵਤਿ ਤ੍ਰੋਵੁਥਸ।
ਆਰ ਰੋਸਤਧੋ ਅਖ ਲਠਾਹ ਜਾਂਹ ਵੁਛਜਿਹੈ ਵਾਸਤਾਰ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

ਸਾਰਿਵਿਧ ਖੋਤੁ ਸੋਨ ਕੌਰੁਥ ਧੁਸ ਛਵਖ ਮੇ ਵੱਲਿੰਜਿ ਸੁਧ ਰੋਛੁਮ।
ਆਸਾ ਥੱਵੁਮ ਆਰ ਮਾ ਧੀ ਜਾਂਹ ਕਰਖ ਮਾ ਚਾਰੁ ਸ਼੍ਵੋਨ ॥

चैश्मु वंदुयो लालु म्यान्यो गाश वथरावय वतन।
यख्तियार छुय रछतु या अदु तछतु दिल दिलदारु म्योन॥

ओस कुन्दन मायि वौलमुत छायि नीरिथ गव समय।
वॉर्य ख्याविथ ताँर्य थाँविथ छुम दपन कर चारु म्योन॥

੫੬

આવ અજ્જ સોન

સોન આવ સાલસ તુ ગરુ સોન ચાવય
સ્વખ તય સાવય આવ અજ્જ સોન
વિનિ દામાનસ મ્વખ્યતુ તસ છાવય
સ્વખ તય સાવય આવ અજ્જ સોન

વોંછે વાંલિંજિ તસ શેછ બો બાવય
કાઢ્ય બો દિમુસો મોહબત પ્રોન
યાછ્ય બો કરુ સો લાછિ બજુ ગ્રાવય
સ્વખ તય સાવય આવ અજ્જ સોન

વ્યસુ યોલિ સમુખન લોલ તુ બાવય
નોન નેરિ નવિ સરુ સુય વ્યસુતોન
મુચ્ચરનુ યિન તિમ બોયિ દ્વુતુ દાવય
સ્વખ તય સાવય આવ અજ્જ સોન

ચુંકરીશોરુ પેંત્ય ચુંદ્રમુ જ્ઞાવય
સુંમ્યતવ અંસ્ય તિ અજ્જ ખ્વનિ લલુવોન
છેત્ય મ્વખ્યત્વ તસ ફેત્ય અંલુરાવય
સ્વખ તય સાવય આવ અજ્જ સોન

अँद्य अँद्य लौर तु जाय रचि रचि नावय
चोंग दोद ज्हूरे मे ति आव म्योन
दग ल्वति शेहलन मे ति आमु तावय
स्वख तय सावय आव अज्ज सोन

सुबुहस पोशि मालु नॉल्य तस त्रावय
शामस शंगवुन असुनावोन
द्वहलि तस ऑलु नाबद बु आपुरावय
स्वख तय सावय आव अज्ज सोन

तस सुत्य सुत्यन कूत बो प्रावय
फेकि कुय माज्ज सुय मुशिक चंदोन
कुन्दन बु ति तस शार बोजुनावय
स्वख तय सावय आव अज्ज सोन

੫੭

ਬਾਗਨ ਮੰਜ਼ ਮੁਚ਼ਰਿ ਅੱਛ ਗੁਲਿ ਲਾਲਵ

ਬਾਗਨ ਮੰਜ਼ ਮੁਚ਼ਰਿ ਅੱਛ ਗੁਲਿ ਲਾਲਵ
ਬਾਲਵ ਪੋਠਚ ਹਯ ਸੌਂਥ ਅਸਿ ਆਵ
ਵਛਿ ਵੱਲਿੰਜਿ ਅਸਿ ਦ੍ਰੁਤ ਤਸ ਆਲਵ
ਬਾਲਵ ਪੋਠਚ ਹਯ ਸੌਂਥ ਅਸਿ ਆਵ

ਵੰਦੁਨੁਧ ਜਾਂਦੁ ਲੱਗਧਮੁਤਧ ਆੱਸਧ ਨਾਲੀ
ਅੱਲੀ ਨਨਿ ਸਾਨਿ ਤਨਿ ਕੱਰਧਮੁਤਧ
ਯੈਮਿ ਕਿਨਧ ਅੱਛ ਆਸੁ ਲੱਜਿਮਚੁ ਤਾਲਵ
ਬਾਲਵ ਪੋਠਚ ਹਯ ਸੌਂਥ ਅਸਿ ਆਵ

ਗਿੰਦੁਨਸ ਤੁ ਗਧਵਨਸ ਕਤਿ ਓਸ ਵਾਰਧ
ਕਾਂਝੁ ਅਥੁ ਮੰਜੁ ਵਧਸੁਰੇਮੁਤਧ
ਵਾਨਧ ਓਸ ਵਾਨਨ ਦ੍ਰੁਤਮੁਤ ਫਾਲਵ
ਬਾਲਵ ਪੋਠਚ ਹਯ ਸੌਂਥ ਅਸਿ ਆਵ

ਅੱਦਰੀ ਅੜ ਤਾਮ ਗੋਮੁਤ ਅਸਿ ਚੜਸ
ਵਸ ਆੱਸ ਚੁਹਮੁਚ ਨਾਦੱਰੀ
ਅੱਖੁਰ ਰੰਗ ਹੋਵ ਸੀਨੁ ਪਰਗਾਲਵ
ਬਾਲਵ ਪੋਠਚ ਹਯ ਸੌਂਥ ਅਸਿ ਆਵ

सोंतन बुलगार करनुक तुल दस
तस अँस्य रोज़व नालो नॉल्य
ल्वकचारुक्य सॉर्य प्रन अँस्य पालव
बालव पेठ्य हय सोंथ असि आव

वावय शेछ ह्यथ आव असि कालय
सालय सोंथ याम बर तल वोत
गाह ह्योत त्रावुन संगरमालव
बालव पेठ्य हय सोंथ असि आव

सॉनिस चमुनस रंगु रंगु खोत बोश
ओश याम सोंथ तस आंगन चाव
गुलुवय दोप किथु दृह ग्यन्य चालव
बालव पेठ्य हय सोंथ असि आव

अथु डोल सोंतन थॉविन शीरिथ
नीरिथ आयि व्यन्य पनु बुबराय
मस बॉगुरोव नरगिसु क्यव प्यालव
बालव पेठ्य हय सोंथ असि आव

पोशि महारेनि बोश खोर स्वनु वस्तन
फ्रस्तन गौड शोक फम्बु दसतार
व्यशलुन खोत याम दाग होव लालव
बालव पेठ्य हय सोंथ असि आव

गम ग्वसु व्वन्य लुख यस तस बावन
नावन डल कुन लेंज मानु मान
झूंगन बैर्य बैर्य नम तय गालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

पां चादर वैँछ श्वन्य श्वन्य कैरिथुय
हैरिथुय दूख तय छॉलिथुय छ्वख
बुकु आयि बैर्य बैर्य छिकु तुजि नालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

बामन अँछ आयि मुच्चरनु कुलिनुय
गुलुनुय मैस्ती तु क्याह चिकु चाव
यावुन तु सोंथ अँस्य रथि हो खालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

विरिक्योम फोल ट्येकु बटुन्यन छाये
माये यैंबुरज्जलि होव रोय
कन्दि दार चादर वैंज हीमालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

बादाम वारे छावुनि फुलये
सुलिये गैयि लुख त्रॉविथ कार
वॉलिंजि गुल फवलु नोव शुर्य छालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

आकाश रुद प्यठु सरपोश सीरन
पीरन तु हरम्बखनुय वॅर रॉछ
लालव दौप अँस्य मशालि ज़ालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

ज़ामिनुय सॉन्य आयि सोंतस बागुनि
मागुनि दूर्युर निशि म्वकुलेय
पोशि मुशखा नियि शर्तल द्रालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

कुन्दन रटि कुत्य सोंतुक्य नामय
गामय प्यठु पॉगामय आय
तंग ओन सु ति द्वहदिशु क्यव सालव
बालव पैठ्य हय सोंथ असि आव

५८

रिक्षा वोल

रिक्षा वोलाह - काँसि हुंद गोबुराह, काँसि हुंद मोलाह
 रिक्षा वोलाह - दिनि छुय लोगमुत सँदिज्यन ज़ोलाह

हलु कर, हसु कर, ह्यमुथाह समुथाह, खसुनस खसतो याँरी मरदाह
 मछु मा लोसय गछु गछु वैर्य वैर्य, मंदिन्यन शामन लँस्य लँस्य मैर्य मैर्य
 नॉरन चान्यन लोगमुत चारो, सेतारन ज़न चार्यख तारो
 नीजर छुयि किनु सोसुन पानस, दग मा चॉनिस टॉठिस जानस
 चॉनी सदमन कोरुनम होलाह, रिक्षा वोलाह

चे ति मा छय कांह मसवल प्रारान, चे ति मा मॉजाह वति वति छारान
 काका वैन्य वैन्य गोबुराह गारान, स्वनु कूराह मा ओश छय हारान
 यितुमो काको, हा बबु लालो, हटिके म्वख्तु तु मुनि फलि लालो
 बैर्य बैर्य थवुयो अशुकी प्यालो, कोत कुन लोगमुत मारान छालो
 मज्जदूराह बेयि वैमुल्याह होलाह, रिक्षा वोलाह

ज़ंगु मा दूदुरान सॉनिस लालस, गुलु क्या ज़ानी तस क्याह मालस
 लिथुवनि द्रामुत तसुंदिस दालस, अथु छुय ब्वथुरान कुरतनि नालस
 लालय डेश्यस कोलस गाल्यस, त्यौगुलव सुत्यन तन ताम ज़ाल्यस
 बरकरि लोग मा पोंसु ति ज़ेनान, वनतस गौय क्याह वतु छुख मेनान
 मन खंड दीतोस चनु तय छोलाह, रिक्षा वोलाह

ਅਡ ਰਾਤਨ ਯੋਲਿ ਗਢ ਗੱਧਿ ਬੇਦਾਰ, ਹੋਟਲ ਟਾਕੀ ਸਤੁ ਗੱਜ਼ ਸ਼ਿਲਵਾਰ
 ਰਿੰਦ ਯੋਲਿ ਗਿੰਦਾ ਗਿੰਦਾ ਵੱਥਿ ਅਤਿ ਵਾਪਸ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੋਲਾਹ ਛੁ ਲੋਗਮੁਤ ਸ਼ਾਪਸ
 ਇਨਸਾਨਨ ਕਿਥੋ ਹਹਿਵਾਨਨ ਵਾਅਥ, ਸਡੁਕਨ ਪਿਠ ਛੇ ਅੱਸਥ ਸੁੱਜ਼ ਵਤੁ ਗਥ
 ਕਾਰਸ ਅਟਿ ਖੱਚਮੁਚ ਬੇਕਾਂਰੀ, ਅਕਲਨ ਰੱਟਚਥੁਧ ਹੋਟ ਜਨ ਚੋਰੀ
 ਤਲ ਗਛੂ ਯਾਰੀ ਲਬਿ ਰੋਜੂ ਦੋਲਾਹ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੋਲਾਹ

ਦਿਗਧਨੇ ਲੋਗੁਨ ਵੱਹਰਾਂਚ ਰੁਦਾਹ, ਤ੍ਰਨ ਤ੍ਰਨ ਵਾਅਥ ਗਵ ਧਿਤਿ ਅਜ ਬੂਦਾਹ
 ਮੰਜ਼ਿਲਸ ਵੱਤਿਥ ਕੁਰਤੱਨਿ ਚੀਰਾਨ, ਖਧਲੁ ਪੈਠਚ ਪਾਨਸ ਪਾਂ ਫੇਰਧ ਧੀਰਾਨ
 ਚਾਦਰ ਬੱਬਿਸ ਰੱਟਸੁਧ ਥੱਵੁਨ, ਮੰਜੁਲਸ ਮੰਜ ਤਸ ਨੈਦਰਾਹ ਪੱਵੁਨ
 ਪਾਨਸ ਗੱਛ੍ਹਿਤਨ ਹੋਰਿ ਬਨੁ ਸ਼ਾਨਾਹ, ਜੋਨੁਨ ਬਾਨਾਹ ਧਿਤਿ ਗਵ ਜਾਨਾਹ
 ਅਸਿ ਰੋਸ ਕੱਸਥ ਸਨੁ ਜੁਲਮਾਹ ਚੋਲਾਹ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੋਲਾਹ

ਡਬੁਲਾਹ ਸ਼ਾਮਨ ਦਿਨਚ ਛਸ ਆਗਸ, ਹਾਰੁਨਿ ਗ੍ਰੇਕਿ ਤਥ ਤੁਰਨਿਸ ਮਾਗਸ
 ਚੁਨਿ ਰੁਖ ਕੱਰਿਥੁਧ ਮੋਤਸ ਖੇਲਾਨ, ਵਸ ਤਾਮ ਦੱਜਸੁਚ ਛੁਮ ਧੀ ਤੇਲਾਨ
 ਇਨਸਾਂਨਿਧੱਚ ਯੋਲਿ ਧਿਥਿ ਦਾਗ ਆਸਨ, ਆਯੌਦੀ ਹੁੰਦਾ ਸਵਛ ਕਸ ਬਾਸਨ
 ਜ਼ੋਂਗ ਲੱਗਿਤਨ ਵਨਿ ਧਿਥਿਨੁਧ ਕਾਰਨ, ਤਿਲੁ ਸਡੁਕਨ ਧੈਤਿ ਤਲਪੱਧ ਲਾਰਨ
 ਧੱਡ ਛਸ ਚੋਟ ਤਥ ਨਾਲਿ ਛੁਸ ਜੋਲਾਹ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੋਲਾਹ

ਮਛੁ ਅੱਸਥ ਸੁੱਜੁ ਯੋਲਿ ਵਛੁ ਵਛੁ ਕਰੁਨਿ, ਨਾਂਰਨ ਕਾਲੀ ਵਜ਼ਿ ਧੋਲਿ ਸਵਰੁਨਿ
 ਅੱਛ ਤ੍ਰਕੁਰਾਂਵਿਥ ਵੁਛਿ ਕਲੁਵਾਲਸ, ਸ਼੍ਵੋਦ ਨਿ ਮਾਨਿਸ ਥਫ ਦਿਧਿ ਧਾਲਸ
 ਇਨਸਾਂਨਿਧੱਚ ਹੁੰਦ ਖਚਿ ਪੇਚਾਨਾਹ, ਨੋਨ ਨੇਰਿ ਪਜੁਰਾਹ ਰੁਤ ਤਥ ਜਾਨਾਹ
 ਫਰਖ ਤ੍ਰੋਵਿਥ ਅਦੁ ਬੁ ਤਿ ਤ੍ਰਾਵੁ ਸ਼ਾਹਾਹ, ਧਿ ਤਿ ਮਾ ਕਮ ਕੋਹ ਧਿ ਤਿ ਨਨਿ ਸ਼ਾਹਾਹ
 ਬਾਜ਼ਸ ਮੰਜ ਧੋਲਿ ਧਿਤਿ ਦਿਧਿ ਖੋਲਾਹ, ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੋਲਾਹ

५९

मुलाकात

टेलिफोनस प्यठ आलव द्युतुनम
आलव द्युतुनम लोलुक्य लालन
येछि तय पछि सान द्युतुमस कन मे
टूफँल्य वँथ्य गॉम सीनस नालन

टार्यन प्यठ मे सारुन्य हेतिनम
वैठ्य वैठ्य अँश फेर्य पारद्य फेर्य ज़न
दूर्यसुय ओस पूर्यर गोमुत
मीलु बद्यन ओस शून्य मच्योमुत

फेकि पैठ्य माज़ खोतुम आवाज़ गँयम यामथ
साज़ वज्जन ज़न
नयि कुनि मंज़ अंदगाम कुनथ कांह
कोहु दामुन्य ज़न पोहुला अख म्वरली वायान
दिल वुजुनावान
यारस पनुनिस नादाह लायान

શોકન સ્યાંની થનુ પ્રવુનુય, ખ્વખજિ લમુન હ્યોત
કાશ કિ પખુ યિહન સ્યાન્યન ફેકિનુય સ્યાન્યન શાનન
ગુફ નિથ ગછુ હા, શોખ પરિંદા
યારસ પનુનિસ મેંત્ય કરુહા બો
અકિ ફેકિ બોયિ ફેકિ ગરદન લોંગિથ

વોલિંજિ હુંજ દુબુરાય હુરેયમ
ટુખ નિથ ગછુહા શોખ પરિન્દા
યારસ પનુનિસ
બુથિ બુથિ વુછુહા

વશલુન મા ગવ કમ ગુલિ લાલસ
અજમુચ રૈહ મા કમ ગેંયિ બાલસ
વુનિ છા તિમ અરમાન બુથિસ પ્યઠ ખેલ કરન તસ
વુનિ છા તસ જોતાન ઇરાદન હુંદ વ્યજુજારાહ

વુનિ છા દિલ દુબુરાય કરન તસ
બ્રોંહ પકુનુચ સ્વય શોછ બાવોની
તિછ મેંસ્તી તય તિછ શોંદી મા ભરતસ આસિહે
યોલિ જન રામુ ચેંદુર વનુ વાસવ પતુ તસ સમખ્યવ

ਤਿਛੁ ਮੱਸਤੀ ਤਯ ਤਿਛੁ ਸ਼ਾਂਦੀ ਵਾਅਥ ਤਸ ਯੋਲਿ ਸਮਖਧ
ਸੌਂਤਸ ਗਛਿ ਅਦੁ ਰਂਗ ਗੁਛੁਨ
ਕਧੁ ਪ੍ਰਜ਼ਲਾਨ ਆਸੀ
ਅਰੁਮਾਨਨ ਧਿਧਿ ਅੰਗ ਨੋਵੁਧ ਨੋਵ
ਬੇਧਿ ਪਖੁਤਨ ਤਿਮ ਸਾਂਚਿ ਇਕਾਦਧ

ਤਵਾਥ ਸਮਖੁਨ ਮਾ ਨਜ਼ਾਰਿ ਗੋਮੁਤ ਜਾਂਹ
ਚੱਡਮਸੁਧ ਧਾ ਤਾਰਕ ਨਬੁਸੁਧ ?

६०
नोव वॅरी

नवि वॅरियुक प्यव अज्ज परतव तय, अज्ज परतव तय
तलय देदय चु ति व्यथ दानस प्यव तय, दानस प्यव तय
बे-फ्रुक रोन येम्य म्वख मा गँज़रिन, तस क्याह गँज़रुन
कॅम्य ख्योव कोताह कॅम्य क्या ख्योव तय, दानस प्यव तय
ज़गतुक्य लुख गँयि ब्रोंह वुछ कॉत्याह, वुछतख कॉत्याह
खाह मिलुवन छ्य चु ति तुल दव तय, दानस प्यव तय
हरदस तु मागस क्युत छुय थावुन, प्रथ कांह ख्यावुन
सौंतस मंज़ रुत रुत चु ति वव तय, दानस प्यव तय
तलय तुल क्वचि तय, तलय कर हो हो, वाह वाह लो लो
अडु कलिनुय युथ ब्येयि यी ज़यव तय, दानस प्यव तय
हुतिक्यन तु येतिक्यन दूर्यर च़लि ना, क्रेर्यर च़लि ना
स्वय क्वच सॉनी, सुय म्वमु चव तय, दानस प्यव तय

गटुकारस अज्ज फ्रटुतम गछि ना, दूर गम गछि ना
रसु रसु अमनुक खोत नोव रव तय, दानस प्यव तय

सुबुहस वैथ्यथुय देदि केर आँही, रुच रुच आँही
कुलु क्यन गुलनुय ह्याथ फ्वल नव तय, दानस प्यव तय

द्यवु स्वय आँही असि गटु कासे, ज़गुतस कासे
तलय वेस्य संगुरन चु ति थव कव तय, बुति थवु कव तय

सोंतुक वाह वाह बादाम फुलयाह, रंगु रंगु फुलयाह
कुन्दन सॉबो बॉथाह ग्यव तय, वंदु मंदुछव तय

੬੧
ਮੁਸਾਫਿਰ

ਮਧੋਨ੍ਯ ਹਾਲਥ ਤਸ ਮੋਜੂਰ ਸੁੱਜਾ ਹਿਸ਼
ਧੁਸ ਪਡਾਵਸ ਵੱਤਿਥ ਨਖੁ ਤਲ
ਸ਼ੋਕੁ ਪਨੁਨੇ ਬਾਰ ਗੋਬ ਅਟਿ ਵਾਅਥ
ਟੁਖ ਨਿਵਾਨ ਤਧ ਪੋਦ ਤੁਲਾਨ ਜਲ ਜਲ

ਹੋਈ ਮਧੋਨ੍ਯੀ ਚੇਰੁ ਨੱਸਾ ਚੋਖਮਨ
ਮੀਠਚ ਦਿਨਿ ਛੁਸ ਦੋਰਾਨ ਛਮ ਕਲ
ਚੇਰ ਗੱਛਿ ਮੈ ਯੋਦ ਮਧੋਨ੍ਯ ਹੋਰੀ
ਦਾਰਿ ਬੁਨੁਧ ਥੱਵਾਜ਼ਿ ਨਧ ਹੋਂਕਲ
ਅੜ ਪਗਾਹ ਧਾ ਕਾਲਧਕਧ ਤਾਮਥ
ਵਾਤੁਵੁਨ ਛੁਸ ਪ੍ਰਾਂਯੁਝਮ ਬਰ ਤਲ
ਚਾਨਿ ਦਿਲੁਚੀ ਦੁਬੁ ਦੁਬਰਾਰਧ
ਮਧਾਨਿ ਕਰਮੁਕ ਛੱਕੁਰਿਥ ਅੜ ਜਲ

ਧੋਦ ਚੋ ਪ੍ਰਾਰੁਨ ਕੂਠ ਵ੍ਹੂ ਬਾਸੀ
ਚੱਧ ਚੱਧੀ ਥੱਵਾਜ਼ਿ ਬਲ ਮਾਦਲ
ਕਧਾਹ ਛੁ ਤਾਂਜੁਬ ਸਫੁਰਸ ਮੰਜ ਜਾਂਹ
ਦ੍ਰੀਂਠਚ ਮਾ ਧਿਧੀ ਸ਼ਾਂਕਰ ਸੁੰਦ ਪਲ
ਪ੍ਰੂਜਿ ਲਾਗਵ ਤਮਿਕਧਨ ਅਛੁਰਨ
ਪਮ੍ਪੋਸਾ ਤਧ ਲੋਲਕਧ ਹੀ ਬਲ

अदु प्रारुन कूठ मा बासी
अदु लोलस वनि कुस हांच्ल
येलि मंजलुक शेहजार हॉसिल
तेलि सफरुक्य कँड्य ताम कोमल

੬੨
ਖਬਰ ਛਯ ਮਾ ?

ਖਬਰ ਛਯ ਮਾ ਚੁ ਕਾਂਚਾਹ ਟੱਠ ਛਖ ਮੈ
ਮੈ ਜਨ ਵੋਨੁਮਧ ਨੁ ਵਨੁਨੁਕ ਛਾ ਜ਼ਰੁਰਥ
ਧਿ ਜਨ ਵਕਤਸ ਧਿ ਗਵ ਨਤੁ ਚੌਨ੍ਯ ਦ੍ਰਿਧ ਛਮ
ਚੇ ਨਧ ਅਤਲਾਸ ਤਧ ਜ਼ਰਬਾਫ ਜਰੁ ਹਧ
ਮੈ ਜਨ ਵੋਨੁਮਧ ਨੁ ਵਨੁਨੁਕ ਛਾ ਜ਼ਰੁਰਥ

ਵਸਨ ਯੋਲਿ ਵਾਰਿ ਮੰਜ ਛਖ ਜਾਮੁ ਲੱਗਿਥ
ਅੱਕਿਸ ਕੁੰਜਸ ਅੰਦਰ ਹੀ ਥੱਡ ਛਿ ਵਸ਼ੁਲਨ
ਗੁਛਿਥ ਧਿਮ ਚਾਨਿ ਵੋਛਿ ਵੋਛਿ ਚੋਸਮੁ ਜੋਰਾਹ
ਸਰੁਕ ਪਮ੍ਪੋਸ਼ ਬਨ ਕੁਨ ਕਾਰ ਨੋਮੁਰਨ
ਖਬਰ ਛਮ ਚਾਨਿ ਪਕਨੁਚ ਤ੍ਰਾਧ ਢੀਂਝਿਥ
ਪਕੁਨ ਹ੍ਰਾਂਛ ਮਸ਼ਟ ਹੱਸਤਿਧਨ ਰਾਜੁ ਹੋਂਜਨ
ਤਿਥਧ ਕੱਨ੍ਯ ਚਾਨਿ ਸਧਯੁਰੁਕ ਸ਼ੋਚੁਰੁਕ ਰੰਗ
ਛਚਰ ਲੋਬ ਸਧਾਨਿ ਵਤਨੁਕਧ ਛੇਤਧ ਗਲਾਬਨ
ਧਿ ਜਨ ਵਕਤਸ ਧਿ ਗਵ ਨਤੁ ਚੌਨ੍ਯ ਦ੍ਰਿਧ ਛਮ
ਚੇ ਨਧ ਅਮ਼ਬਾਰ ਸਵਨੁ ਸੁਂਦਾ ਵਸ ਗਰਹਧ
ਮੈ ਜਨ ਵੋਨੁਮਧ ਨੁ ਵਨੁਨੁਕ ਛਾ ਜ਼ਰੁਰਥ।

ਨਨਿਵ ਮੇ ਚੌਂਨ੍ਯ ਹਿਮਥ ਡੀਸ਼ ਧੋਮ੍ਯ ਧੋਮ੍ਯ
ਤਿਮਵ ਟੇਂਗਵ ਤਿ ਬਾਲਨ ਹੁੰਦ ਥੜਾਰ ਲੋਬ
ਨਨਿਵ ਮੇ ਚੌਂਨ੍ਯ ਦੁਖ ਤਧ ਦੱਦ ਡੀਸਿਥ
ਸੁਭੁਕ ਸ਼ਬਨਮ ਤਿ ਪੋਸ਼ਨ ਬਾਰ ਤਧ ਗੋਬ
ਸਰਸ ਸਨਿਰਾਹ ਤੁ ਆਰਸ ਬੇ-ਕਰੱਈ
ਮਚਰ ਗਿਰਦਾਬੁਸੁਧ ਚੋਨ ਹਾਲ ਡੀਸਿਥ
ਮਗਰ ਵਖ ਵੇਤ ਫਲਿ ਚੋਨ ਊਕੁ ਤਿ ਵੱਲਧ ਵੱਲਧ
ਮੈ ਵੋਨੁਮਧ ਸਮਧਿਕੁਧ ਅਜ਼ ਫਾਲ ਡੀਸਿਥ
ਧਿ ਜਨ ਵਕਤਸ ਧਿ ਗਵ ਨਤੁ ਚੌਂਨ੍ਯ ਦ੍ਰਿਧ ਛਮ
ਬੁ ਨਧ ਕਮ ਗੀਤ ਗਿਰਦਾਬੁਧ ਬੱਥ ਪੁਹਧ
ਮੈ ਜਨ ਵੋਨੁਮਧ ਨੁ ਵਨੁਨੁਕ ਛਾ ਜ਼ਰੂਰਥ ।

ਮੈ ਪਧ ਪਰਤਵ ਤੁ ਹੋਤਧ ਮੇ ਬੱਥ ਲੇਖਨਧ
ਮੈ ਬੋਰ ਸ਼ਬਦਨ ਅਂਦਰ ਚੋਨ ਲੋਲ ਚੇਨੁਨ
ਥੜਾਰ ਬੋਜ ਤਧ ਦਿਲਸ ਸਨਿਰਾਹ ਚੇ ਘੁਤੁਥਮ
ਮੈ ਹ੍ਰੋਤ ਧੋਮਿ ਕਾਧਨਾਤੁਕ ਵੋਤ ਮੇਨੁਨ
ਛੁ ਸੁਮਕਿਨ ਵਕਤ ਸਪਨੀ ਅਜ਼ ਪਗਾਹ ਰੁਤ
ਬਜਰ ਡੀਸਿਥ ਧਿ ਚੌਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰੀ
ਤਮੀ ਕਿਨ੍ਧ ਛੁਮ ਮੈ ਬਾਸਾਨ ਸਹਲ ਆਸਾਨ
ਪਜਰ ਡੀਸਿਥ ਪਜਰ ਲਾਬਿ ਪਾਧਾਂਈ

यि ज़न वक्तस यि गव नतु चॉन्य द्रुय छम
बु कुन्दन चानि बापथ क्याह नु करुहय
मै ज़न वोनुमय नु वनुनुक छा ज़रुरथ ॥

६३

स्यजर कोताह चे छुय ?

चमन ज्ञाराह तु फम्वाराह तु आराह
शिहिज बून्याह तु वनुकुय देवदाराह
मलख डलुकी, निशातुक आबुशाराह
संगर पॅल्युमत्य तु शामुक तेज नाराह

स्यजर कोताह चे छुय डीशिथ यि सोरुय
पृछन छुख दोस कुस छुय यार कुस छुय

च्यर्यन हुंद बोल बोशाह वारि म्याने
हिकट करवुनि थर्यन तल कोरि दाने
छकुर चाने वुचन वनुवान साने
करान रोफ जायि जाये बोज्ज लाने

स्यजर कोताह चे छुय बूजिथ यि सोरुय
पृछन छुख बॉथ कम छी गीत कुस छुय

शुर्यन हुंज छाल तय फुटुबालि खेलुन
अङ्घन हुंद अख अँकिस ह्यडुना तु गेलुन
अङ्घन हुंद पानुवेंच्य समखुन तु मेलुन
अंती तोशुन अंती रोशुन तु तेलुन

स्यजर कोताह चे छुय ज्ञानिथ यि सोरुय
पृछन छुख टोठ कुस छुय प्योर कुस छुय

डबन प्यठ नक्षा गीरन नक्षा गोरमुत
हचन प्यठ त्वरकु छानन पोश कोरमुत
यि शालस सुचनि सत्यन सोंत जोरमुत
रंगा रंग पोट छाँविथ लोल बोरमुत

स्यजर कोताह चे छुय ऑसिथ यि सोरुय
पृछन छुख शूब व्या छ्य नूर कुस छुय

वचुन छुम अर्यनि हुंद जन पोश फ्वलवुन
तु छोट छोट वाख ललि हुंद क्या छु म्वलवुन
यि लोलुक बाथ महजूरुन प्रज्जलवुन
तु कुन्दन गीत चोनुय विगनि वनुवुन

स्यजर कोताह चे छुय माँजिथ यि सोरुय
पृछन छुख शान क्वसु छ्य मान कुस छुय
स्यजर कोताह चे छुय अनजानु लालय
यि सोरुय गाचि तय अनहारु म्याने
अमी छम चेश्मनुय मंज यीच मँस्ती
अमी छुस जिंदु रुजिथ यारु म्याने

੬੪

ਭੁ ਸ਼ੱਧਿਰ

ਭੁ ਸ਼ੱਧਿਰ, ਕੱਵੀ, ਜਾਨ ਹੁਸ਼ੁਕ ਵਪਾਸਕ
ਗਿਆਨ ਗੀਤ ਹੁਸ਼ੁਕਧ ਵਨਾਨ ਰਾਜ਼ ਅੱਖੁਨਾ
ਵਿਸ਼ਾਨ ਯੋਦ ਵੁਛਾਨ ਓਂਸ ਅੱਛਨ ਪਿਠ ਬਹਾਰਸ

ਜੁਵਾਨ ਆਸ ਡੀਸ਼ਿਥ ਤੁ ਪ੍ਰਾਗਾਸ਼ ਡੀਸ਼ਿਥ
ਕਰਾਨ ਜ੍ਝੂਨਿ ਹੱਜ਼ ਗਥ ਧਥ ਕਾਇਨਾਤਸ
ਵੁਛਾਨ ਦਾਗ ਲਾਲਸ ਹਿਵਾਨ ਸੀਨੁ ਚੇਟੁਨ
ਧੁੱਬੁਰਜ਼ਲ ਅਸਾਨ ਯੋਦ, ਖਸਾਨ ਮਾਜ਼ ਸ਼ਾਨਨ
ਕਰਾਨ ਪ੍ਰੂਜ ਪ੍ਰੋਨਿਸ ਤੁ ਤਖਲੀਕ ਨਵਿਰਚ

ਭੁ ਸ਼ੱਧਿਰ, ਕੱਵੀ, ਜਾਨ ਹੁਸ਼ੁਕ ਵਪਾਸਕ

ਤੁਜਿਮ ਮੀਲ ਕਾਗਜ਼ ਕਲਮ ਹਿਥ ਅਥਸ ਮੰਜ਼
ਦਧ੍ਯੋਮ ਬੱਥ ਲੇਖਨ ਰੱਸ਼ੁਲ ਮ੍ਘੂਠ ਕਾਂਢਾਹ

ਮੌਦੁਰ ਮਾਂਛ ਹੈਤਮੁਤ ਮੰਗਿਥ ਤਾਜ਼ੁ ਪੋਸਨ
ਤੁ ਪੇਡਾਨ ਪ੍ਰਗਾਸਾਹ, ਪ੍ਰਬਾਤੁਕ ਨਵੀਦਾਹ
ਨਵਰ ਜਨ ਤੁ ਸੌਂਤੁਕ, ਨਤਯ ਲਵਕੁਚਾਰੁਕ
ਰਵੋਨੀ ਧਿਥਿਨ ਆਸਿ ਪਾਂ ਚਾਦੁਰਨ ਹੁੰਜ
ਧੇਮਿਕਧ ਸ਼ਬਦ ਆਸਨ ਸ਼ਵਾਂਦਰ ਦੱਨ ਪੱਲਿ ਹਿਵਾ
ਤੁ ਮਾਨੇ ਮਵਲੁਲ ਮਵਖ਼ਤੁ ਜਨ ਹਾਂਗਿਨ੍ਯਨ ਮੰਜ਼
ਦਧ੍ਯੋਮ ਬੱਥ ਲੇਖਨ ਰੱਸ਼ੁਲ ਮ੍ਘੂਠ ਕਾਂਢਾਹ

सुबहुक वाव डलुवुन तु शबनम ति ज़लुवुन
यछोम नालु रटुहन बु गेव्य गेव्य तु नॅच्य नॅच्य
दप्योम सोंथ अनुहन बु सालस यपॉरी
गुलव सान बुलबुल ह्यथन बाशि करुवुन
तु शब्दन अंदर लोलु अनुहन बु मॉसुम
तिहुंज माय मोहबथ, असुनाह तु गिंदुनाह
दप्योम पेश करुहन बु नजुमन अंदर अज़

दप्योम साजु संतूरची तारु चॉरिथ
र्यवन बॉतुकी ताजु सामानु करुहा
शकायॅच्न तु ग्रावन ज्यवाह पूर अनुहा
व्यमेजन तु आशन हुदिस ओंनु पॅटिसुय
गर्द साफ वॅरिथुय शक्ल वारु वुछुहा
तु बॉथाह बु ल्यखुहा जवान जोशि बोरतुय
च्वापोर अज़मुक्य दजन चाँग्य सॉरी
तु सॉरी दपन अॅथ्य दपन दीपु माला
र्यवन गीतुकुय ताजु सामानु करुहा

छु क्या गम छु योदुवय स्यठाह पेश मुश्किल
कॅमी योद छि आशक परन वालिनुय हुंज
स्वराह जांह बु लेखुन गज्जल वोरु ज़ेवि मंज़
मे नय पनुनि ज़ेवि हॅद्य ति शोकीन मेलन

शहन हुंज मे खसुवस योतथ ताम पोशम
ग्यवान गछु पनुन बॉथ पानय च्वपॉरी
सुबहुक शेंख ह्यू ग्रज बु तुलु प्रथ गरस मंज़
कनन मा थवन थॅप्प, पैयख बोजनुय अज़
कॅमी योद छि आशक परन वालिनुय हुंज़

बु ओसुस पि सोंचन तिथुय आयि ब्रोंह कुन
मै दोपुनम थवी आय, अख करतु कॉमाह
कलम छुय अथस मंज़ तु कागज ति ब्रोंह कनि
चु निख ना बनॉविथ बजट खरचिकुय अज़
वुछव क्या म्वच्यस क्या फल्यस क्या छ्वन्यस अज़
हुरन मा जु या त्र बन्यस मा गुंजायिश
दप्योम पानुसुय किच अनख अख कॅमीज़ाह
रुनेमचु छि सार्यय फेक्यन प्यठ हॅंचिस निश
चु निख ना बनॉविथ बजट खरचिकुय अज़

शॅरीरस कोडुम वाश, ब्यूटुस हना स्योद
र्यतुक ह्योत बजट कागुज़स प्यठ मै सावुन
तलब शांद थोवुमस वुरुन खरचिकुय ह्यथ
हिसाबाह लगोवुम मै होंजुक तु रादुक
ह्यवान लमु कलस कुन तु रोज़ान नॅनी ख्वर
दिवान द्रसु ख्वरन कुन तु रोज़ान नॅनी वड

ਪਨੁਨਿ ਕਿਨ੍ਯ ਥਵੇਮਸ ਮੈ ਚੱਰਿਥ ਤਨਾਬਧ
ਮਚਰ ਵੋਥ ਦ੍ਯਮਾਗਸ ਹੁਰਾਨ ਗਵ ਅੜਾਬਧ

ਧੰਤੁਕ ਛੌਤ ਬਜਟ ਕਾਗੁੜਸ ਪਿਠ ਮੈ ਸਾਕੁਨ
ਅਮੀ ਕਿਨ੍ਯ ਦ੍ਰਹਿ ਘਵਦ ਦਿਲਸ ਤਧ ਦ੍ਯਮਾਗਸ
ਧਿਮਨ ਕਾਗੁੜਨ ਪਿਠ ਨਜ਼ਮ ਸ਼ੂਬਹਨ ਰੁਤਧ
ਤਿਮਨ ਪਿਠ ਛਿ ਤਲਬੁਚ ਤੁ ਖਰਚੁਚ ਜਫਾ ਜੋਪਧ

ਅਮਾ ਪੋੜ ਬੁ ਸ਼ੱਧਿਰ, ਪਰਸਤਾਰ ਹੁਸ਼ੁਕ
ਦਧੋਮ ਬੱਥ ਲਧਖੁਹਾ ਰੱਸ਼ੁਲ ਮ੍ਧੂਠ ਕਾਂਢਾ
ਦਧੋਮ ਪੇਸ਼ ਕਰੁਹਨ ਬੁ ਨਜੁਮਨ ਅੰਦਰ ਅਜ
ਗਧਵਨ ਗੀਤੁਕੁਧ ਤਾਜੁ ਸਾਮਾਨੁ ਕਰੁਹਾ

ਮਗਰ ਛੌਤ ਬਜਟ ਕਾਗੁੜਸ ਪਿਠ ਮੈ ਸਾਕੁਨ
ਅਮੀ ਕਿਨ੍ਯ ਦ੍ਰਹਿ ਘਵਦ ਦਿਲਸ ਤਧ ਦ੍ਯਮਾਗਸ ॥

६५

बजर इनसानु सुंद

सखर लैंज जिंदुगी ह्योत पान हावुन
हवस सपनुस जहानुक बोश वुछि हा

सुसर सेयि लैंज ज़लस ज़लज़लु त्युथुय आव
हवावस तुर ख़ॅच़ ज़ॅम्नस दुनन गॅय
ग्वडन्य पॉनिस अंदर तव पतु बॅठिस प्यर
गॅछिथ समुयाह वुडव लोग आस्मॉनी

यिथय कॅन्य जिंदुगी हुंद क्रम चलान गव
कमव शकलव कमव मुरच्व ज़नम ह्योत
कमव मैंज़िलव पडावव कुस सफर कोर
व्वटल छांटल चु-पंजल आयि ज़नुमस
पॅतिस लाकन ज़नम ह्योत अदु मनोशन

अमा पोङ्ज अस मनोशस नव जवानस
खसुन सनिरन वसुन व्वगुन्यारुनुय प्यव
ऑमिस पैयि क्वदुरतस सुत्यन करुन्य लड
ऑमिस पैयि क्वदुरतस हावुन्य पनुन्य मछ

अँगुन ज्योवुरुन तु छेवरुन नार चोपुन
कोरुन शेस्तुर ति कोबू कॉम हेचुनस
बनाव्यन मकुच तीरो डाल खंजर
सुहन सुत्यन कॅरुन लडु पान वुठनक
खेसिथ गरदनि यिमन त्रोवुन गुगूसा
खेसिथ थेर प्यथ यिमन आव सॉर कॅर्य वॅर्य
खाहन वॉलिन तु केंचन ज़ीन कोरुनख
अङ्घन दूद ह्यथ अङ्घन प्यथ बोर सोरुन
ज़ॉमीनस दांद वॉयिन ब्योल वोवुनस
कमन बंजुरन बनोवुन बागि जनथ
सथुर खोरुन कॅरुन तथ जोरु कपटन
वैवुन अन्नु म्बठ कोरुन पानस व्यदुर पुर
कुल्यन हुंद्य म्यवु चॉपिन साद वुछनख
क्वलन हुंद आब चथ शेहजार छोवुन

यिथय कॅन्य वक्तु वक्तय बख्त बदलुन
हुरान गोस नज़रि हुंद बोड आर क्वंडुल
हगुर गोर तम्य तु लोग गर्यन्यन नोवुय ग्वड
थखुय मा लोग वुन्युक तामथ चिहिस जांह
गरुन्य कॉचाह सपुज कम चीज व्यपदेयि

गरी बीह बीह जहानुक सॉर सपनान
नबस खँस्तव तु तारक यार वँर्यतोख
वैसिथ सोदुरन चँक्युक ताम हाल वुछतव
गरज्ज सरपोश गँयि सीरन वथान थोद
नव्यर सोंतस बजर लोग ज़िंदुगॉनी
ल्वकुट्च बँड्य गँयि, बड्यव लैब जाविदाँनी

बजर ओस मनशु सुंदुय पूजि लायक
अमा पोज्ज चानि द्रुह छम काँपुनावान

बु छुस ज़ानान पेयी होकुन नज़र व्वन्य
येत्यन मोतुक्य छि नॅव्य सामानु सपनान
दपान आसख, मचर कुस आव मनुशास
यि कथ नॉरस ह्योतुन तस जुव अचुन व्वन्य

यपॉर्य हय ज़िंदगी नॅव्य साज्ज लागान
हुपॉर्य कवु मोतुसुय आवाज्ज लायान
यपॉर्य किन्य सोंतु वावस शांनु वँर्यनय
हुपॉर्य कवु ज़हरुका यिम प्यालु बँर्यनय

sópún tū sònch

T.N.Dhar 'Kundan'

ਲਦਾਵੁਕ ਯੂਤ ਜਨ ਵੇਖਚਾਰ ਹੋਵੁਨ
ਤਿਥੁਧ ਛੂ ਲੂਹਰਨੁਕ ਰਪਤਾਰ ਤ੍ਰੋਵੁਨ
ਕੱਰਿਨ ਅੱਡਚ ਕਾਰ ਸੈਦਾ ਤਧ ਅੱਡਚ ਕੱਰਿਨ ਹੱਲਧ
ਧਿ ਨਧ ਕਰਿਹੇ ਬੁ ਚਮੁਹਸ ਖੋਰ ਛੱਲਧ ਛੱਲਧ

੬੬
ਜਵੱਹਿਰ ਲਾਲ

ਗੁਲ ਛਿ ਆਸਾਨ ਕੂਤ੍ਯ ਤਧ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ
ਦਿਲ ਛੁ ਆਸਾਨ ਸਾਰਿਨੁਧ ਦਿਲਦਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

ਕੂਤ੍ਯ ਰਹਬਰ ਡੰਠਚ ਅੜ ਤਾਮ ਬੋਧਿ ਤਿ ਡੇਸ਼ੋਖ ਭ੍ਰਾਂਠ ਕੁਨ
ਲੂਕੁ ਮੱਤਿਸੁਧ ਸੂਤ੍ਯ ਸ਼੍ਯੁਲ ਧਕਬਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

ਸਥ ਸਮਦਰ ਛੱਡਿ ਤੁ ਧੋਏਧ ਸਤੁਵਨ੍ਧ ਕਵਲਨ ਹੁੰਦ ਆਬ ਚਵ
ਤੋਤਿ ਰੁਦ ਯੁਸ ਤਾਜੁ ਸੁਧ ਲਕੁਚਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

ਕਥ ਯਸੁੱਜ ਪ੍ਰਥ ਕਾਂਹ ਮਸਲ ਤਧ ਵਥ ਯਸੁੱਜ ਪ੍ਰਥ ਕਾਁਸਿ ਰੱਟ
ਤ੍ਯੁਥ ਯਜ਼ਥ ਬੋਧਿ ਤ੍ਯੂਤ ਬੋਡ ਦਸਤਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਖਾਂਹ

ਧੋਏਧ ਗਲਾਂਮੀ ਦੂਰ ਕੱਰ ਇਨਸਾਨਿਧਤੁਕੁਧ ਹਕ ਬੁਲਾਂਦ
ਸੁਧ ਪਜ਼ਰ ਵਰਤਾਵਵੁਨ ਅਵਤਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

ਛਲ ਕਪਟ ਧਾ ਜ਼ਾਲ ਤਾਲ ਮਾ ਜ਼ਾਨਿਹੇ ਪਜ਼ਰੁਕ ਪੁਜ਼ਾਰ੍ਧ
ਪ੍ਰਥ ਅੱਕਿਸ ਧੋਏਧ ਵਾਤੁਨੋਵ ਸ਼ੋਹਜਾਰ, ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

ਵਤਨੁਕੁਧ ਹੁਬ ਓਸ ਤਸ ਜ਼ਗਤੁਕ ਤਿ ਓਸੁਸ ਸ਼ੈਹ ਸ਼ਧਾਹ
ਨਾਲੁ ਦਿਵੁਨੋਵ ਦੁਸ਼ਟ ਧੱਧ ਸਂਸਾਰ ਆਸਾਨ ਖਾਲ ਕਾਂਹ

लय तॅमिस औस माँसुमन सुत्यन ग्वलाबुक्य टूर्य टॉर्क्य
लूबुवुन वर्य शूबुवुन गुफ्तार आसान खाल कांह

येम्य वतन गँज़रोव जुव तय पान गँज़ुरोवुन वतन
सारिनुय हुंद ओस यस अमार आसान खाल कांह

इतिहासुच साईन्सुच प्रथ औलिमुची तस ज्ञान औस
लेखुनस मंज़ भानु भटुनुय यार आसान खाल कांह

मोतुकुय मा रछ गुमान पॅत्यमिस चिहिस ताम ओस तस
जिंदुगी हुंद युथ अलमबरदार आसान खाल कांह

लछ वॅरी तेय पोशिहे सुय तोति औसुस वाँस कम
गाठ य्वसु ज्ञन वाति औखुर खार आसान खाल कांह

सतु रेश्यन हुंद्य सथ सिफत यकजा सॅमिथ औक्यसुय अंदर
त्युथ जवाहिर लाल ह्यू किरदार आसान खाल कांह

गॅयि पशेमान तिम ति कुन्दन औस्य यिम तस कुठ कडान
सीरुनुय सरपोश त्युथ सरदार आसान खाल कांह

੬੭

ਲਵਕੁਚਾਰ

ਕਧਾ ਸਨਾ ਯੀ ਨਾ ਸਨਾ ਲਵਕੁਚਾਰ ਪੋਤ ?
ਨਵ ਬਹਾਰੁਕ ਧਾਰ ਮਾਂਸੁਮ ਮਾਧਿ ਮੌਤ

ਵਤਨਿ ਗੁਰ ਧਥ ਪਿਠ ਗੱਧਮ ਪਕੁਨੁਚ ਮੈ ਜਾਨ
ਲੋਰਿ ਕੁਟੁਨਸ ਗੁਰ ਬਨਾਵੁਨ ਸ਼ਾਨੁ ਸਾਨ
ਟਿਕੁ ਵਾਵੁਜ ਵਾਥ ਕਰੁਨ्य ਦਵਿ ਮਾਨੁ ਮਾਨ
ਵੁਠ ਫਲਧਨ ਪਿਠ ਓਸ ਅਸੁਨਾਹ ਜਨ ਫਵਲਾਨ
ਜ੍ਞਾਨੁ ਗਾਸ਼ਾਹ ਜੁਚੁ ਖਵਨਾ ਧਾ ਪੋਂਝਿ ਫੌਤ
ਕਧਾ ਸਨਾ ਯੀ ਨਾ ਸਨਾ ਲਵਕੁਚਾਰ ਪੋਤ ?

ਸ਼ੀਨੁ ਬਗੁਵਾਨਾਹ ਬਨੋਵ ਮੰਯ ਆਂਗੁਨਸ
ਕਧਾ ਵਨਸ ਰੋਧ ਕੱਈਤਨਸ ਫਟੁ ਵਾਂਗੁਨਸ
ਵੁਛ ਤੁ ਹੁੰਦਰੇਸ ਕਨ ਤੁ ਤੁਰੇਧਸ ਧਿ ਨਸ
ਲਾਰਿ ਤਸ ਜਨ ਛੁਧ ਧਿਵਾਨ ਪਤੁ ਚੋਪ ਵਿਨਸ
ਕਾਂਗੁਰਧ ਵੁਸ਼ਨੋਵਮੁਤ ਸੁਧ ਲੋਫਿ ਗੋਤ
ਕਧਾ ਸਨਾ ਯੀ ਨਾ ਸਨਾ ਲਵਕੁਚਾਰ ਪੋਤ ?

जोजि वोलमुत ग्रिश्मु कोरमुत पूचि वाव
पछि तु यछि कोरमुत येमिस निकु लाल नाव
शानु व्वगुनेस पानु यनु ज्ञन कृष्ण ज्ञाव
आपुरावान बतु करान छस कावु काव
माजि ह्योतमुत क्वचि अंदर सुय नैदरि ह्योत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

शीनु रजुनुय दूज तय जुजदानु ह्यथ
ब्बछि हेतिस क्रपु हाख तय बतु गूज्य ख्यथ
वारि मुठ्य खोसा नतय शीर्य चाय चथ
ल्वकुचारस मंज कसुंज आँसुम मे सथ
म्यानि देदि हुंद शालु फाह बेयि नालु मोत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

ल्वकुचाराह ज्ञाव संगुरन गाश ज्ञन
चरि बचन द्राव फम्बु फेकिनुय वाश ज्ञन
ज्यवुवुनुय चँद्राह योहय अख काश ज्ञन
पूरमुत ग्रुहदाह यिहय रुच राश ज्ञन
पूर्य किन्य ज्ञन नूरि नूरान सिर्य खोत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

ल्वकुचारस पॉर्य लगुहाँ नावुसुय
लोल बैर्यतिस म्वलुलिस शुर्य बावुसुय
बे गमस, बे फिक्रुसुय, तस वावुसुय
ऑविलिस तय जॉविलिस चिकु चावसुय
ओंगजि पुच्चनिथ गॅर्येबिन्यव जन येंदुर कोत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

ख्वखशि करवुन गूकलुक नंद लाल सुय
सतु रेश्यन निश द्राव परबतु फाल सुय
आश दिलुची बैयि ऑछन हुंद लाल सुय
वाय रटुहन लोलु नॉली नाल सुय
लोलु मच्चि माजे छु बासान ह्योत तु द्योत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

क्या सना यी ना सना, यी मा मगर
तोति हय पोशिहे मे सुय श्रोचर स्यज्जर
ल्वकुचारक्य पॉर्च्य आसुन बे खबर
बालु पानुच मीठ स्वय मॉसुम नज्जर
लालु फोल कुन्दन डलुक पम्पोश छोत
क्या सना यी ना सना ल्वकुचार पोत ?

੬੮

ਪੋੜ, ਰੁਤ ਤੁ ਸ਼ਵਦਰ

(ਪੋੜ)

ਫੋਤੁ ਫੋਲ ਛੂ ਬ੍ਯੋਲਿਆ ਫੋਲ
ਜੂਧ ਧਥ ਮੰਜ ਦਾਲਿ ਫੱਲਿਆ
ਵਛ ਵਛਸ ਸੁਤਿਨ ਰੱਲਿਥ
ਜਿੰਦੁਗੀ ਹੁੰਦ ਵੇਰ ਨਾਗ
ਕਾਨੁਜਾ ਅੱਵਿਜ ਪਿਣਿਜ
ਤਲਫਤੁਕ ਆਲਮ ਮੌਦੁਰ
ਧਲ ਵੱਲਿਥ ਸੀਰਨ ਕੁਰੁਨ
ਯਾਮੁਸੁਧ ਛੁਸ ਸੂਫਧ ਰੰਗ
ਸ਼ੋਖ ਲੋਲਸ ਰੋਧ ਛੋਤ
ਮੌਹਬਤੁਕ ਆਲਮ ਖੱਟਿਥ

ਅਖ ਅਜੂਬਾ ਛੁਧ ਮਤਧੋ
ਬਾਲਿ ਫਲਿਕੁਧ ਕਾਰੁਬਾਰ
ਅਥ ਅੰਦਰ ਸਮਸਾਰ ਬੰਦ
ਅਥ ਅੰਦਰ ਛੁਧ ਤੇਜ਼ ਨਾਰ
ਚੂਰਿ ਅਥ ਮੰਜ ਸਭਜੁ ਜਾਰ
ਅੱਥ ਅੰਦਰ ਕੁਲ ਸਾਧਿਦਾਰ

रैश्य वनान अथ अख तु कुल
ब्यॉल्य पॅलिसुय मंज छु गुल
अज़ वुछख गॅयि अँछ सफल
कॉल्य योद डेशख तु क्या
लोलु म्याने अँछ मुचर
यी छु हक तय यी पजर

(रुत)

कॉल्य नेरन म्येवु फल
फल मोदुर्य रसदार मीठ्य
फल रॅसिल्य मजुदार मीठ्य
रस येम्युक चरनामृत
त्रेशि हतिनुय खॉस्य मस
ब्बछि हत्यन किच न्यामुथाह

कुल्य खसन कम सायिदार
वैथरुनस कम सञ्जुज्जार
थॅक्यमुत्यन शेहजार दिन
गुमु हत्यन वावाह करन
थाँथुरेमुत्य थख कडन
लूस्यमुत्य प्रावन जिलव

दूरि सफरुक प्रख चल्यख
मँजिलन हुंद पय लबन
श्रोकुन्यारुक ज़ंग चल्यख
लवकुचारुक रंग लग्यख
बोनि शेहजाराह शुहल
नागुबल कुय पोन्य शूच
उत मोहबत बॉगुराव
आस रुत तय बास रुत
लोलु म्याने अँछ मुचर
आलुमस क्युत यी रुचर

(स्वंदर)

पोशि वार्यन बोश रुत
टूर्य पॅल्युमुत्य रोश नोव
रंग व्वजुल्य मखमॅल्य ग्वलॉब्य
योस्मन, विरि क्योम तु ही
जोशु आमुत्य जामु पॉर्य
नूर फोत जन पोशि डॉल्य

हुस्नुकुय बाजर सॅजिथ
नूर अंबाराह लॅगिथ

शोलुवन्य महारेन्य वुछान
शूबुवुन महाराज् मौद
ही छे व्वशुलान परदु तॅल्य
जाफरिस शूबान गौद
ब्बल तु ख्बल नीजर अँच्छन
ज़िंदुगी पम्पोश फोल
रंग रोयुक जोट च्वपॉर्य
क्वदरतुक हुस्नाह म्बलुल
बेद मुश्कन हुंज स्वगंद
अँत्रि छिरकावाह करान
नूर नैत्रन क्युत वफूर
मुश्क हरनन नाफु जन
लोलु म्याने अँछ मुचर
वुछतु आलम क्याह स्वंदर

पोज्ज तु रुत स्वंदर रॅलिथ
ज़िंदुगी मेछर बरान
तैलि छु कुन्दन सुबु दमस
मायि होत बॉथाह परान

૬૧
સોદરુક લાલ

મુબારક છુ અજ જિંદગી જ્યૂન જોહિર
મુબારક છુ અજ મોતુસુય ફ્યૂર મોતુન

યુથુય અঁછ મે મુચ્યર્મ કુલ્યન દ્રાયિ બામન
હેતિન પોશિ ટૂર્ય પોશ સપનુન્ય ચ્વવાપોર
લુયવ કાલુ કુઠર્યન હ્યોતુન ગાશ વાતુન
તુ આલ્યન અંદર જાનુવારવ ચિરિવ તુલ

દૌપુખ રેડિયો ખબરનુય મંજ મુબારક
જિ સોદરુક હસ્સો લાલ અથિ આવ ઓંખુર

દપાન, ઓસ જવાનાહ તવાનાહ બહોદુર
તુંમી દોપ બુ કરુ માન સમંદર્ય શિકાર્યન
વુછવ નાવ કેંસ્ય સુંજ માંજિલ પ્રાવિ ગવડુન્યથ
વુછવ તાર કુસ લબિ સોદુરસ બ્રંજિસ મંજ

યરાદાહ કોરુન દ્રાવ મુલ્ખન મુકાબલુ
સમંદર છોડુન સીનુ દ્યુત તુંસ્ય તુફાનન
અમા પોજ છુ જિંદગી દ્વાહય મોત લારાન
યિમન દુન લડોયા છિ પતુ વથ ચલોની

ॐिस वाव फोर ज्ञन तु विजि वाव ब्लुरुक
कजन पाशि पटुसुय तु हमुतुल ति फुटरुन

जवाँनी मगर आशि हुंद चोंग दजुवुन
अलम जिंदुगी हुंज अथन मंज मशॉल्या
तिथुय नावि गैयि छलु शुन्या ताम काँप्योव
खबर कवसु छला तैम्य ति रेंट यीरु साँपुन

दपान जिंदुगी हुंज अलम थैंज अथस क्यथ
पुशुर पान तैम्य आशि हुंदिनुय जहाज्ञन

खबर कस छि कर वाति शेछ म्यानि लोलुच
खबर हंगु तु मंगु मा मै बंद बौय वातन
खबर म्यॉन्य कल मा कर्यख बे-कराँरी
सुसर मा लग्यख सीनु शेहजार राव्यख
ग्रक्यख खून रगुनुय मछन माज़ फोर्यख

अंती ओस सोंचान तडपान तु काँपान
'फरुन गोछ नु मोथुय मै यथ सागुरस मंज'

अंती प्योस ह्यस लोलु सुंज याद आयस
स्व विज़, येलि वन्योमस 'मै मा सोंथ पोशम

हरुद कालु रोज्या युथुय रंग चे लोलस'
मगर लोलु वार्यन हरुद छा यिवान जांह
अमा आशि हुंदि चांगिकुय गाश पोशा
दर्या जिंदुगी हुंज मशॉल्या तुफानन ?

यपॉर्य किन्य तलोतुम तुलुन जिंदुगॉनी
दूहन कुत्यनुय शोर पँहल्योव च्वापॉर्य
तु लोग तस जवानस च्वापोर छांडव
हवॉयी जहाज्न समँदैर्य जहाज्न

सुसर लॅज तु ग्रख खूनसुय खॅच जवानन
ऑकिस रछनु बापथ हतन बे करॉरी
वुछुक याम ड्यूटुख अलम ह्यथ बराबर
करान मोतुसुय मलखनुय सुत्य मुकाबल
तुलुख नावि मंज वातुनोवुख बॅठिस प्यठ

दोपुख रेडियो खबरनुय मंज मुबारक
जि सोदरुक हसॉ लाल अथि आव ऑखुर
समंदर मॅंदिथ अमृता दिवताहन
दज्ञान जिंदुगी हुंज मशॉल्या बराबर
हुरान गाश आशन हुंदिस जितनि चाँगिस

वोनुख रेडियो खबरनुय मंज मुबारक
जि सोदरुक हसॉ लाल अथि आव ऑखुर
खबर म्यानि ऑही ति मा कॉल्य फल द्युत
खबर म्योन कांछुन ति मा खोत चिकारस
वं लारन नु मारन नु इनसान ज़ादन
नु ज़ुरवन वुवन्य शोरु रंगीन वार्यन
ऑकिस रच्छुन बापत हतन बे-करॉरी
हतन रच्छुन बापत ति सासन सुसर लगि
तु सासन लछन लछि बद्यन बेयि करोरन
वछस वथि तच्छुन सीनु सपन्यख परिन्य चर

हतन गॅछ्य नु मारुन्य रतस गॅछ्य नु लारुन्य
नॅहॅज फीर अमिची च्वापोर शायद
तु शायद अमी मायि वोल इबने आदम
यिहय ग्रख सुसर लॅज च्वापोर मनुशस

मुबारक छु अज्ज जिंदुगी ज्यून ज़ॉहिर
मुबारक छु अज्ज जिंदुगी ज्यून ज़ॉहिर
ऑकिस रच्छुन बापत हतन बे-करॉरी

੭੦

ਸੋਪੁਨ ਤੁ ਸਾਂਚ

ਵਿਜ਼ਿ ਵਿਜ਼ਿ ਛੁਸ ਸੋਪੁਨਸ ਮੰਜ ਡੇਸਾਨ
ਤਾਪੁ ਦ੍ਰਹਾ ਮੱਜਧ ਰੁਦ ਲਵਾਹ ਮੱਜਧ
ਤਾਪੁ ਦ੍ਰਹਾ ਯੁਸ ਰੂ ਰੂ ਗਾਲਾਨ
ਰੁਦ ਲਵਾਹ ਘਸੁ ਤਨ ਸ਼ੋਹਲਾਵਾਨ
ਵਿਜ਼ਿ ਵਿਜ਼ਿ ਛੁਸ ਸੋਪੁਨਸ ਮੰਜ ਡੇਸਾਨ
ਸ਼ਾਮੁਚ ਰੰਗਤਾਹ, ਸੁਬਹੁਕ ਗਾਸਾਹ
ਸੁਬਹੁਚ ਸੌਦਰਾਹ ਸ਼ਾਮੁਚ ਮਾੜਾਹ
ਤਾਪੁ ਦ੍ਰਹਾ ਮੱਜਧ ਰੁਦ ਲਵਾਹ ਮੱਜਧ
ਵਿਜ਼ਿ ਵਿਜ਼ਿ ਛੁਸ ਸੋਪੁਨਸ ਮੰਜ ਡੇਸਾਨ
ਸੋਪੁਨਸ ਮੰਜ ਕਧ ਦ੍ਰਹਲੀ ਬਿਵ੍ਹ ਬਿਵ੍ਹ
ਚੋਖਮਨ ਭੋਂਹ ਕਨਿ ਟ੍ਰੀਂਠ ਧਿਵਾਨ ਛੁਮ
ਛਾਂਫ ਗਛਾਨ ਛਮ ਅੱਛ ਟਿਟੁਰਾਰਧ
ਤਾਰਕ ਨਬੁਚੀ ਗੁਲਿ ਟ੍ਰੂਧਨ ਹੁੰਜ
ਮੱਜਧ ਮੱਜਧ ਡੇਸਾਨ ਮਵਖਤੁ ਖਾਲਨ ਪਧਰ
ਪਿਸਾਲਧਨ ਪਸੋਸ਼ਨ ਹੁੰਜ ਤਂਦੁਲਾਹ
ਚਮ ਜਨ ਸਵਦਰ ਮਸਵਲਨੁਧ ਹੁੰਜ
ਛਾਂਫ ਗਛਾਨ ਛਮ ਛਾਧ ਧਿਵਾਨ ਛਮ
ਨੱਨਧ ਤਧ ਪ੍ਰੈਨਧ ਫੈਕਧ ਸਾਂਗਰ ਮਾਲਨ

ग्रटु फिर्य फिर्य जन मोऱरेनि कस ताम
तनि वँछु गॉमुच़, फेक्य नॅन्य द्रामुत्य
संगर मालन गाश फवलान येलि
सिर्यि खसान येलि प्रज्जलान ज़ोतान
नूर फवलान तैलि सॉरिस ज़गुतस
अॅत्य छुम ह्यस ह्यू फेरान मँज्य मँज्य
दिलुसुय ज़ीर दिवान दुबुरारय
कति छुख आमुत कोत कुन लारान
कस छुख छारान, प्रारान मा छ्य
कांह माशोकाह, नोश लबाह कांह
ज़ूनि डबे प्यठ चूनि ज़ेरिथ मा
नोश लबाह कांह होश रुबा कांह
ज़ीर दिवान छम दिलु दुबुरारय
ज़ाह छा मै ति अथ प्यठ च्यथ दिच्मुच
कति छुस आमुत कोत छुस लारान
कस छुस छारान क्या छुस गारान
होश छुमा किनु छिम पॅद्य पानय
आँकुवुने किन्य ब्रोंह ब्रोंह लारान
नतु मा वेज़ आस्यख वथ पनुनी
या मा मँजिल आस्यख गारान
मिकनातीसुचि रजि लमु लमु ह्यथ
पॅन्य पानय ब्रोंह ब्रोंह लारान

आँकुवुने किन्य योद मँजिलस कुन
दूहली बिह्य बिह्य यी छुस सोंचान
द्रींठ्य यिवान छुम छांफ गछान छम
तापु द्वहा मँज्य रुदु लवाह मँज्य
स्वंदर कोताह लूबान शूबान
सूंचिथ छा किनु हंगतु मंगय यिम
अँड्य क्रकु लायान शोर तुलान अँड्य
जंग करान यिम टुंगि वदुनावान
मौसुम लालन स्वंदर मालन
हूल्य गिंदान यिम आदम रत्सुय
सूंचिथ छा किनु हंगु तु मंगय यिम
दिल फुटुरावान, आशन हुंद्य तिलु
चाँग्य करान छ्यतु, गटु नोवुरावान
तारक नबुसुय शाहिद थैंव्य थैंव्य
वादु करान यिम यारन सुती
तिम फुटुरावान, बेयि मंदुछावान
लोलस, मजनूनस, नॉग्यरायस
रांझस, महिवालस, मन्सूरस
दारस युस खोत पज्जुकि बापथ
यी छुस सोंचान दूहली बिह्य बिह्य
यी छुम द्रींठ यिवान, अँछ गाशुक
वथरुन छुस यारस क्युत शेरान

पॉरान, डेशान ब्योन ब्योन रंगुवय
शकलु बनावान लोलस पनुनिस
जिंदुगी दिथ नॅन्च पॉर्च्य नॅनुरावान
सूचिथ छा किनु हंगु तु मंगय यिम
जुव गालान शॉपिर शारस प्यठ
फनसुय पथ फनकार मरान बैयि
रॉचन हुंद आराम छि त्रावान
छांफ गछान छम द्रींठ यिवान छुम
तापु द्वहा मंजु रुदु लवाह मंजु
तापु द्वहा युस रु रु गालान
रुदु लवाह य्वसु तन शेहलावान
याद यिवान छिम वर्नि श्वन्य करवुन्य
नचुनस मंज मस अख मस्तूराह
या साज़ंदर ह्यथ संतूराह
छोट छोट वाख परान लल दैदि हुंद
या गजुलाह या वचुनाह, भजुनाह
अँक्य वैर हिकटा, अँक्य कोर नचुनाह
ब्राँत्य गछान छिम याद यिवान छुम
वीगिस प्यठ मासन हुंद नचुनाह
सोदुरन व्यसुनुय हुंद अख असुनाह
याद यिवान छुम गामन शामन

ਮਸ ਮਲੁਰਨ ਹੁੰਦ ਕਛੂਕਰ ਨਰਿਵਿਧ
ਦਾਨਿ ਸੁਨੁਨ ਮੁਹਲਿਵ ਅਕਿ ਤਾਲੇ
ਧਾਦ ਧਿਵਾਨ ਬਾਨ ਬਾਨ ਦੀਸਨ ਹੁੰਦ
ਛੋਕੀ ਗਿੰਦੁਨਾਹ ਧਾ ਫੁਟੁਬਾਲੇ
ਧੋਤਿ ਜਨ ਅਖ ਅੱਕਧਸੁਂਦਾ ਜਂਡੁ ਜ਼ਾਲਾਨ
ਧੋਤਿ ਜਨ ਮੁਲਕਨ ਹੁੰਦ ਦੁਸ਼ਮਨੁਥਾਹ
ਖੇਲਨ ਮੰਜ਼ ਤਾਮ ਛੀ ਵਰਤਾਵਾਨ
ਧਾਦ ਧਿਵਾਨ ਛੁਮ ਛਾਂਫ ਗਛਾਨ ਛਮ
ਕੱਡਧ ਕੱਡਧ ਧਿਵਾਨ ਖੁਰਧ ਧੋਤਿ ਡੇਂਜਨ
ਸੌਂਚਸ ਬੋਧਿ ਬੋਝ ਗ਼੍ਹੂਰ ਵਥਾਨ ਛੁਮ
ਨਤੁ ਕਧਾ ਵਾਠ ਛੁ ਲੋਲਸ ਗੋਲਧਨ
ਵੀਗਿਸ ਨਚੁਨਸ ਜਗਡੁ ਲਡਾਧਨ
ਨਤੁ ਕਧਾ ਵਾਠ ਛੁ ਸੋਪੁਨਸ ਸੌਂਚਸ
ਸੁਭਕਿਸ ਨੂਰਸ ਧਾ ਫੁਟੁਬਾਲੇ
ਵਲਨੁ ਧਿਵਾਨ ਛੁਮ ਖੁਰ ਪਨੁ ਡੇਂਜਧਨ
ਸ਼ੋਰ ਕੱਗਿਵ ਕਮ, ਕਥ ਲਵਤਿ ਪਹਾਨਥ
ਧਿਵੁ ਮੈ ਤਿ ਅਥਿ ਧੀ ਅੰਦ ਧਥ ਕੁਨਿ ਕਿਨਧ
ਧਿਵੁ ਬੁ ਤਿ ਨਵਿ ਸਰੁ ਸ੍ਥੂਚਿਥ ਹਿਕੁ ਕੋਹ
ਦੁਹਲੀ ਛੁਸ ਕਵੁ ਫਿਰਧ ਫਿਰਧ ਡੇਸਾਨ
ਰੁਦੁ ਲਵਾਹ ਮੱਜਧ, ਤਾਪੁ ਦੁਹਾ ਮੱਜਧ
ਰੁਦੁ ਲਵਾਹ ਧਵਸੁ ਤਨ ਸ਼ੋਹਲਾਵਾਨ

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

तापु दूहा युस तुरन गालान
विजि विजि छुस सोपुनस मंज डेशान

੭੧

ਕਤੁਕ ਜਾਂਗ

ਅਜ ਛੁ ਲੋਗਮੁਤ ਪੋਸ਼ਿਨੂਲਨ ਵਾਰਿਲਧਨ ਹੁੰਦ ਜਾਂਗ ਤਥਾ
ਵਾਧ ਲਾਗੀ ਨਾ ਜਿੰਦਗੱਨੀ ਨਵ ਬਹਾਰੁਕ ਰੰਗ ਤਥਾ

ਪਾਨੁਵੱਚ ਆੱਸ ਲਕੁਚਾਰਸ ਬਾਲੁ ਧਾਰਸ ਬੌਜ ਬਠ
ਕਵਨ੍ਯ ਛਿ ਸਾੱਜਿਸ਼ ਹੁੰਦ ਵਾਵਸ ਥਥਰਿ ਨਾਰਸ ਬੌਜ ਬਠ

ਅਜ ਛਿ ਕੁਕਿਲਨ ਬੁਲਬੁਲਨ ਬੋਧਿ ਕੱਤਿਜਿ ਖਾਇਜਿਨੁਧ ਲਾਰੁ ਲਾਰ
ਬੋਧਿ ਹਿਸ਼ਰ ਅਜ ਗ੍ਰਦ ਤੁ ਗੱਟਨ, ਵਾਰਿਲਧਨ ਛੀ ਪੱਜ ਧਾਰ

ਕੁਚ ਮੋਹਨਤ ਕੱਰ ਤੁ ਅਸਿ ਪੱਜੀਨ ਤੁ ਜਾਫੁਰ੍ਧ ਤਂਦਲਿ ਲੱਗਧ
ਕੱਤਿਜਿਨੁਧ ਹੁੰਜ ਲੱਟ ਸਜਾਵ ਰੱਛਧ ਬੁਲਬੁਲਨ ਹੁੰਦ ਧਾਰੁ ਛੋਗਧ

ਕਧਾ ਖ਼ਬਰ ਆੱਸ ਕੱਡਧ ਖ਼ਸਨ ਬੋਧਿ ਸਵਧਿ ਨਵਨ ਧਥ ਵਾਰਿ ਮੰਜ
ਕਧਾ ਖ਼ਬਰ ਆੱਸ ਜਾਗੀ ਰੁਜਿਥ ਕੁਸ ਸਵਰੁਫ ਵਨ ਧਾਰਿ ਮੰਜ

ਗਮ ਮੁ ਬਰ ਦਿਲਦਾਰ ਸ਼ਧਾਨੇ ਰੁਨਿ ਛਿ ਅਸਿ ਵਧਮਥ ਜਵਾਨ
ਰੁਨਿ ਛੁ ਲਾਲਨ ਖੂਨ ਗੇਕਿ ਤਥ ਰੁਨਿ ਛੁ ਪੋਂਪੁਰ ਯੋਤਿ ਨਚਾਨ

ਵੁਨਿ ਛੁ ਆਰਨ ਜੋਸ਼ ਧਾਰਨ ਹੋਸ਼ ਕਾਂਤਿਆਹ ਸ਼ੇਰਿ ਨਰ
ਵੁਨਿ ਛੁ ਦਿਲ ਪਸ਼ੀਸ਼ ਯਸ ਛੀ ਖ਼ਵਲ ਚਵਪਾਸੇ ਰਾਂਛਦਰ

ਯੋਦ ਚੁ ਝੱਸ ਤਧ ਹੋਸ਼ ਥਾਵਖ ਦਿਲ ਰਾਂਛਖ ਬੋਜ਼ ਕਾਂਮ ਝੱਖ
ਯੋਦ ਕਦਮ ਥਾਵਖ ਚੁ ਪਜ਼ਿ ਵਤਿ ਜਾਂਹ ਅਗਰ ਨਧ ਬਾਂਬੁਰਖ

ਵੁਛ ਤੁ ਤੋਲਿ ਧੱਚ ਚਾਂਗ੍ਯ ਛੁਧਤੁ ਗੱਧਿ ਤੀਤਿ ਤਾਰਖ ਸ਼ੋਲੁਨਧ
ਧੀਤਿ ਬੇ ਜ਼ਿਵ ਕੱਲਿ ਸਪੁਨਧ ਅਦੁ ਤੀਤਿ ਕੋਸ਼ਟੂਰ ਬੋਲੁਨਧ

ਪੋਸ਼ਿਨੂਲਧ ਜੇਨਿ ਧੋਲਿ ਅਂਦ ਵਾਤਿ ਵਕਤੁਕ ਜਾਂਗ ਤਧ
ਵੁਛਤੁ ਕੁਨਵਨ ਜਿੰਦਗੀ ਲਾਗਿ ਨਵ ਬਹਾਰੁਕ ਰਾਂਗ ਤਧ

੭੨
ਚੋਨ ਤਸਵੀਰ

ਦੋਪੁਸ਼ ਅੜ ਬਨਾਵਯ ਬੁ ਤਸਵੀਰ ਚੋਨੁਧ
ਤੁ ਜਗੁਤਸ ਤਿ ਹਾਵਯ ਬੁ ਤਸਵੀਰ ਚੋਨੁਧ

ਗੁਲਾਲਸ ਛੌਤੁਮ ਰੰਗ ਵਜੁਲ ਨਾਰ ਤਿਖ ਛੂ
ਸਥਾ ਰੰਗ ਮੈ ਦ੍ਰਿਤੁਨਮ ਡਲੁਕਧ ਲੱਵਧ ਖ਼ਲੁਨੁਧ
ਛੌਤੁਮ ਨ੍ਯੂਲ ਰੰਗ ਧਥ ਨਬਸ ਮਾਧ ਸਾਨੁਧ
ਸਫੇਦੀ ਦਿਚੁਮ ਜ੍ਰੂਨ ਗਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ੁਚ

ਰੰਗਨ ਢੇਰ ਗੱਧਿ ਆਧਿ ਕਮ ਟ੍ਰੂਧ ਬੱਧ ਬੱਧ
ਅੱਰਿਨਧ ਆਧਿ, ਹੀ ਆਧਿ, ਵਿਰਿ ਕਧੋਮ ਤੁ ਸੁਘੜਲ
ਤੁ ਜੀਲਾਨ ਤੁ ਪ੍ਰਯੁਲਾਨ ਤੁ ਵਖਲਾਨ ਤਿ ਕਮ ਗੁਲ

ਕੁਝੁਨ ਰੰਗ ਤਿ ਗੋਛੇ ਚਾਨਿ ਅਸਿ ਜੁਲਫੁ ਬਾਪਥ
ਤਮੀ ਕਿਨਧ ਗੱਡਿਮ ਗੁਲਧ ਧਿਮਨ ਕਾਲੁ ਰੱਖਨ
ਖ਼ਬਰ ਛਧ ਛੁ ਮਾ ਨਤੁ ਮੈ ਗਟੁਕਾਰ ਰੋਚਾਨ

ਗਵਲਾਬਨ ਦੋਪੁਸ਼ ਬੁਧ ਲਬਨ ਲੱਗਯਜ਼ਮ ਮੈ
ਸੁਬੁਕਧ ਨੂਰਨੁਧ ਚੋਨ ਡਚਕੁ ਛੋਰ ਮਾਧੇ
ਤੁ ਸ਼ਾਮਨ ਕੋਹਨ ਪੱਤਧ ਛਿ ਖ਼ਸੁ ਮਾੱਜ ਆਸਾਨ
ਸੁ ਆੱਡੁਰ ਮੈ ਟ੍ਰੂਧਨ ਨਮਨ ਚਾਨਿਨੁਧ ਕਿਚ

बनावुन ह्योतुम अदु मे तसवीर चोनुय
ऊचकस निश मे पम्पोश फोलमुत थवुन प्यव
अँछन निश ति पम्पोश वैथरय सजॉविम
वैथर दुबु थैविथ बुथ्य लबन हुंद थज्जर नोन

अथन द्वन ति पम्पोशिवुय नाप ह्योतुहय
ख्वरन हुंज ति पम्पोशि चॉलुय मे डीठुम
रंगस मंज ति पम्पोशिची स्वय ग्वलॉली
तु होट जन तु डलु वानि पम्पोश छोलमुत

स्वंदर चम तु पिशजार पम्पोशिकुय छुस
बोरुत वछ तु शेहजार पम्पोशिकुय छुस
फ्वलान मोर अनहार पम्पोशिकुय छुस
असान वुठ तु व्यवहार पम्पोशिकुय छुस

खबर बिह्य बिही कथ जहानस बु वोतुस
खबर म्यॉन्य बुरशन कत्यथ क्या चै ऊदुय
अँछन दिच्च मे मूरन तु डेशान क्या छुस
बन्योमुत छु पम्पोशि गौंद वार कारय

बनावुन ह्यवान येलि बु तसवीर चोनुय
खबर क्याज़ि पम्पोशि गौंद छुस बनावान
चु मा जिंदुगी हुंद यि आकार असली
तमी मा छु पम्पोश ह्यू रोय चोनुय

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

बनावुन ह्यवान यैलि बु तसवीर चोनुय
खबर क्याज़ि पम्पोशि गौद छुस बनावान
खबर क्याज़ि पम्पोशि गौद छुस बनावान

੭੩

ਸਿਰ ਕਥ

ਬ੍ਰੋਂਹੁਧ ਓਸੁਧ ਮੇ ਵੋਨਮੁਤ ਧਾਰੁ ਸ਼ਾਨੇ
ਜਿ ਆੱਖੁਰ ਕੱਲਿ ਜੇਨੀ ਸ਼੍ਵਾਨ੍ਧ ਸਾਰੱਗ
ਜਿ ਆੱਖੁਰ ਕੱਲਿ ਨੇਰਨ ਸ਼੍ਵਾਨ੍ਧ ਅਰਮਾਨ
ਜਿ ਆੱਖੁਰ ਕੱਲਿ ਪ੍ਰਜੁਲਨ ਸਾਂਨ੍ਧ ਤਾਰਖ

ਮੇ ਮਾ ਓਸੁਮ ਜੁਹਨ੍ਧ ਬਧਿ ਰੋਤ ਕਾਲੁਕ
ਬੁ ਮਾ ਖੂਚੁਸ ਜੁਹਨ੍ਧ ਨਾਰਸ ਅਲਾਵਸ
ਮੇ ਮਾ ਖੱਚ ਤੂਰ ਜਾਂਹ ਡੀਸ਼ਿਥ ਤੁਫਾਨਨ
ਬੁ ਮਾ ਰੋਵੁਸ ਜੁਹਨ੍ਧ ਅਖਤਾਬੁ ਲ੍ਹੂਸਿਥ

ਮੈ ਓਸੁਮ ਗਾਸ ਅਜਸੁਕ, ਆਸ ਸੁਬਹੁਚ
ਬੁ ਓਸੁਸ ਕਵ ਥੱਵਿਥ ਕਥ ਸੌਂਤੁ ਕਾਲਸ
ਅਸੂਲਵ ਸ਼੍ਵੋਨ ਕੋਰਮੁਤ ਸੀਨੁ ਸ਼ੋਸ਼ਟੁਰ
ਤੁ ਆਦਰਸ਼ਵ ਮਛਨ ਬੋਰਮੁਤ ਕੁਵਤ ਨੋਵ

ਮੇ ਆੱਸ ਵੀਦਨ ਅੰਦਰ ਪੱਰਮੁਚ ਧਿਹਿਯ ਕਥ
ਪੋਜੁਧ ਪਜਿ ਆੱਖੁਰਸ ਅਪਜਿਚ ਮੁ ਰਠ ਵਥ
ਪਨੁਨ੍ਧ ਕਿਨ੍ਧ ਆਲੁਮਸ ਓਸੁਸ ਵਨਾਨ ਧੀ
ਦ੍ਰਹਿਯ ਅਜ਼ ਤਾਮ ਧਿਹੱਧ ਸ਼ੋਛ ਵੱਨ੍ਧ ਮੈ ਜ਼ਗੁਤਸ

अमा पोऱ्ज रोत मोकल द्रोंत ह्यथ रुद्य
तिमव कोर खंदु म्यॉनिस एतिबारस
तिमव वोन मोत छु मचुरस, छुस हुर्यर अज़
तिमव दोप दृहलि डेशान खाब बेकुल

मगर अज़ बाज़ वक्तुक ज्यून येलि मे
गँयख पोत छाय फीरिथ हेसु बेसय
दोपुख अफसूस अज़ यथ क्याह सना गव
रवुच प्रवु गँयि अँछन तर्य तर्य यिमन अज़

बु छुस अज बैयि तिथय कॅन्य लोलु चैश्मव
वुछान हर काँसि लोलुक मस अथस ह्यथ
अगर ज़न च्यन, शिलुक शेहजार प्रावन
नतय छँकरुख बन्यख वैह ताल ज़ाल्यख

छुसय अज़ बैयि वनान दिलदारु म्याने
दृहय ज़ेनी यि म्यॉनी टॉठ सारँग्य
यि कुन्दन गीत परि लोलुक्य तु प्रेमुक्य
चु गँध मिज़राबु सुत्य सेतारु वायान

७४

अख मंजर अख ख्याल

रॉत्य रातस ओस तारख नब फवलान
बिंदरि जन कुनि डुपटु दामानस जैरिथ
कालु गटुकारस करान अँछ नाटु नब
प्यव चिहिस मंज वुछतु गटुकारय हैरिथ

गाश फोल अदु रोगि रोगे सिर्य ज्ञाव
परनि छाँन्याह गाशि फोत्य थेंव्य अँम्य बैरिथ
जायि जाये आसमानस ओबरु लंग
नक्षा गीरन जन तु छुय थोवमुत गैरिथ

न्यूल आकाशाह प्रज्जलवुन्य ओबरु थोस्य
फम्बु तूदन वैपु वरक जन छी मैरिथ
शेर गाहे मँज्य गछान छख ब्रौर जन
छठु शिकार्याह मँज्य तु गैयि आबस तैरिथ

ओबरु तूदस मँज्य बनान जन शुर तु मॉज
छुस वछस तल मायि छस द्वुद बब बैरिथ
या यिहोय राजाह तु रैन्य कांह थामि जन
बॉज्यगारन जन तु थेंव माँथुर पैरिथ

ਪਹਰਿ ਬਰ ਤਲ ਵਹਰਿ ਕਚਿ਼ ਤਾਮ ਨਾਰੁ ਛਪ
ਵਾਧ ਕੁਸ ਸਨੁ ਗਵ ਅੱਮਿਸ ਯਾਵੁਨ ਫੱਰਿਥ
ਧੁਨ ਵ੍ਹੋਤੁਨ ਆਕੱਝਧ ਜਨ ਕ੍ਰਕੁ ਨਾਦ ਵ੍ਹੂ
ਟਾਸੁ ਰਾਰਧ ਛਮ ਗਛਾਨ ਵਾਲਿੰਜਿ ਤੱਰਿਥ

ਕਰ ਚਲਨ ਸਮਸਾਰੁ ਮੰਜੁ ਧਿਮ ਦ੍ਰਖ ਤੁ ਦੱਧ
ਧੁਥ ਧਿ ਕੁਨਵਨ ਵੈਕਿਹਾ ਧੇਤਿਨਸ ਦੱਰਿਥ

੭੫

ਥਨੁ ਪਵ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਸ਼੍ਰੂਕਾਹ ਸ਼ਾਰਾਹ

ਓਬੁਰਨ ਵੋਲ ਯੋਲਿ ਨਾਲ ਆਕਾਸ਼ਸ
ਕੋਹਨਿਰ ਚੋਟ ਪਧੂਰ ਪੂਰਿਸ ਪਛਿਮਿਸ
ਗੁਗੁਰਾਧਵ ਠਸੁਰਾਧ ਕਰੁਨਿ ਹੇਚ
ਦ੍ਰਾਧਿ ਚੱਟਿਥ ਯੋਲਿ ਓਬੁਰਸ ਵੁਜੁਮਲ
ਥਨੁ ਪਵ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਸ਼੍ਰੂਕਾਹ ਸ਼ਾਰਾਹ

ਗੁਲਿ ਟੂਰਿਸ ਮਖ ਛੋਲ ਸ਼ਬਨਮੁਨੁਧ
ਪੋਸ਼ੁਰ ਮੌਤ ਗਵ ਪ੍ਰਕਮ ਦੀ ਦੀ
ਪਨੁ ਵੱਥੁਰਨ ਪਧੁ ਨੀਜਰ ਪਿਸਲਵ
ਦੂਰ ਬੁਝੁਖ ਦਿਥ ਫੋਲ ਯੋਲਿ ਪੋਸਾਹ
ਥਨੁ ਪਵ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਸ਼੍ਰੂਕਾਹ ਸ਼ਾਰਾਹ

ਚਹਿ ਆਲਿਸ ਮੰਜ ਚਹਿ ਬਚੁ ਜੋਰਾਹ
ਚੱਰ ਛਖ ਆਂਪੁ ਦਿਵਾਨ ਕਮਿ ਮਾਧੇ
ਕਾਂਟੁਰ ਲਾਂਜਿ ਪਥ ਰਾਂਛ ਦਰਾ ਛੂ
ਧਾਮ ਚਿਰਿਵ ਵੋਥ ਫਮੁ ਫੇਕਧ ਵੁਸ਼ਨੇਧ
ਥਨੁ ਪਵ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਸ਼੍ਰੂਕਾਹ ਸ਼ਾਰਾਹ

बालस प्यठ गुजराह अख थामे
आशन मोयूसी खुर आमुत
कोठस कुन तस लाल दरस लेंग्य
ज़ा शुर्य सुंद चिकुन्यार युथुय गव
थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

महारेन्य येलि लेंगुनस प्यठ खॉरुख
ऑनु अँदर्य तस होवुख नोशाह
दयि बतु ख्यवान व्यशलुन खोत तस
अथुवासस मंज़ अथु येलि कुमलेय
थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

क्रीचम क्रीचम कोर येलि खपुचव
यँदुरन येलि जन वॅर गुंगुरारय
कनुर्यन येलि जन मॅलिलय लोगुख
फम्बु कान्यन येलि वार खसान गॅय
थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

निगियि अंदर येलि चाँक्य वसान गॅय
दार द्वदस लेंज चडु वार्यन मंज़
वॅछिनुय फेक्य येलि खॉरिख ल्वंगुन्यव
वछरि युथुय चुह चुह द्युत बबुन्य
थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

येलि गव कू कू गोव्यंद गू गू
 चिरिव चिरिव गव टिटू टिटू दू
 वैत्यजन लैंट रुज्ज शीरिथ पॅरिथ
 बुलबुलनुय येलि छोग बडान गव
 थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

माजि शुरिस येलि दूदु बतु आपुर
 मायि वुछान गैय अँछ गैयि रुजिथ
 ज्ञाल्यव किन्य दूदु पोन्य वसान गव
 दुनन दिचुन अँछ गैय टिटुरारय
 थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

म्वख्तु छँकुर येलि सुबहुक्य वावन
 बौबुरन यँबरि बुथिस द्युत म्यूठाह
 फ्रस्तन येलि कोड काड नबस कुन
 बोनि सुथुय रँट्य बैबि मंज़ थँक्यमुत्य
 थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

म्यानि ति ज्ञूरे दोद येलि चँगाह
 अस्तानन दशि थवुनन फल द्युत
 म्यॉनिस लालस मॅत्य वैर ऑही
 माज फैक्यन खोत येलि जन कुन्दन
 थनु प्यव तमि विजि श्रूकाह शाराह

੭੬
ਕਥ ਹਸਾਂ ਕਥ

ਕਥ ਹਸਾਂ ਕਥ
ਧਿਹਿ ਅਖ ਕਥ
ਕੱਰ ਤੁ ਸ਼ਕੁਲੇਇ

ਧੀ ਛਾ ਸਾਂ ਵਥ
ਕੱਡ ਤੁ ਕਾਇਮ
ਧਿ ਛੇ ਅਖ ਕਥ
ਹੋਛ ਤੁ ਬਤੁਲੇਇ
ਰੱਛ ਤੁ ਸ਼ੋਹਲੇਇ
ਤੱਛ ਤੁ ਤੇਜ਼ੇਇ
ਕੱਰ ਤੁ ਸ਼ਕੁਲੇਇ

ਧਿ ਛਾ ਸਾਂ ਖਤ
ਲ੍ਯੂਖ ਤੁ ਦਾਇਮ
ਧਿ ਛੇ ਅਖ ਕਥ
ਸੱਨਾ ਤੁ ਸਨੁਵੁਨਾ
ਨੱਨਾ ਤੁ ਪ੍ਰਨੁਵੁਨਾ
ਵੱਨਾ ਤੁ ਲਲੁਵੁਨਾ
ਕੁਨਾ ਤੁ ਖਨੁਵੁਨਾ
ਕੱਰ ਤੁ ਸ਼ਕੁਲੇਇ

यि छा सॉ व्यथ
छुस नागु आगुर
यि छे अख कथ
अँती फिरि माय
अँती लायि लाय
तच्चर जन क्राय
शिहिज जन छाय
बुठव पेठ्य द्राय
दिलस छस जाय
छेन्य तु वँह्य वाय
रुज्ज तु वोथ न्याय
कॅर तु म्बकुलेयि

यि जन छनु वथ
यि जन छनु खत
यि जन छनु व्यथ
मगर छय कथ
कथ हसॉ कथ
पिहय अख कथ
अख शिहिज कथ
हावि य्वसु वथ
पोशि पतु वथ
यारु सुंज सथ

sópún tū sònch

T.N.Dhar 'Kundan'

स्वय हसौं कथ
कॅर तु म्बकुलेयि

कथ यिहय कथ
मानि छुय यथ
शूबि स्वय कथ
रोजि स्वय न्यथ
तँथ्य मरन पथ
मैत्य गछन ह्यथ
स्वय रछन कथ
रुत्य छुनन च्यथ
क्रुत्य करन कथ
कथ हसौं कथ
कॅर तु म्बकुलेयि

* * *

੭੭
ਕੱਨ्य ਤੁ ਥੱਨ्य

ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ
ਯੈਲਿ ਨਫਰਤੁਕ, ਹਸਦੁਕ, ਜਿਦੁਕ ਧਾ ਨਖੁਵਤੁਕ
ਵੁਹਵਾਨ ਆਸਧਸ
ਨਾਰ ਮਨਕਲਿ ਮਨੁਚਿ ... ਧਾ ਆਸਧਸ ਅਜਰਵੁਨ
ਕਾਂਸਿ ਹੁੰਦ ਹੱਸਿਤਸ ਖਸੁਨ
ਧਾ ਅਗਰ ਕ੍ਰੂਦਨ ਕੱਚੁਸ ਰਜ
ਦੰਦ ਹੋਤਿਨ ਚੀਰੁਨ्य
ਤੁ ਬੁਮੁ ਤ੍ਰਕੁਯਾਰ ਹੋਵੁਨ
ਮਾਜ਼ ਫੌਰੋਸ ਮਾਜੁ ਮਛੁਨੁਧ
ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ

ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ
ਯੈਲਿ ਕਾਂਸਿ ਲੱਜਿਸ ਹਾਂਛ ਅਪਜਿਚ
ਯੈਲਿ ਤਸੁੰਦ ਅਰਮਾਨ ਛਵਕੁਵਨੁ ਆਧਿ
ਲਿਥੁਵਨੁ ਆਧਿ ਤੱਸਧ ਸੁੰਜ ਸਾਦੁਗੀ
ਯੈਲਿ ਤਸੁੰਜ ਮੈਹਨਤ ਤੁ ਮਸ਼ਕਤ
ਜੁਵ ਚੜੁਨ ਬੇਕਾਰ ਗਵ
ਯੈਲਿ ਅਪੁਜ਼ ਪਜੁਰਸ ਕਰਾਨ ਗੁਰ
ਯੈਲਿ ਧਿਵਾਨ ਖੁਰ ਲੋਲੁਸੁਧ
ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ

ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ
ਯੋਲਿ ਮੋਤ ਸੁਹਿਥ ਛੁਸ ਨਿਵਾਨ
ਅਡੁ ਪੱਲਧ ਗੁਲਾਲਨ, ਧਾ ਅਗਰ
ਕਾਂਹ ਮੋਸੁਮਾ ਛੁਧ ਬਾਲੁ ਪਾਨਧ
ਬੇ ਗਵਨਾਹ ਰਾਵਾਨ
ਗਛਾਨ ਯੋਲਿ ਮੌਲਧ ਰੋਸ
ਧਾ ਯੁਥੁਧ ਠੋਕਰ ਬੁਥਧਨ ਕ੍ਰੇਹਨਧਾਰ ਫੇਰਾਨ
ਮਾਜਿ ਰੋਸ ਡੋਲਾਨ ਵਤਨ
ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਕੱਨ्य ਗਛਾਨ

ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਥੱਨਧ ਗਛਾਨ
ਯੋਲਿ ਗੁਲ ਫਚਲਾਨ, ਬੁਲਬੁਲ ਘਧਵਾਨ
ਯੋਲਿ ਪਾਂਪੁਰਾਹ ਪਖੁ ਟਾਸੁਰਾਨ
ਚੁਹ ਦਿਵਾਨ ਪੋਸ਼ਸ ਬੁਥਿਸ
ਯੋਲਿ ਬੋਖੁਨਧ ਗੁਗੁਰਾਧ
ਸ਼ੋਕੁਕ ਟੋਠ ਵਨੁਵੁਨ ਛੂ ਗਛਾਨ
ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਥੱਨਧ ਗਛਾਨ

ਦਿਲ ਛੁ ਤਮਿ ਵਿਜ਼ਿ ਥੱਨਧ ਗਛਾਨ
ਯੋਲਿ ਮੌਸੁਮਨ ਹੁੰਜੁ ਬਾਸਿ ਡੀਸ਼ਿਥ
ਸੀਨੁ ਸਨਿਰਵ ਮੰਜੁ ਖਸਾਨ

खंगालु असनुक्य
येलि ख्वखुज वैर्य वैर्य पकान बालक
कडान ज्ञन जिंदगी हुंदि ज्ञेठि सफरुक
अख आदुनुक यिवुनुक पडाव
दिल छु तमि विजि थैन्य गछान

दिल छु तमि विजि थैन्य गछान
येलि मारु मोत कांह आरु होत
डेशान लोलस पनुनिसुय
येलि बेहोशी मंज़ फिरान
कॉत्याह वरक
अमि लोलुचे किताबि हुंद्य
येलि बिहिथ आसान छस नखु मॉर्य मँज
बैयि च्वपासे तिछु खमोशी
यथ अंदर ज्ञन बोजि अख, बैयि सुंदि दिलुच दुबुराय ताम
दिल छु तमि विजि थैन्य गछान

दिल छु मँज्य मँज्य थैन्य गछान
दिल छु बाजे वैन्य गछान

੭੮

ਕੁਲ ਤੁ ਥੱਰ

ਕੁਲ ਬੁ ਛੁਸ ਬਾਗਸ ਅੰਦਰ ਵੁਛ
ਸ਼੍ਯੋਦ ਤੁ ਥੋਦ ਅਸਮਾਨ ਤਾਮ
ਗਵਡ ਮੈ ਛੁਮ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਸ਼ੋਸ਼ਨ
ਅਲੁ ਕਰੁਸ, ਵੁਛ ਵਾਠ ਤੁ ਪੂਠ
ਤੱਸਧ ਦਿਨ ਦਿਚੁਨਮ ਜਵਾਨੀ
ਕਦ ਮੈ ਦੁਤੁਨਮ ਥੋਦ ਤੁ ਜ਼ਧੂਠ

ਸੌਂਤ ਬ੍ਰੋਹ ਓਸੁਸ ਕੁਨੁਧ ਜੋਨ
ਤਨ ਮੈ ਆੱਸੁਮ ਪਨੁ ਰਚੁਧ
ਛੁਸ ਕਰਾਨ ਸ਼ੁਕਰਾਨੁ ਸੌਂਤਸ
ਸੰਗ ਮੈ ਪ੍ਰੋਵੁਮ ਮਾਧਿ ਹੋਤ
ਪੋਸ਼ਿ ਥੱਰ ਅਖ ਜਾਧਿ ਜੱਮਿਨਸ
ਮੈਧ ਨਖਧ ਬਾਗਸ ਅੰਦਰ
ਸਾਗ ਦਿਤੁਸ ਰੁਦਨ ਤੁ ਪ੍ਰਜੁਲਾਵ
ਸਿਰਿ ਪ੍ਰਾਗਾਸ਼ਨ ਧਿਹੱਧ
ਜੂਨ ਗਾਸ਼ਨ ਮਾਧਿ ਮਂਜੁਲਿਸ
ਮਂਜ਼ ਲਲਾਵ ਅਦੁ ਧੀਚ ਵੱਚ

यावुनस मंज़ नालु मति रोटुनस
तु कॅर्यनम मीठ्य मे
वुछ च्वापोर अलनु वलुनय
आयि किथु पॉठ्य मायि मॅच्ह
सीनु शेहजाराह मे प्रेतुम
बैयि फुलय बरजस्तु लॅज
म्युल सपुन यनु प्यठु ॲमिस मे
तनु हुरान गॅयि शान सॉन्य
लोलु नागस लॅज वुजिन्य
यनु रॅलिथ यिम प्रान सॉन्य
ॲम्य सुंदी सुत्यन बु छुस श्वान
लूबान म्योन कद
म्यानि सुत्यन रॉछ ॲम्य सुंज
पोज्ज छु ॲम्य सुंद मान मद

काँपुनावान छुम मे कुनि कुनि
बद ख्यालाह छुम व्वथान
योद हॅरिथ गॅयि थॅर यि म्यॉनी
कैह लग्यम मा द्वुदुनस
अख लंडुर ह्यू, ठूंठ ह्यू
कूंजस अंदर गछु मा चॅमिथ

या अमा पोऱ्ज मेय अगर
ज़ज़रुन ह्योतुन पानस खसुन
बे वफा योदुवय बु द्रासस
कॉल्य गोसस दाग दिथ

थॅर हॅरिथ पैयि चँड लग्यस
बागस अंदर पैयि टास दिथ
म्खसरन अख अँक्य सुंदे
सूत्यन छे दृश्युन्य जिंदुगी
जोरि मारान जूर्य रुजिन
दय दियिन नॅव ताजुगी

सोंत पूशिन वोंतु रोस्तुय
पोश नीरिन आँथु रोस्य
मति रटन कुन्दन
तु ऑसिन हार तोत या शीनु थोस्य

੭੧

युथुय दिल गव शिकस लद हार मॉनिन

त्युथुय छुय आंपु व्यसुरान जानुवारन
 त्युथुय छिख ऑल्य थरि प्यठु ब्न प्यवान वँस्य
 त्युथुय छुख दूलु पींत्यन टास नेरान
 खसान छिख तुरि कँड्य तीरि नेरान
 गछान छुख पॅत्य व्यंदुक बुशन्यार सोरान

युथ्यु दिल गव हचर ज़द वाव लद ह्यू

त्युथुय छी पोश ज़रदान टूर्य चमठान
 त्युथुय वँथुरन प्यवान रुखु नीजर छु ज़रदान
 त्युथुय पेचानुसुय खसुवुन लगान टख
 ख्यलस लॉविस त्युथुय खरु खरु गछान चम
 फुलय बरजस्त सपनान डोठु बुज्य हिश

युथुय दिल गव न्यराशाह ना-क्वमेदाह

ਤੁਥੁਧ ਛੁਧ ਢੁਵ ਲਗਾਨ ਤਾਰਖ ਨਬਸ ਛਟ
ਪਵਾਨ ਛੁਧ ਜੂਨ ਗਾਸ਼ਸ ਗ੍ਰਹਨੁ ਕ੍ਰੇਹਨ्यਾਰ
ਪ੍ਰਬਾਤਸ ਜਨ ਮਥਾਨ ਕਾਂਹ ਛੁਧ ਕ੃ਹਨ੍ਯ ਮੀਲ
ਕਰਾਨ ਜਨ ਚਾਂਗ ਅਕਿ ਅਕਿ ਛਧਤੁ ਖਬਰ ਕੁਸ
ਤਮੀ ਵਿਜਿ ਛੁਧ ਧਿ ਮੋਤ ਅਖਤਾਬੁ ਲੋਸਾਨ

ਧੁਥੁਧ ਜਨ ਲੋਲੁ ਬੱਧਤਿਸ ਲੱਜ ਦਿਲਸ ਗ੍ਰਾਧ

ਨੈਂਦੁਰ ਛਧ ਮੌਸੁਮਨ ਪਾਟੋਸਥ ਸਪਨਾਨ
ਸੈਦਨ ਸਾਦਨ ਮਨੋਸ਼ਨ ਵਥ ਛਿ ਰਾਵਾਨ
ਗਛਾਨ ਛੁਧ ਕੁਕਧਲਿ ਕੋਸ਼੍ਟਰਸ ਘਾਵੁਨ ਪੱਤਧ
ਸਵਤਾਨ ਜਨ ਮੁਝਿ ਬੁਦਜਨ ਹੁੰਜ ਸਵਗੱਦੀ
ਮਲਖ ਆਬੁਕਧ ਛਧਨਾਨ ਲੂਸਿਥ ਪਵਾਨ ਵੱਸਥ

ਧੁਥੁਧ ਛੁਧ ਦਿਲ ਫੁਟਾਨ ਜਨ ਚੂਨ ਸ਼ੀਸ਼ਸ

ਕਮਨ ਹੁਰਨਨ ਗਛਾਨ ਛਧ ਚੋਸ਼ਮੁ ਰੁਜ਼ਿਥ
ਮਸ਼ਾਨ ਮਿਨਿ ਮਰਿ ਛੇ ਵਤੁਨੁਧ ਲਾਂਪੁ ਮੇਨੁਨ੍ਧ
ਪਵਾਨ ਛਲਿ ਛਲਿ ਕੁਠਧਨ ਹੁੰਦ ਗਛ ਸਰਾਸਰ
ਖੁਤਮਬੱਦੀ ਤਾਲਵਸ ਹਚਿ ਪਚਿ ਗਛਾਨ ਬਧੋਨ
ਤੁ ਵਸ਼ਟਾਦਨ ਅਚਾਨ ਛੁਨੁ ਸੁਚੁਨ੍ਧਨੁਧ ਪਨ

ਅਮੀ ਦੋਪੁਮਧ ਦ੍ਰਹਿ ਦਿਲਦਾਰੁ ਸ्यਾਨੇ
ਦਿਲੁਚ ਧਿਨੁ ਰਾਵੁਰਾਵਖ ਪਾਦਸ਼ਾਂਹੀ
ਦਿਲਸ ਧਿਨੁ ਰਾਵੁਰਾਵਖ ਪਾਦਸ਼ਾਂਹੀ
ਦਿਲਾਹ ਧਿਨੁ ਛਾਰੁਨਾਵਖ ਰਾਵੁਰਾਵਖ
ਧਿਨੋ ਦਿਖ ਬਨਨੁ ਦਿਲੁਸੁਧ ਜਾਂਹ ਹਚਰ ਜਦ

ਦਿਲੁਚ ਆਸਾ ਛਿ ਬਖ਼ਾਨ ਨੂਰ ਨੋਤਰਨ
ਦਿਲਸ ਧੁਥਨੋ ਲਗੀ ਜਾਂਹ ਗ੍ਰਾਧ ਲਾਲੋ
ਦਿਲਸ ਧੁਥਨੋ ਲਗੀ ਜਾਂਹ ਗ੍ਰਾਧ ਲਾਲੋ

ਦਿਲਾਹ ਛੁਧ ਸ਼ੀਂਸ਼ੁ ਆੱਵੁਲ ਰੱਛ ਕੱਰ੍ਯਜ਼ਿਸ
ਅਮੀ ਦੋਪੁਮਧ ਦ੍ਰਹਿ ਦਿਲਦਾਰੁ ਸ्यਾਨੇ
ਦਿਲੁਚ ਧਿਨੁ ਰਾਵੁਰਾਵਖ ਪਾਦਸ਼ਾਂਹੀ

६०

इन्कलाब

बरन दार्यन लबन लाद्यन वुर्स्यन तु गंजीनन
तला लीखिव बड्यव अछुरव सॅमिथ सॉरी ... 'इन्कलाब'

फेर्यन च्वन निश ठेंविव पम्पोश लॉगिथ
ख्यलव सुत्यन डलस अंद कुन, तला लीखिव 'इन्कलाब'

डलुक युस पोन्य नॉपान छुय
मंज़स गछि तथ युथुय बासुन
छु जन तथ नाग कॉरिथ त्रोवमुत वंपु दथ
जितनि जोतान दूरि प्रज्जलान 'इन्कलाब'

ओताम ऑस्य तारुकन मंज़ हल तु सतु रेश्य
तिमन ग्रहद्यन वैथिव व्यन्य जाय बदलॉविव
ठेंव्यून व्यन्य तंदलि तिथुकॅन्य अज़ यि तारक बोक
ज़गत बुतराँच घ्यठ ह्योर कुन वुछिथ परि 'इन्कलाब'

प्रबातस करन यैलि खेलु शुर्य इस्तादु रूज़िथ
वुठन मॉसुम असुन आस्यख
ड्यकन घ्यठ आश गाशा ह्यू
तंदल यिथु कॅन्य गछ्यख व्यस्तार दिन्य नॅव
अँछन वाल्यन परुन तागि लॉनि अंदर 'इन्कलाब'

यि क्या बागन अंदर कपटन वैरिथ जंड
बनाँविथ छिख गुपन गुर्य बोयि हँस्य तु हांगल
यिमन वन्य शूबि नॅव कपटन
गछन सॉलॉन्य, पर, पनुन्य, सॉरी परुन्य
अचान बागस अंदर 'इन्कलाब'

संगर मालन फेक्यन
ज़ूनि अखताबस
चर्यन हार्यन पखन
कुल्यन फ्रस्तन लंजन
आसमॉन्य डबि
प्रथ अँकिस लबि
नट्यन नार्यन
ख्वरन पुलहार्यन
यिमन गछि सारिनुय लीखिथ थवुन वन्य 'इन्कलाब'

अमा पोज्ज अख शर्त छुय यारु म्याने
गवडन्य गछि युन खयालन इन्कलाब
तव पतु गछि नज़रि आसुन इन्कलाब
पॅतिस लाकुन्य छि वातान वॉर्य माहोलुच
अँती यी पूरु पॉठ्यन इन्कलाब
चै कुन्दन युस तुछुथ कर ताम खाब

੬੧

ਲੋਸੁਵੁਨ ਅਖਤਾਬੁ

ਛੁ ਸੌਚਾਨ ਲੋਸੁਵੁਨ ਅਖਤਾਬੁ ਕੁਨ੍ਯਕਿਨ
ਧਿ ਆਲਮ ਕਿਆਜਿ ਮਾਜ਼ਾਨ ਅਨਿ ਗੱਟਿਸ ਅਜ
ਦਿਤੁਮ ਮੇ ਗਾਸ਼ ਗੁਟਕਾਰਸ ਕੱਡੁਮ ਚੱਡ
ਦਧੋਮ ਗਾਸ਼ੁਚ ਅਕੁਧ ਚਾਦਰ ਵਲਖ ਅਜ
ਸਨ੍ਯਰ ਕਵਗੁਨ੍ਯਾਰ ਯੁਥ ਹਮਵਾਰ ਸਪੁਨਨ
ਤੁ ਯੁਥ ਤੁਰੇਮੁਤਧਨ ਕੁਸ਼ਨੇਰ ਫੇਰੀ
ਪਨੁਨ ਪਾਨੁਧ ਮੇ ਜਾਜੋਵ ਅਜ ਔਵੁਲ
ਹੋਚੋਮ ਸਾਮਾਹ ਸੱਕਿਸ ਆਸਮਾਨਸ
ਕੌਡੁਮ ਮਾ ਥਖ ਜੁਹੁਨ੍ਯ ਗਰੁ ਬਾਰ ਤ੍ਰੋਵੁਮ
ਦੋਪੁਮ ਪ੍ਰਥ ਲੱਧਿ ਅੰਦਰ ਗੋਛ ਗਾਸ਼ ਵਾਤੁਨ
ਮੈ ਕਡੁਨੱਵਿਮ ਪ੍ਰਬਾਤਸ ਨੈਂਦਰਿ ਹੱਤਧ ਲੁਖ
ਮੈ ਕਡੁਨੱਵਿ ਜਾਨਵਰ ਸੱਗੀ ਪਖਨ ਵਾਸ
ਕਰੇਯੋਮ ਸੰਜ ਜਿ ਟ੍ਰੂਧਨ ਪੋਸ਼ ਸਪੁਨਨ
ਦਪੇਯੋਮ ਲੰਜਿ ਲੰਜੇ ਸ਼੍ਵੇਤ ਗੱਛਧ ਪੈਨਧ
ਤਿਮਧ ਤਾਰਕ ਲੁਕਨ ਧਿਮ ਸਾਵੁਨਾਵਾਨ
ਨੈਂਦਰ ਪਾਵਾਨ ਜਿ ਯੁਥ ਜਨ ਚੂਰ ਫਰਨਖ
ਦਿਵਾਨ ਛਿਖ ਆਲੁਛੁਕ ਧਿਮ ਮਸ ਮੌਦਰ ਚੌਨ
ਮੈ ਭ੍ਰੋਂਹ ਕੁਨਿ ਕਾਂਹ ਤਿ ਮਾ ਦ੍ਰਾਯੋਵ ਜਾਂਹ ਨੋਨ

अमा पोऱ्ज लँज यि शरबत आलुमस ट्यॅठ
 तिमन प्रवु द्वहलि गाशुच आयि मा रास
 त्युथुय चूरव लुटेरव बॉज वठ कॅर
 ग्यवुन्य हेतिहख स्यठाह ग्वन अंदुकारुक्य
 छि मा कॉमुय करुन्य कांह रोत कालस
 शौगिव पानस तु त्राविव डाफ बे गम
 वं गव शुर्य बॉच्च या बैयि खानु दारेन्य
 तिमन रछि पानु परमीश्वर तॅमिस चेट्य
 छु सोंचान लोसुवुन अखताबु बुन्यक्यन
 यि आलम क्याजि माज्ञान अनि गॅटिस अज़
 युथुय आलव द्युतुख गटुकार फॉल्यव
 कोहव पॅत्य किन्य तिमव कोड मै कुनुय कश
 च्वापोर आयि नीरिथ रोत तारख
 ब्रॅम्यव आलम युहय गव गाश शायद
 वदान छुय लोसुवुन अखताबु बुन्यक्यन
 बदुय गॅयि कवु फिरिथ यथ आलुमस अज़

मु बर गम यारु म्याने आफुताबय
 खसुन चोन रुद नय लोसुन ति रोज्या
 छु पोऱ्ज ग्वनमाथ छुनु कांह ज्योतुशी दफ
 मै वोनुमय तोति थव कन म्यानि वॅनी

यि गटुकारुय दृहय मा रुद ज़गुतस
वक्त यियि बैयि सुबुहस आलव दिनय चे
गँडिथ गुल्य पूर कुन ओही मंगन तिम
खेसिन बैयि सिर्यि सुय प्रागाश हाविन्य
यि कैह यवु दैह्य दूहस ओसुथ चे कोरमुत
चु वुछ तर नेरि तथ कैह चोन राव्या

पगाह यिम यिन करन कालुक्य ति तॉरीफ
ल्यखन स्वनु मीलि सुत्यन नाव चोनुय
दपन सिरियस वनुन क्या सिर्यि सिरिये
दूहय पूशिन यि सोनुय गाशि आगुर

अँती कुन्दन बडी चे ति शादमाँनी
वुछख येलि पचलुवुनिस अखताबुसुय बुथ

* *

੬੨

ਮੇ ਛਿ ਧਾਰ ਵਨਾਨ

ਚੌਂਗ

ਕਲੁ ਪਥੁ ਨਲ ਤਾਮ ਰੋਹ ਹੋਚੁਨਮ
ਯੋਲਿ ਠੱਧ ਥੱਵਿਨਮ ਅਥ ਪ੍ਰਾਗਾਸ਼ਸ
ਤਿਲੁਨ੍ਘੋਮ ਬਦਨ
ਕ੍ਰੇਹਨੇਯਮ ਤਨ
ਮੱਤਿ ਕੱਧ ਮੇ ਨਾਰਸ ਵਜੁਜਾਰਸ
ਸੁਭ ਦਮ ਤਾਮ ਜੋਲੁਮ ਜਾਨ ਪਨੁਨ
ਮੇ ਛਿ ਚੌਂਗ ਵਨਾਨ
ਤਿਲੁ ਚੌਂਗ ਵਨਾਨ

ਸ਼ਮਾਹ

ਮੇ ਤਿ ਰੋਹ ਰੱਟ ਨਾਲਿ ਸਾਰਿ ਸ਼ਾਮਿਧ
ਮੇ ਤਿ ਨਾਰੁਕ ਤਾਜ ਕਲਸ ਪਿਠ ਥੋਵ
ਵਿਗੁਲ੍ਹੀਸ ਹਨ ਹਨ
ਹੌਰਿਸ ਖੱਨ੍ਯ ਮਨ
ਗਟੁਕਾਰਸ ਅਖ ਬੱਡ ਛਲ ਜਾੱਜੁਮ
ਬੁ ਤਿ ਮੌਤ ਗਾਸਾਸ ਦੇਵਾਨਿ
ਮੇ ਛਿ ਸ਼ਮਾਹ ਵਨਾਨ
ਛਿਮ ਸ਼ਮਾਹ ਵਨਾਨ

लालु

छिम क्रॉर्य बिहिथ जन

दिलुक्यन ज़ख्मन

नारव्य छिम जामु वलिथ

प्यालु ह्यथन छुस खूनि दिलुक

मै छि लालु वनान

गुलि लालु वनान

गाश

लशि नार वुहन यैलि चाँग्य दज्जन

यैलि लालु फ्वलन शमाह व्यगुलन

गटुकार दज्जन

अथि यिनुखा पन

संगुरन हुंज यिमु हुमु मालु फ्वलन

सिर्यि प्रज्जलवुन तापुन्य फोत्य

मै छि गाश वनान

प्रागाश वनान

कुन्दन

कलु ठॉस्य अङ्गव अदु रेह हैचुनख

थजुरव प्यठु पैयि तैलि नार ह्योतुन

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

अदु यि ति वुछ्तन
यि हसॅ कुन्दन
छुस स्वन सप्द्योमुत नारु दँजिथ
मे छि यार वनान
दिलदार वनान

* * *

६३

सिरु कथ

हंगु तु मंगय गटु जँलिस मंज़
ज़ूरि प्यठ दोद चोंग जन
गाशि अंबाराह च्वापोर
नारु तत्त्य जन लब तु चीन्य

कालु ओबुरस जन फिह्यव सुत्यन
दितुख दकु, ताफ प्यव
सोन व्यगुलमुत, गॉम्य गामस
गाशि चादर वलनु आय

काड कोड फ्रस्तन नबस
सुत्यन कोरुन अथुवास ह्यू
वाश कोड अमि बोनि फेर्यसुय
तल रॅटिन थॅक्यमुत्य गबर

नागु रादस लेंज वुजिन्य
बुकु बुकु ह्योतुन आबस गछुन
पोशि टूर्य फवलुनुक सदा
बूजुम अँछव पनुन्यव अँछव

लूऱ्याथाह खेन्य दिचुख तस
ब्छि हॅतिस नीलेयि दंद
दारि किन्य तस चाव अँज जन
प्राचुवय तस लाल वँछे

माल फिरवान अख बुडाह अख
लेफि गॅत्यसुय मंज चॅमिथ
गाशि रछु चैशमय अमा पोज़
तॅम्य तिथय वॅन्य ऊरूठ दय
बालु दामुन्य कटु म्वंगुर अख
प्यांपुरारय हिश करान
गॅब बरान बबु म्वमु चेयम ना
शामु चांटे म्योन लाल

दीन दुनियाह त्रोव अँम्य
हलकाँर्य ह्यू लार्योव पतय
शोक व्वतुल्योव लोलु बोछ
फलवॉय गव सोदॉय गव

कागङ्जी बादाम फुट येलि
पॉन्य पानय खाँट्य ब्योन
गोजि जूर्याह द्रायि मंजु कनि
लूबुवुन तय शूबुवुन

ख्यलु वँथुर अँद्य अँद्य तु
मंज बाग द्राव पम्पोशाह फॅटिथ
अँड्य वँथुर गाहराँव्य तँम्य तय
अँड्य वँथुर थाँविन वॅटिथ

कचदरतुच कचदरथ ति पोऱ्ज, दफ
मन ति आँखुर मायि चोड
म्यॉन्य वॅलिंज सॅन्य तु सनिरस
मंज खॅटिथ अरमान कुत्य

छुस वुछान **कुन्दन** बु येलि
पोत छायि पनुन्य टॉठ्य शुर्य
चेश्मु टिटुरारय, अँछर वालव
छुसख आँही करान

੬੪

ਜ਼ਿਵ ਕੱਜ ਛਮ

ਯੈਮਿ ਜੋਸ਼ ਛੁ ਟੂਰਨ ਪੋਸ਼ ਬਨਾਨ
ਸੁਧ ਜੋਸ਼ ਜਵੱਨੀ ਸ्यਾਨਿ ਤਿ ਛੁਧ
ਯੈਮਿ ਨਫਰਤੁ ਟੁਖ ਲੋਗ ਕੁਲਧ ਮੂਲਨ
ਸਵਧ ਨਫਰਤ ਮੈ ਤਿ ਮਿਸਮਾਰ ਕਰਾਨ
ਜ਼ਿਵ ਕੱਜ ਛਮ ਵਨੁ ਕਧਾ ਗੁਲਿ ਟੂਰਨ
ਚਮੁਠੇਮੁਤਧ ਵੰਦੁ ਵਾਵੁਧ ਛੀ
ਮੈ ਤਿ ਧਾਵੁਨ ਚਮੁਠੇਵ ਵੰਦੁ ਵਾਵਨ

ਯੈਮਿ ਤਾਕਤੁ ਛਾਵਾਨ ਕਲੁ ਪਲੁਨੁਧ
ਕੌਹੁ ਬੱਲਧ ਛਿ ਪਾਨਿਕਧ ਛੂਲੁ ਵਸਾਨ
ਸੁਧ ਤਾਕਤ ਗ੍ਰਕੁਵੁਨ ਖੂਨ ਮੈ ਛੁਮ
ਕੌਰ ਧੇਮਧ ਸਰਬਦੁਧ ਤੁਲੁ ਕਤੁਰਧਵ

ਸੁਧ ਸ਼ਾਨਿਸ ਖੂਨਸ ਸ਼ਿਠੁਰਾਵਾਨ
ਜ਼ਿਵ ਕੱਜ ਛਮ ਵਨੁ ਕਧਾਹ ਨਾਗੁ ਬਲਨ
ਵਿਹਿ ਸ਼੍ਰੋਪੁਰਾਵਧ ਸੋਚੁਰਾਵਧ ਧੇਮਧ ਸ਼ਾਪਨ
ਮੈ ਤਿ ਰਾਗੁ ਚੁਹਮਚੁ ਛੇ ਤੱਮਧ ਸ਼ਾਪਨ

येमि अथु गिर्दाबन ग्यूर व्थान
सुय वखरावान मनु मन्कलुनुय
युस वावस चारान लाकम ज्ञन
सुय फुटुरावान छुम खूर्य तु हम
ज्यव कॅज छम वनु क्या तस मनुशस
युस यवु खोरुख यथ फहि कूटिस
छ्य मारन वाल्यन सॉनी चम

वक्तुचि द्रिकु च़ोह नागु वुज्जुन
गव छ्वकु लद लोल तु दारि वोदुन
युस रथ ज्ञन लछि गव रोव नु बॅल्य
सुय अंग अनि छ्वकुलद दिलि जिगुरस
ज्यव कॅज छम वनु क्या असमानस
क्यथु मनुशन स्वरुगुक नेब कोडुय
येति तारख छी अँछ नाटु करान

ज्यव कॅज छम वनु क्या लोलु मैतिस
यस कैप्य डौशिथ छुय दिल रावान
मै ति वगुविस तल छुय सुर स्वर स्वर
अँछ छम अमा पोज्ज स्वर्गस कुन
दिल छुम अमा पोज्ज लोलु बॅरिथ

sópún tū sòncħ

T.N.Dhar 'Kundan'

ज्यव वॅज छम वनु क्याह यारु गुलन
ज्यव वॅज छम वनु क्याह यारु दिलन

੮੫

ਗੜਲ

ਵਨਯ ਲੋਲੁਕ ਬੁ ਕਧਾਹ ਅਫਸਾਨੁ ਧਾਰਧ,
ਬਨ੍ਯੋਸ ਅਫਸਾਨੁ ਲੋਲੁਕ ਪਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਖੋਤੁਸ ਵੋਗਨਿਨ੍ਯ ਵੋਥੁਸ ਸਨਿਰਨ ਦਿਚੱਮ ਵੱਨ੍ਯ,
ਮਗਰ ਸ਼੍ਵੰਲੁਮ ਸੁ ਮਾ ਕੁਨਿ ਵਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਅੱਛਨ ਅੰਦਰ ਮੈ ਕੱਰਮਸ ਜਾਧ ਸ਼ਵਨਦਰ,
ਮੈ ਥੱਵਿਮਸ ਟੱਝ ਦਿਥ ਜਨ ਠਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਅੱਛਨ ਹੱਦਿ ਗਾਸ਼ਿ ਕਿਨ੍ਯ ਜਿਗਰਸ ਅੰਦਰ ਚਾਵ,
ਮੈ ਕੌਰਮਸ ਦਿਲ ਪਨੁਨ ਕੌਰਬਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਧੁਥੁਧ ਵੁਛਮਸ ਮੈ ਮਸ਼ਤਸ ਪੇਚ ਤਧ ਖਮ,
ਮੈ ਬੌਰਮਸ ਲੋਲ ਕੌਰਮਸ ਸ਼ਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਵਨ੍ਯਮ ਬੌਦ ਬੁਲਹਵਸ ਛੁਖ, ਵੁਛ ਮੁ ਹੋਕੁਨ
ਦਿਲਨ ਵੋਨਨਮ, ਬੁ ਕਿਥੁ ਕੱਨ੍ਯ ਮਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਕਦੁਰ ਕੌਰਨਮ ਅੱਛਨ ਪੋਸ਼ੁਕ ਨਿਗਾਰਨ
ਮੈ ਕੌਰਨਮ ਅੱਝਧ ਫਿਰਧਨ ਦੁਰਦਾਨੁ ਧਾਰਧ।

ਤਸਵੁਰ ਛੁਮ ਤਸੁਨਦ ਜਨ ਚੋਗ ਹਾਵਾਨ,
ਵਤਨ ਛੱਕਰਿਥ ਤਵਧ ਨੂਰਾਨੁ ਯਾਰਧ।

ਮੇ ਦੁਤਨਮ ਗੀਤ ਘਵਨੁਕ ਹੋਸ਼ ਤਧ ਵਾਸ,
ਬੁ ਕੁਨਦਨ ਛੁਸ ਘਵਸ ਕਧਾਹ ਕਧਾਹ ਨੁ ਯਾਰਧ।

੮੬

ਗੇਤਰ

ਅਜ ਛਿ ਸ਼ਾਹੀ ਵੱਖ ਅੱਖ ਫਿਰ੍ਹ ਤ੍ਰਾਵਨਸ,
ਅਜ ਛਿ ਸ਼ਾਹੀ ਵੱਖ ਧਿਮ ਛੋਖ ਹਾਵਨਸ।

ਸਿਰ ਕੋਡੁਮ ਖਵਸ਼ਬੋ ਮੈਂ ਰੱਗੁਮ ਪੋਸ਼ ਛੁਸ,
ਵੋਨ ਜਿਠਚਵ ਅਥੁ ਖਵਾਵਨੁਧ ਅਥੁ ਹਾਵਨਸ।

ਆਸੁ ਸਵੁ ਤਸਲੀ ਦਿਵਾਨ ਤੋਹਿ ਰਾਥ ਤਾਮ,
ਅਜ ਬੁ ਵਨੁ ਕਧਾਹ ਪਨੁਨਿਸੁਧ ਦਿਲ ਰਾਵਨਸ।

ਧੱਥ ਸ਼ਿਵਸ ਕੱਝ ਪ੍ਰਯ ਪਤੁ ਰਾਮਸ ਸੁ ਫੌਰ,
ਸਾਦੁ ਮੱਹਨ੍ਯੁਵ ਕਧਾਹ ਵਨੀ ਤਸ ਰਾਵਨਸ ?

ਦਿਲ ਮੈਂ ਛੁਮ ਅਸੁਨਾਹ ਕੋਰੁਮ, ਦਿਲ ਛੁਮ ਵੋਡੁਮ
ਖਵਾਵਨਸ ਧੁਸ ਛੁਮ ਮੈਂ ਸੁਧ ਛੁਮ ਪਾਵਨਸ।

ਕਾਂਸਿ ਮਾ ਪ੍ਰਜੁਨੋਵਨਸ ਵੁਛਨਮ ਦਿਲਸ
ਕਧਾਹ ਸ਼ਾਰਫ ਰੁਦ ਲੋਲ ਕਾਂਸੀ ਬਾਵਨਸ ?

ਕੁਤ੍ਯ ਅਰਮਾਨ ਆਂਸਥ ਵੱਥਿਮੁਤ੍ਯ ਨਾਂਦ੍ਰਿ ਜਨ
ਕਧਾਜਿ ਪਾਨਧ ਅਜ ਲੋਗੁਸ ਤਿਮ ਸਾਵਨਸ ?

sópún tū sònc'h

T.N.Dhar 'Kundan'

ॐ श्य फ्यर्यन मे जाय वैर चैशमन अंदर
अज्ञ प्यवान फ्यरि फ्यरि लैगिम मंदु छावनस ।

कूत तजरुबु वाँसि कुन्दन कूत सोन
खेलु लोकचारस तु शोखाह यावनस ॥

सोपुन तु सोंच

sópún tû sònch

त्रिलोकी नाथ दर 'कुन्दन'

इंटरनेट देवनागरी एडिशन

म.क.रैना

अगस्त २००८